

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ, ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 14-9-2003

Στην Αθήνα, σήμερα, 14 Σεπτεμβρίου 2003, ημέρα Κυριακή και ώρα 10.30' π.μ., στην Αίθουσα 223 του Μεγάρου της Βουλής, συνεδρίασε η Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής των Εφήβων, υπό την Προεδρία του Βουλευτή Β' Αθήνας, κ. Λάμπρου Κανελλόπουλου με αντικείμενο την εξέταση των θεμάτων: "Εθνική Οικονομία, Φορολογία, Φοροδιαφυγή, Παραοικονομία, Φυσικό Περιβάλλον, Πολεοδομία - Οικιστικό Πρόβλημα, Δημόσια Έργα, Κοινωνική Ανισότητα, Καταναλωτισμός, Διαφήμιση, Μόδα, Γεωργία - Κτηνοτροφία, Δάση, Αλιεία, Τουρισμός, Ενέργεια, Υδάτινοι Πόροι, Τεχνολογία, Επιστήμη, Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές - Κινητά Τηλέφωνα, Μεταλλεία, Τρόφιμα, Θαλάσσιο Περιβάλλον, Ναυτικοί - Λιμάνια και Ζώα - Ζωοφιλία" της Σύνοψης Κειμένων των μαθητών της Α', Β' και Γ' Τάξης του Ενιαίου Λυκείου και των Τ.Ε.Ε., καθώς και των Τ.Ε.Ε. Μαθητείας Α' Κύκλου του Ο.Α.Ε.Δ. από την Ελλάδα και τον Απόδημο Ελληνισμό και των μαθητών της Β' Τάξης των Λυκείων και των Τεχνικών Σχολών από την Κύπρο, που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα "Βουλή των Εφήβων", Η' Σύνοδος 2002 - 2003 (1η συνεδρίαση).

Στη συνεδρίαση της Επιτροπής συμμετείχαν οι Έφηβοι Βουλευτές: Αξιάς Βασίλειος (Ν. Περίας), Βαγγελιά Ευφροσύνη (Α' Θεσσαλονίκης), Βόμβα Ελένη (Ν. Λέσβου), Γκαϊντατζή Χριστίνα (Ν. Έβρου), Δελέγκου Βασιλική (Ν. Ηλείας), Δημητριάδου Μαρία (Ν. Καστοριάς), Εξακουσιτίδου Ευαγγελία (Ν. Κοζάνης), Ζαπάντης Φώτιος (Ν. Κεφαλληνίας), Ζεμπιλιά Μαρία (Β' Θεσσαλονίκης), Θεοδώρου Χρυσιέλα (Λεμεσός Κύπρου), Καραγιάννη Αναστασία (Ν. Φθιώτιδας), Κανκαλίδης Αθανάσιος (Ν. Κέρκυρας), Κουτσουμπάς Ιωάννης (Ν. Φωκίδας), Λαζαράκη Κωνσταντίνα (Β' Αθήνας), Λιόλιου Πολυξένη (Ν. Άρτας), Μανδάλου Θεοδώρα (Ν. Χαλκιδικής), Μανιού Μά-

ριον - Εμμανουέλα (Α' Αθήνας), Μήνου Μαριλένα (Ν. Αιτωλοακαρνανίας) Μούστα Τερέζα (Επικρατείας), Μπεθάνη Καλλιόπη (Περιφέρεια Ν. Αττικής), Μπέλλου Αγγελική (Ν. Άρτας), Μπούκλη Αθανασία (Ν. Ηλείας), Παπακωνσταντίνου Αγγελική (Α' Αθήνας), Παπαντώνης Διονύσιος (Ν. Ζακύνθου), Παρασκευόπουλος Νικόλαος (Ν. Πέλλας), Παρασύρη Μαρία (Ν. Ηρακλείου), Πηλιούρας Ηλίας (Ν. Λακωνίας), Πλιάτσικα Ζωή (Ν. Σερρών), Σάμιος Γεώργιος (Ν. Σάμου), Σιαφάκα Πανωραία (Ν. Ημαθίας), Σίμογλου Απόστολος - Χρήστος (Β' Θεσσαλονίκης), Σίμου Μαρία (Ν. Κυκλάδων), Στόικος Αθανάσιος (Ν. Πέλλας), Σωκράτους Ξενοφών - Σωκράτης (Λευκωσία Κύπρου), Τερζή Ραλλού (Ν. Έβρου), Τζουλέκη Μαριάννα (Ν. Ηλείας), Τσιλιμίγκας Ιωάννης (Ν. Περίας), Τσούμπα Αικατερίνη (Ν. Κορινθίας), Φανουργιάκης Μανώλης (Ν. Λασιθίου) και Χονδρός Κωνσταντίνος (Ν. Αιτωλοακαρνανίας).

Στη συνεδρίαση παρέστη και το μέλος του Εκπαιδευτικού Προγράμματος «Βουλή των Εφήβων» κ. Χαρολάμπος Μελισσάρης, φιλόλογος.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Δεν ξέρω εάν πρέπει να σας προσφωνήσω κυρίες και κύριοι, φίλοι και φίλες, Έφηβοι Βουλευτές, ωστόσο ως φίλους σας καλωσορίζω στη σημερινή συνάντησή μας.

Είναι μια κορυφαία στιγμή για τη λειτουργία των κοινοβουλευτικών θεσμών, αλλά και των πολιτικών διαδικασιών του κοιμματικού συστήματος στη χώρα μας. Η «Βουλή των Εφήβων», ένας θεσμός που ξεκίνησε πριν από οκτώ χρόνια, έχει καταδείξει μέσα από αυτή τη σύντομη διαδρομή το ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η νέα γενιά της χώρας μας στην ενίσχυση και την ανάδειξη ενός αναγκαίου, αυθόρμητου και ειλικρινούς προβληματισμού, πάνω στα μεγάλα προβλήματα που αφορούν σήμερα τη χώρα μας. Κάθε ένας πρέπει να συμβάλει στο πεδίο της δράσης του είτε αυτό λέγεται σχολείο είτε πανεπιστήμιο είτε λέγεται χω-

ράφι είτε εργοστάσιο, ώστε να υπάρξει ανάπτυξη και κοινωνική πρόοδος, ή ευημερία του ελληνικού λαού.

Ο θεσμός, λοιπόν, της «Βουλής των Εφήβων» είναι πολύ σημαντικός και εκφράζει και τη συλλογικότητα, αλλά και την πολιτική βούληση να αναπτυχθεί, να αποκεντρωθεί και να ενισχυθούν οι θεσμοί κοινωνικοποίησης των νέων ανθρώπων στην πολιτική, σαν λειτουργία, σαν ηθική υπόσταση και σαν αξία. Ελπίζουμε να ενισχυθεί ο πολιτικός λόγος στη χώρα μας με νέες ιδέες αλλά και με προτάσεις και αντιλήψεις, οι οποίες έρχονται να συμπληρώσουν συνολικότερες προσπάθειες που γίνονται σήμερα στη χώρα. Εγώ πιστεύω ότι η καινοτόμος ιδέα του κ. Κακλαμάνη να ξεκινήσει αυτήν τη διαδικασία, πριν από οκτώ χρόνια, έδωσε πραγματικά μια άλλη διάσταση και έναν άλλο δυναμισμό και στις κοινωνικές διεργασίες και στις πολιτικές και ιδεολογικές αναζητήσεις, αλλά και στην ίδια την εξέλιξη των δημοκρατικών θεσμών της χώρας μας.

Θα ήθελα τώρα να σας συστηθώ. Είμαι ο Λάμπρος Κανελλόπουλος, Βουλευτής του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στη Β' Περιφέρεια της Αθήνας, Πρόεδρος της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής και σήμερα προεδρεύω στην Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου στη «Βουλή των Εφήβων». Μέσα σε αυτές τις τρεις ημέρες θα σας δοθεί η ευκαιρία να εκφράσετε τις απόψεις σας, τους προβληματισμούς σας, τις ανησυχίες σας και γιατί όχι ακόμα και τις αγωνίες σας για τις αμφιλεγόμενες κρίσιμες όψεις της κοινωνικοοικονομικής, πολιτικής και πολιτισμικής σήμερα ζωής.

Σχετικά με τη διαδικασία: Το βιβλίο «Σύνθεση Κειμένων» που έχετε μπροστά σας, θα σας έλεγα ότι είναι ένα πλαίσιο αναφοράς ολόκληρης της μαθητικής κοινότητας που πήρε μέρος σε αυτήν τη διαδικασία. Συμμετείχαν περίπου 24.000 συμμαθητές σας σε αυτήν την προσπάθεια, από την Ελλάδα, την Κύπρο και τον Απόδημο Ελληνισμό. Μέσα απ' αυτό το πλαίσιο θα τοποθετηθείτε, εκφράζοντας τις απόψεις σας. Αυτό το Κείμενο της Σύνθεσης των Προτάσεων είναι δική σας υπόθεση. Είναι το επιστέγασμα και η κορύφωση μιας δημοκρατικής ανοικτής διαδικασίας, διότι μέσα από προτάσεις και αντιπαραθέσεις, καταλήξατε σε αυτό. Είναι ένα συλλογικά κοινά αποδεκτό πλαίσιο απ' όλους μας.

Θα υπάρξει, λοιπόν, πρώτα εισήγηση από το συγκεκριμένο εισηγητή, ο οποίος έχει επιλεγεί από την Επιτροπή του Εκπαιδευτικού Προγράμματος. Στη διάρκεια της τοποθέτησής του, όσοι από εσάς θέλετε να πάρετε μέρος στη συζήτηση, πρέπει να δώσετε το όνομά σας γραπτά στη Γραμματεία. Σήμερα και μέχρι τη

Δευτέρα το απόγευμα η διαδικασία θα έχει αυτό το χαρακτήρα. Την Τρίτη το πρωί θα υπάρξει η διαδικασία των ψηφοφοριών επί της αρχής και επί των συγκεκριμένων θεμάτων και, ενδεχόμενα, επί των νέων προτάσεων που εσείς κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων θα θέσετε. Την τρίτη ημέρα, επίσης, θα υπάρξει κλήρωση για την επιλογή πέντε συναδέλφων σας, οι οποίοι επιθυμούν να μιλήσουν στην Ολομέλεια της «Βουλής των Εφήβων», την Τετάρτη το πρωί, όπως έχει προσδιοριστεί.

Θεωρώ τη συμμετοχή σας πολύ σημαντική, όχι μόνο για τις οικογένειές σας, αλλά και για τα σχολεία που εκπροσωπείτε. Είναι μια στιγμή ευθύνης και αυτογνωσίας για όλους σας. Είμαι σίγουρος ότι θα σας ανοίξουν νέοι δρόμοι και προβληματισμού και στοχασμού, που θα σας επιτρέψουν να διεκδικήσετε τη ζωή με καλύτερους όρους. Θα είναι, βέβαια, και μια πολύ μεγάλη κατάκτηση για τους δημοκρατικούς θεσμούς της χώρας μας και για τον κοινοβουλευτικό μας βίο, εάν πολλοί από εσάς αύριο, κλείνοντας του κύκλους των σπουδών σας, βρεθείτε σε αυτόν τον ίδιο χώρο για να εκπροσωπήσετε ιερές αρχές και αξίες, που θα καθορίσουν διαχρονικά την πορεία του τόπου μας.

Σας εύχομαι καλή επιτυχία στο έργο σας. Μπορείτε να εκπροσωπήσετε επάξια τη γενιά που ανησυχεί, που ευαισθητοποιείται, αγωνιά και προβληματίζεται έντονα για το μέλλον και το δικό της και του τόπου, γιατί το μέλλον του τόπου είναι και δικό σας.

Καλώ, λοιπόν, την Έφηβο Βουλευτή και Εισηγήτρια, Μαρία Παρασύρη να έρθει στο βήμα.

ΜΑΡΙΑ ΠΑΡΑΣΥΡΗ (Νομός Ηρακλείου - Εισηγήτρια): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί φίλοι Έφηβοι Βουλευτές, θα ήθελα, αρχίζοντας το λόγο μου, να εκφράσω τη λύπη μου για το θάνατο του Αντώνη Σαμαράκη, ενός από τους πιο σημαντικούς ανθρώπους της εποχής μας.

Ως Εισηγήτρια της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου, θα προσπαθήσω να δώσω περιληπτικά τις απόψεις, τις προτάσεις και τις ενστάσεις μας.

Στην προσπάθειά μου αυτή διαπίστωσα ότι στη χώρα μας δεν υπάρχει οικονομική ανάπτυξη. Τα αίτια είναι πολλά, όπως η ανεργία, οι περιορισμένες εξαγωγές, η χαμηλή παραγωγικότητα κ.λπ.. Οι Ολυμπιακοί Αγώνες, παρά τα όσα θετικά στοιχεία έχουν, θα επιβαρύνουν τον Έλληνα φορολογούμενο για πολλά χρόνια.

Το φορολογικό σύστημα της χώρας μας, παρά τα όσα θετικά, έχει αδιαμφισβήτητα πολλά προβλήματα. Το κράτος χάνει χρήματα. Υπάρχει ακόμα η παραιοι-

κονομία και η φοροδιαφυγή, που είναι ανασταλτικοί παράγοντες για την ανάπτυξη της οικονομίας. Ο Νεοέλληνας έχει ιδιαίτερη αγάπη στο τζόγο. Πρέπει, συνεπώς, να γίνονται εντατικότεροι έλεγχοι.

Στην Ελλάδα και σε όλο τον κόσμο κυριαρχεί ο ανεξέλεγκτος καταναλωτισμός και η κρίση των ηθικών αξιών. Ο άνθρωπος αγωνίζεται να αποκτήσει περισσότερα χρήματα, τα οποία «εξαργυρώνει» (σε άχρηστη ύλη), με αποτέλεσμα να εργάζεται περισσότερες ώρες. Οι συνέπειες είναι πάντα δυσμενείς, καθώς μειώνεται ο ελεύθερος χρόνος και επέρχεται η ψυχοσωματική κόπωση του ανθρώπου. Επίσης, παρατηρείται υπερδανεισμός από τις τράπεζες, μέσω πιστωτικών καρτών και η μόδα, που καθορίζει την εξωτερική εμφάνιση και τη συμπεριφορά του ατόμου, τον κάνει θύμα της καταναλωτικής του μανίας.

Υπάρχει κρίση στις ανθρώπινες σχέσεις. Η διαφήμιση, που είναι ένας έξυπνος τρόπος των επιχειρήσεων για την προώθηση των προϊόντων τους, πολλές φορές απορροφά ασύλληπτα ποσά. Αρκετές φορές η διαφήμιση αυτής της μορφής αποπροσανατολίζει, παραπλανά προάγοντας την υπερκατανάλωση και καλλιεργώντας το υλιστικό πνεύμα, και χειραγωγεί τις μάζες. Οι ώρες προβολής και το είδος των διαφημίσεων πρέπει να εξεταστούν.

Στις μέρες μας παρατηρείται οργασμός στην κατασκευή δημόσιων έργων εν όψει των Ολυμπιακών Αγώνων. Όμως, τα έργα αυτά γίνονται μόνο στα μεγάλα αστικά κέντρα, η επαρχία έχει εγκαταλειφθεί παντελώς. Πρωταρχικό μέλημα για το κράτος πρέπει να είναι τα έργα οδοποιίας, το αποχετευτικό σύστημα και οι χώροι εναπόθεσης σκουπιδιών. Είναι απαραίτητη η σωστή διαχείριση των χρημάτων, για την καλύτερη και ταχύτερη αποπεράτωση των έργων. Ιδιαίτερη μέριμνα πρέπει να ληφθεί για τα λιμάνια της χώρας, καθώς πολλά από αυτά δεν έχουν καλή υποδομή και δεν εξυπηρετούν τον πολίτη.

Η βιομηχανική ανάπτυξη και η αστυφιλία είχαν ως συνέπεια την ανεπάρκεια στις υποδομές των πόλεων. Ειδικότερα, παρατηρείται αύξηση των αυθαίρετων και έλλειψη γενικού χωροταξικού σχεδιασμού. Η Πολιτεία πρέπει να φροντίσει για όλα τα παραπάνω και οι Έλληνες να ευαισθητοποιηθούν για τη σωστή οργάνωση των πόλεων. Το κράτος πρέπει να δώσει ρεύμα σε όλα τα αυθαίρετα που υπάρχουν και να εμποδίσει την κατασκευή νέων.

Η κοινωνική ανισότητα τα τελευταία χρόνια εντείνεται και είναι εμφανής στην ιατρική περίθαλψη, στην παιδεία. Επίσης, αυξάνεται η άνιση κατανομή του πλούτου, με αποτέλεσμα την βία, την εγκληματικότητα

και την τρομοκρατία. Είναι απαραίτητη η άμεση κινητοποίηση όλων, για μια Ελλάδα με ίσες ευκαιρίες για όλους.

Στην Επιτροπή μας κύριο θέμα είναι η υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος, το οποίο καταστρέφεται αλόγιστα. Τα προβλήματα που προκύπτουν και οι συνέπειες είναι κρίσιμες χωρίς υπερβολή και για την ίδια μας τη ζωή. Χρειάζεται συλλογικότερη εργασία από όλους μας, την κοινωνία, τους φορείς και το κράτος, ώστε να έχουμε ένα πραγματικά υγιές φυσικό περιβάλλον. Ιδιαίτερα στο ζωτικό τομέα των δασών, δεν γίνεται σωστή διαχείριση και χρειάζονται σοβαρά μέτρα για την προστασία τους. Οι φωτιές πληθαίνουν και η ευθύνη βαρύνει το κράτος, αλλά και τους πολίτες. Χρειάζεται να διατεθούν περισσότερα χρήματα για τις αναδασώσεις.

Δεν βρίσκονται σε καλύτερη μοίρα οι υδάτινοι πόροι. Απαιτείται η σωστή διαχείριση του νερού, αφού κινδυνεύει να γίνει είδος προς εξαφάνιση.

Στον ενεργειακό τομέα, η συνεχής χρήση διαφόρων μορφών ενέργειας οδηγεί στην υπερεκμετάλλευση και σε οικολογικές καταστροφές. Είναι ανάγκη να στραφούμε σε εναλλακτικές μορφές ενέργειας (αιολική – ηλιακή), που δε βλάπτουν το περιβάλλον.

Στον τομέα της γεωργίας και της κτηνοτροφίας παρατηρείται κρίση, εξαιτίας των χαμηλών τιμών των προϊόντων σε σχέση με το κόστος παραγωγής τους, με αποτέλεσμα οι γεωργοί και οι κτηνοτρόφοι να αντιμετωπίζουν πρόβλημα επιβίωσης ή και να εγκαταλείπουν την επαρχία. Ανάλογη κατάσταση παρατηρείται και στην αλιεία.

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μεγάλη κρίση στον τουρισμό, καθώς δεν προωθείται σωστά από τους τουριστικούς πράκτορες, με αποτέλεσμα τη μείωση του τουριστικού και εθνικού εισοδήματος.

Η πρόοδος και η εξέλιξη της επιστήμης και της τεχνολογίας, παρά τη μεγάλη προσφορά τους, δημιουργούν προβλήματα και η λανθασμένη και ανεξέλεγκτη χρήση τους εγκυμονεί κινδύνους. Ιδιαίτερα πρέπει να μας απασχολήσει το ζήτημα της κρίσης του πνευματικού μας πολιτισμού, καθώς και των ηθικών μας αξιών.

Υπάρχουν, επίσης, κάποιοι άμεσοι κίνδυνοι από τη χρήση των κινητών τηλεφώνων. Με τη χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών και του διαδικτύου μπορεί να κινδυνεύσει η προσωπική μας ελευθερία, που είναι εκτεθειμένη στον κυβερνοχώρο. Τα μεταλλαγμένα τρόφιμα αποτελούν βόμβα για τη ζωή του ανθρώπου. Ο Έλληνας πρέπει να επιστρέψει στη μεσογειακή διατροφή.

Η απομόνωση και η μοναξιά των ανθρώπων των

πόλεων έχει ως συνέπεια την αύξηση του αριθμού των ζώων συντροφιάς και παράλληλα την αύξηση των αδέσποτων ζώων. Οι δήμοι και οι κοινότητες πρέπει να μεριμνήσουν, με ανθρώπινο πρόσωπο, γι' αυτά τα θέματα.

Ελπίζω αυτές τις μέρες, μέσα από τον εποικοδομητικό διάλογο που θα διεξαχθεί, να ευαισθητοποιηθούμε περισσότερο σ' αυτά τα κρίσιμα θέματα, να γίνουμε πιο έτοιμοι πολίτες και να συμβάλουμε καθοριστικά στην αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αθανασία Μπούκλη.

ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΜΠΟΥΚΛΗ (Νομός Ηλείας): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, θα αναφερθώ σε έναν από τους σημαντικότερους πόρους της εθνικής μας οικονομίας, που είναι ο τουρισμός.

Επέλεξα να αναφερθώ στον τουρισμό και για το λόγο ότι η Ηλεία χαρακτηρίζεται ως τουριστική περιοχή, κυρίως, λόγω της Αρχαίας Ολυμπίας. Το τελευταίο διάστημα παρατηρείται μία πτωτική τάση στην κίνηση, αν και βρισκόμαστε λιγότερο από ένα χρόνο πριν από τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Ο σημαντικότερος λόγος είναι το κλείσιμο του Μουσείου, λόγω εργασιών. Συχνά, μάλιστα, οι επισκέπτες φέτος δεν μπορούν να μπουν στον αρχαιολογικό χώρο, εξαιτίας της απεργίας των αρχαιοφυλάκων, που για μήνες έμειναν απλήρωτοι. Αντιλαμβάνεστε την κακή φήμη που αποκτά η Αρχαία Ολυμπία, όταν ο ξένος επισκέπτης που επέστρεψε στη χώρα του, μετέφερε αυτήν την εικόνα που αντιμετώπισε εδώ. Ο τουρισμός επηρεάζει σημαντικά την οικονομία μιας περιοχής.

Πέρα από την Αρχαία Ολυμπία, η Ηλεία διαθέτει και πολλούς αρχαιολογικούς τόπους τουρισμού, για όλες τις ηλικίες, για όλα τα γούστα και για όλα τα βάλαντια. Επίσης, υπάρχουν και πολλά μοναστήρια, τα φράγματα κάστρα και η παλιά αγορά στον Πύργο.

Η Ηλεία, επίσης, διαθέτει και ένα μυθικό πλούτο που παραμένει αργέγονος και αναλλοίωτος δια μέσου των αιώνων, ο οποίος, αν αξιοποιηθεί σωστά, μπορεί να κάνει την περιοχή «Εθνική Πύλη Αγροτουρισμού», που σε εθνικό επίπεδο τον συναντάμε σε χαμηλό ποσοστό, ενώ στην Ιταλία, Γαλλία και Ισπανία, μέσα σε λίγα χρόνια που αναπτύχθηκε ξεπερνά το συνολικό τουρισμό.

Ίσως αναρωτιέστε τι είναι αγροτουρισμός. Σήμερα, η φύση και ειδικότερα τα ποτάμια, αναδεικνύουν μια νέα τουριστική τάση και έχουν πρωτεύοντα ρόλο στην ανάπτυξη του αγροτουρισμού και των εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Λοιπόν, οι άγνωστοι, ίσως σε σας,

θησαυροί της Ηλείας είναι ο Ιερός ποταμός Αλφειός, με όλους τους παραποτάμους, το Λούσιο, το Μυλάωνα, τον Κέλαδο, τον Τρίτωνα, το Διάγωνα, τον Ερύμανθο, το Λάδωνα, τον Κλαδέο, το Σεληνούντα, τον Ενιπέα, μαζί με τα πολιτιστικά μνημεία που βρίσκονται γύρω απ' αυτούς τους αρχαιολογικούς χώρους, τα μοναστήρια, τα πέτρινα γεφύρια, τους νερόμυλους και τους παραδοσιακούς οικισμούς. Οι υδάτινοι δρόμοι του Αλφειού, μαζί μ' αυτούς του Νέδα και του Πηνειού με την ευρύτερη περιοχή του, έρχονται να συγκροτήσουν δυναμικά τον «Τρίτο Τουριστικό Πόλο» του Νομού μας, μαζί με την Αρχαία Ολυμπία και την Ήλιδα. Επίσης, φέτος το καλοκαίρι, στα πλαίσια του προγράμματος «Αναβίωση Διαδρομών προς την Αρχαία Ολυμπία», ξεκίνησε η διάνοιξη του μονοπατιού στις όχθες του ποταμού Κλαδέου από διεθνείς ομάδες νέων εθελοντών, ενώ μέσα στο Σεπτέμβριο, στα πλαίσια της Γιορτής του Αγροτουρισμού του Υπουργείου Ανάπτυξης, διοργανώνονται εκδρομές στον Αλφειό και τους παραποτάμους του, οι οποίες συνδυάζουν την προβολή του κλασικού κάλλους, αλλά και την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς, που ανθίζει γύρω απ' τα ποτάμια.

Ο τουρισμός ενισχύει την οικονομία, απασχολεί εργατικό δυναμικό, μειώνει την ανεργία και αναπτύσσει το εμπόριο. Όμως, ο Έλληνας αντί να ανακαλύπτει τις ομορφιές της πατρίδας του, ταξιδεύει σε ξένες χώρες. Βέβαια, τώρα τελευταία όχι και τόσο συχνά, αφού είναι έκδηλη η ύφεση στην οικονομία. Επίσης, ο τουρισμός μειώνεται, επειδή η αισχροκέρδεια έχει περάσει πλέον στα ύψη, επειδή οι αρμόδιοι δείχνουν μια κάποια ανευθυνότητα, αλλά και επειδή οι παρεχόμενες υπηρεσίες είναι κακές (εστιατόρια, ταξί, ξενοδοχεία, συγκοινωνίες, υποδομή). Αν και είναι τουριστικός προορισμός η Ελλάδα, ο Έλληνας δεν έχει μάθει να σέβεται τον τουρίστα, ώστε να τον προσελκύει.

Τέτοιες πρωτοβουλίες ενισχύουν τον εσωτερικό τουρισμό και μας κάνουν να αγαπάμε περισσότερο την ιστορία και τη φύση της πατρίδας μας. Παρότι έχουν γίνει σημαντικά βήματα, εντούτοις χρειάζεται να γίνουν ακόμα πολλά για τη σωστή τουριστική ανάδειξη της Ηλείας. Ευχαριστώ πολύ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Δελέγκου Βασιλική.

ΔΕΛΕΓΚΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ (Νομός Ηλείας): Κύριε Πρόεδρε, φίλες και φίλοι Έφηβοι Βουλευτές, το θέμα για το οποίο θα μιλήσω και με απασχολεί είναι η γεωργία. Δεν είμαι «βουτυρόπαιδο» της πόλης και, έτσι, μπορώ να γράφω για τα προβλήματα, που αντιμετώπι-

ζω στην αγροτική περιοχή που ζω. Ο σκοπός που με οδήγησε να γράψω αυτήν την έκθεση και να έρθω εδώ σήμερα είναι, γιατί ήθελα να ανέβω στο βήμα και να φωνάξω για τους «ασήμαντους» αγρότες, που η φωνή τους δεν ακούγεται πουθενά. Τα προβλήματά μας είναι πολλά και εγώ θα αναφέρω αυτά που βιώνω καθημερινά.

Ένα φλέγον ζήτημα, που απασχολεί τους γονείς μας και εμάς τα παιδιά είναι ο κανονισμός της σταφίδας, που υποχρεώνει τους αγρότες να προπουλάνε τη σταφίδα πριν καλά-καλά ωριμάσει. Ύστερα πωλείται στον έμπορο, με όποια τιμή θελήσει αυτός και όποτε κρίνει αυτός να δίνει τα χρήματα στους αγρότες. Αυτό είναι δυνατόν;

Οι γονείς μας φωνάζουν καθημερινά να διαβάζουμε, ώστε να περάσουμε κάπου και να φύγουμε μακριά από τα χωριά, γιατί δεν υπάρχει ζωή. Φαίνεται στα μάτια τους ότι έχουν κουραστεί:

Είμαι 17 ετών και ποτέ δεν έχω δει καμία σημαντική απόφαση, που να αφορά τη γεωργία και γενικά τους αγρότες. Η γεωργία είναι σημαντική για την οικονομία, αφού από αυτή τρέφονται σχεδόν όλοι οι Έλληνες. Βέβαια, μπορεί η σταφίδα να μην είναι πρώτη στην κατανάλωση, γίνονται όμως εξαγωγές στην τετραπλάσια τιμή από ό,τι την πωλούν οι αγρότες. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι αγρότες, αυτοί οι «ασήμαντοι άνθρωποι», όπως τους ονομάζουν τα μεγάλα κεφάλαια, να πέφτουν θύματα εκμετάλλευσης και οι λίγοι να πλουτίζουν με τον κόπο και τον πόνο των πολλών.

Ορισμένοι αγρότες δίνουν τα προϊόντα τους σε πολύ χαμηλή τιμή, γιατί δεν έχουν άλλα περιθώρια. Έτσι, αναγκάζονται να κάνουν και άλλες, διάφορες δουλειές, που δεν είναι της ειδικότητάς τους για να μπορέσουν να ζήσουν τις οικογένειές τους. Βέβαια, υπάρχουν οι επιδοτήσεις, μόνο που είναι τόσο χαμηλές που δεν φτάνουν να αγοράσουν τα φυτοφάρμακα της επόμενης χρονιάς.

Όπως σας προείπα ζω σε ένα χωριό. Η σχολή που πηγαίνω είναι στην πόλη. Εκεί έχω αρετούς φίλους, που έχουμε μεγάλες διαφορές. Οι γονείς τους είναι μισθωτοί και αυτοί έχουν όλα όσα θελήσουν, κάτι που εμείς, τα παιδιά των αγροτών, αδυνατούμε και, έτσι, προσπαθούμε να πετύχουμε εμείς το στόχο, που έχουμε βάλει στη ζωή μας.

Μου αρέσει το χωριό, μου αρέσει η φύση και εάν μείνω εκεί, θα πρέπει να ασχοληθώ με τη γεωργία, κάτι που δεν μου αρέσει κάτω από αυτές τις συνθήκες. Εάν, λοιπόν, γίνει κάτι καλύτερο, ίσως μείνω στο χωριό και καλλιεργήσω και εγώ τη γη, όπως κάνουν οι γονείς μου.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Μανδάλου Θεοδώρα.

ΜΑΝΔΑΛΟΥ ΘΕΟΔΩΡΑ (Νομός Χαλκιδικής): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, κατοικώ σε ένα χωριό της Βορείου Χαλκιδικής, που ονομάζεται Στανός. Έχει περίπου 1.000 κατοίκους, από τους οποίους οι περισσότεροι είναι πολύτεκνοι. Το χωριό μου πιθανόν, να πήρε το όνομά του από τις πολλές στάνες που υπήρχαν εδώ. Πιο παλιά εδώ η κτηνοτροφία ήταν η κύρια ασχολία των κατοίκων. Τη σημερινή εποχή, η κτηνοτροφία χάνεται σιγά – σιγά, οι νέοι δεν την επιλέγουν σαν επάγγελμα, γιατί δεν έχει προοπτικές. Το χωριό μου, αν και το επάγγελμα αυτό χάνεται, σφύζει από ζωή. Είναι κάτι το διαφορετικό, όταν περπατάς στο δρόμο και συναντάς παιδιά. Η ζωή σε ένα ορεινό χωριό είναι κάτι, που θα το ζήλευαν πολλά άλλα χωριά.

Στην κτηνοτροφία υπάρχουν πολλές δυσκολίες και αμέτρητα προβλήματα. Η Κυβέρνηση, δυστυχώς, αδιαφορεί πλήρως. Κάποια από αυτά τα προβλήματα είναι οι καιρικές συνθήκες, η έλλειψη βοσκοτόπων, τα προβλήματα υγείας, που αντιμετωπίζουν τα ζώα κατά τη διάρκεια της ζωής τους και οι λύκοι, που καταστρέφουν τα κοπάδια. Αυτό που πιστεύω πως κρατά τους περισσότερους στο χωριό είναι η οικογενειακή παράδοση και συναισθηματικοί λόγοι. Ένα πολύ σημαντικό πρόβλημα είναι το θέμα των τιμών στα προϊόντα τους (γάλα – κρέας), που οι έμποροι τα παίρνουν πολύ φθηνά και τα πωλούν πολύ ακριβά. Το κόστος των ζωοτροφών είναι μεγάλο, με αποτέλεσμα οι κόποι των κτηνοτρόφων να μην αποζημιώνονται. Η κτηνοτροφία δεν προοδεύει, επειδή πολλά λιβάδια έγιναν γεωργικές εκτάσεις για επιδοτούμενα προϊόντα. Εμείς, τα παιδιά, που ζούμε στην ύπαιθρο, αγαπάμε και πονάμε την ύπαιθρο, γιατί ασχολούμαστε και εμείς με αυτήν. Οι επιδοτήσεις δεν στέλνονται έγκαιρα, με αποτέλεσμα την αγανάκτηση των αγροτών και το κλείσιμο των δρόμων. Στα διάφορα προγράμματα που παίρνουν μέρος οι νέοι, άσχετοι με τη γεωργία, τα χρήματα πάνε χαμένα, γιατί σε αυτά δεν μπορούν να πάρουν μέρος οι αγρότες, λόγω ηλικίας. Οι περισσότεροι είναι γερασμένοι και οι συντάξεις τους μικρές. Οι προτάσεις μας για την επίλυση των προβλημάτων αυτών είναι:

Να αυξηθούν οι συντάξεις των αγροτών.

Να μειωθεί το όριο της συνταξιοδότησης στο 60ό έτος.

Να μην υπάρχει όριο ηλικίας σε προγράμματα της Ε.Ε.

Η προτίμηση των εμπόρων να στρέφεται πρώτα στα

ελληνικά προϊόντα και μετά στα εισαγόμενα.

Να επιβάλλονται πρόστιμα στους εμπόρους που «βαφτίζουν» το εισαγόμενο κρέας σε ελληνικό.

Να γίνει διαχωρισμός των προγραμμάτων για νέους που τώρα ξεκινούν και να δημιουργηθούν νέα με τις κατάλληλες προϋποθέσεις για αυτούς που εξασκούν το επάγγελμα.

Να αυξηθούν οι τιμές των προϊόντων, όχι όμως σε βάρος του Έλληνα καταναλωτή.

Να γίνεται έγκαιρη καταβολή των αποζημιώσεων.

Να υπάρχει η ίδια αντιμετώπιση μεταξύ παλαιών και νέων κτηνοτρόφων.

Να καταργηθεί το όριο ηλικίας των επιλέξιμων και τα δικαιώματά τους να μην χάνονται κατά τη διάρκεια της ασκήσεως του επαγγέλματος.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Τερζή Ραλλού.

ΡΑΛΛΟΥ ΤΕΡΖΗ (Νομός Έβρου): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι, αγαπητοί συνάδελφοι – συμμαθητές, μεγάλε απόντα και ψυχή της Βουλής των Εφήβων, δάσκαλε Αντώνη Σαμαράκη, όπου και αν είσαι, σε σκεφτόμαστε.

Εκπροσωπώ το μακρινό Έβρο και το 3ο Ενιαίο Λύκειο της Αλεξανδρούπολης. Σας καλωσορίζω και καλώ σας βρισκω στην Η' Σύνοδο της Βουλής των Εφήβων.

Βασάνισα πολύ το μυαλό μου μέχρι να καταλήξω σ' αυτά που θα σας πω. Πολλά τα προβλήματα που απασχολούν τη γενιά μου –και όχι μόνο– όπως η ανεργία, τα ναρκωτικά, το περιβάλλον, οι πόλεμοι. Μέσα μου, τελικά, υπερίσχυσε η αγάπη για την ιδιαίτερη πατρίδα μου, τον Έβρο που για πολλά χρόνια διήνυσε μια μοναχική πορεία εγκατάλειψης. Εξαιτίας της γεωγραφικής του θέσης θεωρήθηκε, αβασάνιστα, καμένο χαρτί για επενδύσεις, τόπος εξορίας για δημοσίους υπαλλήλους και μετάθεση – εφιάλης για στρατιωτικούς. Αφέθηκε στη μοίρα του, χωρίς ουσιαστικά έργα υποδομής, έχασε άδικα εργατικό δυναμικό στις ξενιτιές, έστειλε τα παιδιά του για σπουδές και δουλειά στα μεγάλα αστικά κέντρα και ουδέποτε φυσικά θεωρήθηκε πόλος έλξης τουριστών και ας διαθέτει απaráμιλλα φυσικά κάλλη και σπουδαία μνημεία.

Δεν θα σας κουράσω με αναφορές στα παλιά, γιατί θέλω να πιστεύω ότι όλα αυτά ανήκουν ουσιαστικά στο παρελθόν. Οφείλω να ομολογήσω –και πιστέψτε με πως μόνο ένας εμπαθής δεν θα το έκανε– ότι τα τελευταία μόλις χρόνια ένας αλλιώτικος άνεμος άρχισε να φυσάει εκεί πάνω. Δειλά και φοβισμένα ακόμα –σαν να φοβάται μήπως μας ξυπνήσει απότομα από τη

χειμερινή νύκτα τόσων δεκαετιών– αλλά ΦΥΣΑΕΙ!!

Είμαι πολύ μικρή και άσοφη για να σας παραθέσω στοιχεία, νούμερα και λόγους. Μπορεί η Ευρωπαϊκή Ένωση να αποφάσισε να μας συμπεριλάβει στις αγκάλες της –άλλωστε είμαστε τα νοτιανατολικά της σύνορα και, όπως αναφέρει και ο Κωνσταντίνος ο Πορφυρογέννητος, «αρχή της Ευρώπης τίθημι την Θράκην»– μπορεί οι ιθύνοντες να καταλάβουν επιτέλους πως εκεί πάνω αρχίζει και τελειώνει η Ελλάδα, μπορεί και οι Εβρίτες να βαρέθηκαν τις κούφιες υποσχέσεις, να διεκδίκησαν, να δραστηριοποιήθηκαν. Γεγονός πάντως είναι ένα: Το σκηνικό πήγε να αλλάξει, έργα υποδομής πήραν σάρκα και οστά. Όχι πια πως μας άγγιξε ο Μίδα, ούτε πως γίναμε εν μια νυκτί ένας μικρός παράδεισος. Όμως, άρχισαν δειλά - δειλά τα πρώτα βήματα ανάπτυξης, πράγμα πρωτόγνωρο και σπουδαίο για εμάς τους Εβρίτες.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Υπουργοί, κύριοι Πρόεδροι των Κομμάτων, κύριοι Βουλευτές όλων των παρατάξεων και όλοι όσοι φευγαλέα θα με ακούσετε, θέλω να ξέρετε, πως δεν ήρθαμε εδώ από την άλλη άκρη της Ελλάδας, σαν επαίτες ή φτωχοί συγγενείς. Υπάρχουν σοβαροί εθνικοί λόγοι –και τους ξέρετε καλύτερα από εμένα– πως πρέπει να παραμείνουμε στον Έβρο. Να μορφωθούμε, να δουλέψουμε, να κάνουμε οικογένειες και να ζήσουμε εκεί. Θέλουμε, όμως, και ένα επίπεδο ζωής αντάξιο μας και μια ποιότητα ανάλογη με τις απαιτήσεις των καιρών μας.

Η ηλικία μου μπορεί να μην το επιτρέπει, εγώ όμως θα σας κρούσω τον κώδωνα. Μην αφήσετε στη μέση τα έργα που ξεκινήσατε, μην επαναπαυτείτε στα ημίμετρα, μην ολιγορρήσετε! Ολοκληρώστε την Εγνατία, προωθήστε τους κάθετους οδικούς άξονες που θα μας συνδέσουν με τη Βόρεια και Ανατολική Ευρώπη, στελεχώστε το νέο πανεπιστημιακό μας νοσοκομείο, αναπτύξτε το λιμάνι, φτιάξτε ένα νέο διεθνές αεροδρόμιο, σκύψτε με συμπάθεια πάνω από τα προβλήματα των αγροτών και των αλιέων, δώστε κίνητρα και εχέγγυα στον Εβρίτη ιδιώτη, ανοίξτε νέες θέσεις εργασίας, βγάλτε από την απομόνωση το μοναδικό και πανέμορφο νησί μας, τη Σαμοθράκη, μεταφέρετε και άλλες σχολές των Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. στον Έβρο, δώστε ώθηση στον τουρισμό μας, πατάξτε τη διακίνηση των ναρκωτικών, αντιμετωπίστε την λαθρομετανάστευση. Κάντε ό,τι μπορείτε και κάτι παραπάνω, για να προοδεύσει ο τόσο μεγάλης εθνικής σημασίας Έβρος. Σας αφορά το ίδιο, όσο και εμάς.

Τελειώνοντας, με την πεποίθηση πάντα ότι απευθύνομαι σε ότα ακουόντων, θέλω κάτι ακόμα να σας πω: Να είστε βέβαιοι ότι εμείς το χρέος μας το ξέρουμε

και θα το πράξουμε στο ακέραιο. Το αγαπούμε αυτό το προπύργιο της Ελλάδας και το προσέχουμε σαν τα μάτια μας. Είναι κομμάτι δικό μας και αυτό μάθαμε όλα αυτά τα χρόνια από τους γονείς και τους δασκάλους μας.

Και αυτό δεν είναι ένας «μελό» επίλογος, για να κλέψω τις εντυπώσεις σας. Είναι χρέος τιμής, υπόσχεση και όρκος, που οι Εβρίτες συμπατριώτες μου, μου ανέθεσαν να σας μεταφέρω.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Χριστίνα Γκαϊντατζή.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΓΚΑΪΝΤΑΤΖΗ (Νομός Έβρου): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, θα σας μιλήσω για τη σημερινή κατάντια μιας απομονωμένης ακριτικής περιοχής, που στο παρελθόν υπήρξε κοιτίδα πολιτισμού, εμπορικό σταυροδρόμι και στο προσκήνιο της ιστορίας, αφού για πολλαπλές φορές έγινε πρωτεύουσα του Βυζαντίου. Ναι, είναι η ένδοξη Θράκη. Το Διδυμότειχο, η λαμπερή πρωτεύουσα του Βυζαντίου, από το 1325 έως 1367, κατάντησε άδεια φωτογραφία. Θα επισημάνω την αντίθεση ανάμεσα στο παρελθόν και στο παρόν, ενώ το μέλλον παραμένει αβέβαιο. Ποιος ξέρει αν θα υπάρξει; Η πρωτεύουσα του Βυζαντίου ερημωμένη περιοχή;

Όχι κύριοι, εσείς, οι μεγάλοι της εξουσίας. Δεν είναι μόνο η Αθήνα και η Θεσσαλονίκη και τα άλλα μεγάλα αστικά κέντρα, «υπάρχουμε» και εμείς! Είμαστε ΈΛΛΗΝΕΣ και το ξέρετε καλά, γιατί το αποδείξαμε πολλές φορές στο παρελθόν με την ένδοξη ιστορία μας, αλλά σας το αποδεικνύουμε και σήμερα και πάντα, με όλη μας την ψυχή, με όλη μας τη δύναμη, γιατί φυλάμε τα σύνορα, όχι από υποχρέωση, αλλά επειδή το θέλουμε, γιατί αγαπάμε αυτόν τον τόπο και αγωνιζόμαστε γι' αυτόν. Είμαστε η αρχή αυτής της υπέροχης πατρίδας, οι στρατιώτες της πρώτης γραμμής, οι ΠΡΩΤΟΙ ΈΛΛΗΝΕΣ, το προσκήνιο, η αρχή αυτής της δοξασμένης ιστορίας. Εμείς σας προστατεύουμε από τον εχθρό, φυλάμε τα σύνορα. Εσείς τι κάνετε για μας; Θέλουμε και η δική μας φωνή να ακούγεται, να αισθανόμαστε ενεργοί πολίτες αυτού του κράτους και όχι παραμελημένοι ακριτές. Εμείς είμαστε ο καθρέπτης της Ελλάδας. Γιατί, λοιπόν, να δείχνουμε αυτήν την όψη; Δεν μπορούμε να την κάνουμε πιο όμορφη;

Το Διδυμότειχο, που κάποτε υπήρξε κοιτίδα πολιτισμού, τώρα σιγά-σιγά ερημώνει. Ο κόσμος φεύγει, πάει να κρυφτεί στα μεγάλα αστικά κέντρα και να φτιάξει εκεί το δικό του καινούργιο παραμύθι με κεντρικό ήρωα το άγχος και τη ρουτίνα της καθημερινό-

τητας. Όλοι φεύγουν... Δεν το κάνουν επειδή θέλουν, αναγκάζονται. Φεύγουν, για να «σωθούν».

Κάποτε η περιοχή έσφυζε από ζωή, τα παιδιά έτρεχαν, φώναζαν, γελούσαν, ενώ σήμερα κανένα γέλιο πια. Νεκρική σιωπή παντού... Από τα 21 σχολεία, λειτουργούν μόνο τα 4. Τα παιδιά έφυγαν, όπως τα αποδημητικά πουλιά, πέταξαν μακριά και θα ξαναγυρίσουν, έχουν φωλιάσει κάπου στα βάθη της Ελλάδας.

Μετά από όλα αυτά, διαισθάνομαι ότι ο τόπος μου κινδυνεύει και προτείνω:

ΥΓΕΙΑ

Ίδρυση παιδιατρικής κλινικής, γιατί δεν υπάρχει παιδίατρος στο κρατικό Νοσοκομείο Διδυμοτείχου. ΜΕΓΑΛΩΣΑ ΧΩΡΙΣ ΠΑΙΔΙΑΤΡΟ!!!

Εξοπλισμός του ΕΚΑΒ της περιοχής με ειδικά αυτοκινούμενα ιατρεία, λόγω της διασποράς του πληθυσμού σε δύσβατη έκταση.

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Αναβάθμιση της περιοχής του Έβρου και κατασκευή δρόμων για εύκολη πρόσβαση.

Οργάνωση εκπαιδευτικών εκδρομών με προορισμό την περιοχή μου.

Αξιοποίηση της μέγιστης ιστορικής αξίας των βυζαντινών μνημείων.

ΓΕΩΡΓΙΑ – ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ

- Προμოდότηση μεταφορικών για τη μείωση του κόστους παραγωγής.

- Δημιουργία υδροφραγμάτων, με στόχο την άρδευση των αγροτικών εκτάσεων, ώστε η απόδοση να είναι μεγαλύτερη.

- Δημιουργία αναδασμού.

Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, αν μεριμνήσουμε γι' αυτά, τότε η περιοχή θα «σωθεί». Η άνοιξη θα έρθει και θα εγκατασταθεί μόνιμα στις καρδιές των ανθρώπων. Θα ζήσουμε και πάλι. Νοιαστείτε γι' αυτήν την περιοχή. Εκπέμπουμε σήμα κινδύνου S.O.S.

«Α Ρ Γ Ο Π Ε Θ Α Ι Ν Ο Υ Μ Ε».

Βοηθείστε μας!!!!

Ξέρουμε πως αν προσπαθήσουμε όλοι μαζί θα έχουμε τα θετικά αποτελέσματα. Ένας επίγειος παράδεισος της χώρας μας θα αξιοποιηθεί και αυτό δε θα είναι καλό μόνο για εμάς τους κατοίκους αυτής της περιοχής, αλλά και για σας και για όλους μας.

Ακούστε την κραυγή αγωνίας αυτού του τόπου και ελάτε να δώσουμε τα χέρια για ένα καλύτερο μέλλον.

Σας παρακαλώ, μη μας απογοητεύσετε, βοηθήστε να μη χαθεί η ελπίδα και το γέλιο από τα πρόσωπα των συμπολιτών μου. Δώστε μου το δικαίωμα να μεγαλώσω στον τόπο μου, δε ζητώ τίποτε παραπάνω από ό,τι όλοι οι άλλοι έχουν.

Δώστε χρώμα στο όνειρό μου.....

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Αγγελική Μπέλλου.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΠΕΛΛΟΥ (Νομός Άρτας): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, αντιπροσωπεύω το Νομό Άρτας και θα σας παρουσιάσω ένα μείζον πρόβλημα, που αντιμετωπίζει ο Νομός μας, τη μόλυνση του Αμβρακικού. Ο Αμβρακικός, στους παλιούς, γνωστός ως το απέραντο Ιβήρι, είναι ένας μεγάλος ψαρότοπος. Τα τελευταία χρόνια έχει υποστεί αρκετή φθορά από τις μολύνσεις που δημιουργούνται στα νερά του, από τον ίδιο τον άνθρωπο. Από έρμαιο της φύσης έγινε δυνάστης της. Αισθητή είναι η τάση προς εξαφάνιση της περίφημης γαρίδας του Αμβρακικού, αλλά και η ολική έλλειψη των γοβιών. Μήπως έχει αρχίσει η αντίστροφη μέτρηση; Ποιοι συμβάλλουν σε αυτό; Μα φυσικά κυρίως τα δύο ποτάμια που εκβάλλουν στα νερά του: Ο Άραχθος και ο Λούρος, καθώς επίσης και αρκετοί αύλακες, που φέρουν οικιακά και βιομηχανικά απόβλητα. Πριν 2 χρόνια ήταν που ξεχείλισε ο Άραχθος και εισχώρησε στον σκουπιδοτόπο της Άρτας, με αποτέλεσμα να παρασυρθούν όλα στον Αμβρακικό.

Τα φωσφορικά και νιτρικά άλατα από τα ανθρώπινα λύματα οδηγούνται μέσω αυτών στη θάλασσα χωρίς επεξεργασία. Και αυτό γιατί όπου υπάρχουν συστήματα βιολογικού καθαρισμού σπάνια λειτουργούν, λόγω των αυξημένων δαπανών. Τα βιομηχανικά λύματα από τα χοιροστάσια, από τα τυροκομεία και από τις άλλες βιομηχανικές μονάδες καταστρέφουν τον θαλάσσιο πλούτο, με αποτέλεσμα να αυξάνει το διοξειδίο του άνθρακα και να μειώνεται αισθητά το οξυγόνο. Ας αναλογιστούμε πόσο επικίνδυνο είναι αυτό για τους υδρόβιους οργανισμούς, εφόσον η φωτοσύνθεση καθίσταται αδύνατη. Και να η απόδειξη: Τα θαλασσινά που ανεβαίνουν στην επιφάνεια της θάλασσας ψόφια και αρκετά που παρασύρονται στις ακτές. Πόσο αντιαισθητικό φαινόμενο!

Και όχι μόνο αυτό, αμέσως μετά έρχεται η σήψη με την έκλυση δυσάρεστων οσμών. Και τι ειρωνεία, τι και αν προστατεύεται από τη Συνθήκη του RAMSAR, ως ένας από τους καλύτερους υδροβιότοπους των Βαλκανίων; Εκεί φωλιάζουν οι αργυροπελεκάνοι και τόσα άλλα είδη άγριων πουλιών. Έρχονται εκεί για να αναπαραχθούν, αλλά δεν βρίσκουν την τροφή τους. Έτσι, πια, ψάλλουν το κύκναιο άσμα τους. Πολύ σύντομα προβλέπεται να γίνει μια ακόμη «νεκρή θάλασσα». Μια θάλασσα χωρίς ψάρια. Είναι αδύνατο να φανταστούμε μια θάλασσα χωρίς ψάρια. Και σαν να μην έφταναν όλα αυτά, μέσα στον Αμβρακικό πλέουν με-

γάλα σκάφη –τράτες, που σαρώνουν όλα τα ψάρια, μικρά και μεγάλα, στο πέρασμά τους. Και τι και αν φωνάζουν οι ψαράδες της περιοχής; Ριζικά μέτρα δεν έχουμε πάρει ακόμα.

Γι' αυτό ας δραστηριοποιηθούμε. Υπάρχει ακόμα ελπίδα να σωθεί η παλιά ψαρομάννα. Να επουλωθούν στα πλαίσια του δυνατού, βέβαια, οι πληγές που της προκαλέσαμε. Πρώτον και πιο σημαντικό, να απαγορευθεί η ρύψη απορριμμάτων και τοξικών αποβλήτων στη θάλασσα. Όπως γίνεται και στις τροφικές αλυσίδες θα πρέπει να δημιουργηθεί ένα δίκτυο πόρων και χρήσης αποβλήτων, έτσι ώστε όλα τα απόβλητα να γίνονται πρώτες ύλες για άλλες βιομηχανίες ή για άλλους οικονομικούς φορείς. Ο Αμβρακικός είναι ένας κόλπος με άνοιγμα επικοινωνίας (κάποιων μέτρων) με το Ιόνιο Πέλαγος. Άρα, τα νερά του ανανεώνονται πολύ δύσκολα. Γι' αυτό πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στην προστασία του. Καλό θα ήταν να απομακρυνθούν όσο το δυνατόν περισσότερα σκάφη-τράτες, γιατί δεν αφήνουν τίποτα στο πέρασμά τους. Η Πολιτεία ας απαγορεύσει τη χρηματοδότηση σχεδίων, που καταστρέφουν τον Αμβρακικό. Επιπλέον, οι τουρίστες να μην μολύνουν τις ακτές με σκουπίδια, γιατί με το πρώτο κύμα παρασύρονται στη θάλασσα. Ιδίως το πλαστικό είναι αυτό που μολύνει, γιατί δεν ανακυκλώνεται.

Ας μη μείνουμε μόνο στη θεωρία. Να γίνουν πράξη όλα τα προγράμματα που θέλουν τον Αμβρακικό καταγάλανο. Έτσι, θα αποκατασταθεί όχι μόνο η αρχική του σύνθεση σε αλάτι, αλλά και η αισθητική του ομορφιά. Ας μην καταστρατηγούμε άλλο τους νόμους της φύσης. Περιθώρια για ολιγογρίες δεν υπάρχουν. Κανείς δεν είναι αμέτοχος ενοχής, για την έλλειψη σεβασμού στο περιβάλλον. Είναι δεδομένο ότι η μείωση των αναγκών μας θα συμβάλει με μαθηματική ακρίβεια στην ουσιαστική αντιμετώπιση ενός τόσο μείζονος προβλήματος.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Καλλιόπη Μπεθάνη.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΜΠΕΘΑΝΗ (Περιφέρεια Ν. Αττικής): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, φοιτώ στο Ενιαίο Λύκειο Ραφήνας. Το θέμα που θα ήθελα να παρουσιάσω αναφέρεται στη σχέση που πρέπει να έχει η ανάπτυξη της χώρας μας με το περιβάλλον και τον άνθρωπο.

Για να αναπτυχθεί μια χώρα ουσιαστικά και πραγματικά, απαιτείται η γενικότερη πολιτική της να έχει ως βασική αρχή και στόχο το σεβασμό προς τον άνθρωπο και το περιβάλλον. Μόνο τότε οι πολιτικοί μιας

χώρας καταξιώνονται και οι πολίτες της απολαμβάνουν μια ανώτερη ποιότητα ζωής, όταν αυτή η πολιτική προκύπτει από μια φιλοσοφία ζωής, φιλική τόσο για τον άνθρωπο όσο και για το περιβάλλον. Αυτή η φιλοσοφία ζωής πρέπει να εκφράζεται μέσα από ένα σύνολο σχετικών αρχών. Οι αρχές αυτές πρέπει να θέτουν στο κέντρο, ως βασική αξία τον άνθρωπο και το περιβάλλον του. Συγκεκριμένα να θέτουν ως στόχο την ευτυχία του ανθρώπου μέσα σε ένα περιβάλλον (φυσικό και τεχνητό), που όχι μόνο δεν θα απειλείται από αυτόν, αλλά και θα αναβαθμίζεται. Γι' αυτόν το λόγο η πολιτική της χώρας μας, όπως και κάθε χώρας, πρέπει να εστιάζει την προσοχή της σε αυτόν τον τομέα, καθορίζοντας με σαφήνεια και καθαρότητα τις αρχές που θα διέπουν την προστασία και το σεβασμό προς το περιβάλλον.

Δύο τομείς αρκετά σοβαροί, που χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής, είναι ο βιολογικός καθαρισμός των λυμάτων και η υγειονομική ταφή των σκουπιδιών. Από προσωπική μου εμπειρία έχω καταλήξει στο συμπέρασμα ότι στους παραπάνω τομείς η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει προχωρήσει σημαντικά, επειδή ακριβώς τα θέματα περιβάλλοντος αποτελούν προτεραιότητα στις υπόλοιπες χώρες - μέλη της, αλλά και γιατί η πολιτική περιβάλλοντος υποστηρίζεται σημαντικά από την πρόοδο της επιστημονικής έρευνας και τη σχετική τεχνολογία. Σε σχέση με τα παραπάνω η χώρα μας υπολείπεται. Στην Ευρώπη οι πολίτες έχουν πιο σωστή συμπεριφορά προς το περιβάλλον και συμμορφώνονται στους κανονισμούς της πολιτείας. Είναι ανάγκη, λοιπόν, να δούμε και στη χώρα μας την υπόθεση του περιβάλλοντος με σοβαρότητα και αίσθημα ευθύνης.

Εδώ και τώρα, λοιπόν, πρέπει: Πρώτον, να επιδιωχθεί και να υποστηριχθεί η επιστημονική έρευνα των ελληνικών πανεπιστημίων σε θέματα οικολογικής διαχείρισης λυμάτων και απορριμμάτων. Δεύτερον, να αξιοποιηθούν προγράμματα συνεργασίας των ελληνικών με τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια, σε σχέση με το παραπάνω θέμα. Τρίτον, να διευρυνθούν τα προγράμματα οικολογικής συμπεριφοράς των πολιτών, ξεκινώντας από τους μαθητές των σχολείων. Τέταρτον, να υπάρξει αυστηρότητα στο σχεδιασμό, στον προγραμματισμό, στην υλοποίηση και στη λειτουργία των έργων, των σχετικών με τη διαχείριση των λυμάτων και των απορριμμάτων. Πέμπτο, να αξιοποιήσουμε πλήρως τα ευρωπαϊκά κονδύλια για την εκτέλεση τέτοιων έργων. Έκτο, να επιβάλλονται κυρώσεις στους υπεύθυνους φορείς, εργολάβους, Δήμους κ.λπ. αν δεν συμμορφώνονται με τους σχετικούς κανονισμούς. Έβδομο, η κατασκευή εγκαταστάσεων βιολογικού καθαρι-

σμού και διαχείρισης των απορριμμάτων να προσαρμόζεται στις ιδιαίτερες γεωγραφικές, γεωλογικές, μορφολογικές, πληθυσμιακές συνθήκες κάθε τόπου και πάντα με γνώμονα την προστασία και αναβάθμιση του περιβάλλοντος και όχι τα συμφέροντα των μεγαλοεργολάβων, οι οποίοι, προκειμένου να πλουτίσουν, «δεν ορρωδούν προ ουδενός». Σας ευχαριστώ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Θα ήθελα να σας επισημάνω ότι η συζήτησή μας είναι μια ανοικτή δημοκρατική λειτουργία. Μπορείτε να καταθέσετε τις απόψεις σας, αλλά και ταυτόχρονα μπορεί να υπάρξουν και σχολιασμοί από την πλευρά σας πάνω στα ζητήματα των τοποθετήσεων που τίθουν οι προηγούμενοι συνάδελφοί σας. Χρειάζεται, δηλαδή, να λάβετε υπόψη σας στις τοποθετήσεις σας και αυτήν τη διάσταση της διαδικασίας. Έχετε το δικαίωμα, νομιμοποιείσθε να απορρίψετε, να σχολιάσετε και να ενισχύσετε μια πρόταση μιας ομιλήτριας ή ενός ομιλητή.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Χρυσιέλα Θεοδώρου.

ΧΡΥΣΙΕΛΑ ΘΕΟΔΩΡΟΥ (Λεμεσός Κύπρου): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, οι γονείς μου είχαν την τύχη να γεννηθούν και να μεγαλώσουν στη Λόφου, ένα πανέμορφο παραδοσιακό χωριό της Λεμεσού και μου ενέπνευσαν την αγάπη, αλλά και την έγνοια γι' αυτό το χωριό, που καθημερινά ερημώνεται και εγκαταλείπεται από τους ανθρώπους του, που νιώθουν την ανάγκη επιβίωσης και το όνειρο μιας καλύτερης ζωής. Η μαγνητική έλξη των πόλεων, που κατευθύνεται από το οικονομικό συμφέρον, δεν άφησε ανεπηρέαστο και το δικό μου χωριό. Τα βασικά σημεία της εργασίας μου αφορούσαν τον τομέα της εκπαίδευσης, της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής και της αναπαλαίωσης των μνημειακών χώρων της ιστορίας και της εκκλησίας, με σκοπό την επιστροφή και το ξαναζωτάνεμα του χωριού μου, αλλά και κάθε χωριού της υπαίθρου.

Θα ήθελα, όμως, να σταθώ στο δεύτερο τομέα, αυτόν της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής και της αναπαλαίωσης, τον οποίο θεωρώ πολύ σημαντικό, για τους λόγους που θα αναπτύξω.

Κύριε Πρόεδρε, εκείνο που με προβληματίζει, βλέποντας την εξέλιξη της καθημερινής οικονομίας, είναι ότι στη ζωή λαμβάνουμε αποφάσεις και κάνουμε επιλογές με βάση το οικονομικό συμφέρον. Καθημερινά διαπιστώνω αλλαγές όσον αφορά τον παραδοσιακό χαρακτήρα του χωριού μου, που είναι από τα πλέον παραδοσιακά χωριά της Κύπρου και που διατηρεί, σε μεγάλο βαθμό, τα πετρόκτιστα οικοδομήματα, τα χαλι-

κόστωρα δρομάκια και γενικά την παραδοσιακή αυθεντική του μορφή.

Αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, ζούμε στην εποχή του άκρατου καταναλωτισμού και του τεχνολογικού παροξυσμού και αναντίλεκτα η παραδοσιακή μας αρχιτεκτονική είναι από τα βασικά θεμέλια του πολιτισμού μας και συμβάλλει σίγουρα στη διατήρηση της εθνικής μας ταυτότητας.

Δεν πρέπει να διαφωνούμε ούτε να περιφρονούμε ούτε και να αμφισβητούμε την παραδοσιακή αρχιτεκτονική μας, γιατί θα πρέπει να υπάρχει ισορροπία ανάμεσα στο χθες και στο σήμερα.

Η εγκατάλειψη και ο μαρasmus του χωριού μου το οδηγεί με μαθηματική ακρίβεια σε απομόνωση και αποκλεισμό, με αποτέλεσμα να χάνει την αστείρευτη ομορφιά του και την ψυχική αρμονία, που έπρεπε να δημιουργεί στον καθένα που το επισκέπτεται ή ζει εκεί μόνιμα. Είναι παράδεισος χωρίς ανθρώπους. Εδώ το κράτος είναι που πρέπει να παρέμβει, με πρώτο του μέλημα να θεσπίσει νόμο που να μην επιτρέπει με κανένα τρόπο την αλλοίωση του παραδοσιακού χαρακτήρα του. Θα πρέπει ακόμη το κράτος να εκτιμήσει την αξία αυτών των παραδοσιακών οικισμών και μέσα από κάποια εξειδικευμένα προγράμματα να τα αναπαλαιώσει, να τα συντηρήσει και να τα αναδείξει. Επιπρόσθετα, θα πρέπει να ενισχύσει οικονομικά τους ιδιοκτήτες, ούτως ώστε να προχωρήσουν στη σωστή αναπαλαίωση των κατοικιών μέσα από ένα ορθολογιστικό πρόγραμμα.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, μέσα από αυτές τις επισημάνσεις – προτάσεις θέλω να πιστεύω ότι εμείς οι νέοι, το πιο ζωτικό κομμάτι της ανθρώπινης ζωής, μπορούμε να πετύχουμε πολλά, αρκεί να νιώσουμε και να πιστέψουμε ότι μπορούμε να συμβάλουμε σε έναν κόσμο καλύτερο, πιο υγιή, ολοκληρωμένο και ευαίσθητο, συνδυάζοντας τα σύγχρονα τεχνολογικά μέσα με τα παραδοσιακά, αντλώντας έτσι πηγές ενέργειας για ένα ευτυχισμένο και ανθρώπινο μέλλον.

Αγαπώ υπερβολικά τον τόπο μου και ξέρω ότι για να αλλάξουν μερικά πράγματα είναι πάρα πολύ δύσκολο, γιατί έχουν γίνει κατεστημένο και τρόπος ζωής. Ωστόσο, θέλω να είμαι αισιόδοξη ότι η ύπαιθρος θα πρέπει να ξαναζωντανέψει και ότι σε μια τέτοια προσπάθεια, δίπλα στους κυβερνώντες, θα στρατευτεί και η νεολαία, γιατί πιστεύω ότι η γενιά μου έχει όραμα, παλμό και θέληση.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ευφροσύνη Βαγγελιά.

ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ ΒΑΓΓΕΛΑ (Α' Θεσσαλονίκης):

Αξιότιμη κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, στην Ελλάδα του 2003 υπάρχουν έντονοι ρυθμοί ανάπτυξης σε αρκετούς τομείς, όπως π.χ. στα έργα υποδομής. Παρόλο αυτά, οι εξελίξεις στον τομέα της γεωργίας παρουσιάζουν μια στασιμότητα. Η γεωργία αποτελεί πρωτογενή τομέα ανάπτυξης της χώρας μας. Θα μπορούσε κάλλιστα να θεωρηθεί ως η κύρια βάση της οικονομίας μας. Δυστυχώς, όμως, στις μέρες μας οι λέξεις «αργότες και αγροτιά» είναι συνώνυμες του πόνου, του μόχθου, της αβεβαιότητας. Η πιο ευτυχισμένη εποχή για το γεωργό είναι η ώρα της συγκομιδής. Είναι η στιγμή που οι κόποι του αμείβονται. Η χαρά του γεωργού είναι να κρατά στην παλάμη του τον ολόχρυσο καρπό του σιταριού, τα κίτρινα φύλλα του καπνού, το ώριμο φρούτο ή το κάτασπρο βαμβάκι. Σβήνονται με μιας όλοι του οι μόχθοι και οι αγωνίες. Τότε μόνο τα όνειρά του πραγματοποιούνται χάρις στα έσοδα από τη συγκομιδή.

Οι κόποι, όμως, των γεωργών δεν αποζημιώνονται τις περισσότερες φορές και αυτό γιατί είναι αναγκασμένοι να παλεύουν με τα στοιχεία της φύσης, τις άσχημες καιρικές συνθήκες και τις θεομηνίες. Το καλοκαίρι δεν είναι πάντα η εποχή της χαράς για τον αγρότη. Η καλή συγκομιδή εξαρτάται από τον κατάλληλο καιρό. Ο καιρός, όμως, δεν είναι όπως τον θέλουμε. Έτσι, οι πολλές ή λίγες βροχές, το χαλάζι, το κρύο, ο άνεμος ή τα παράσιτα ρυθμίζουν την απόδοση της γεωργίας και χαροποιούν ή θλίβουν τους αγρότες.

Ένα δεύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι αγρότες είναι η αύξηση του κόστους παραγωγής: Ακριβά λιπάσματα, σπόροι, φυτοφάρμακα. Το φθινόπωρο ο γεωργός οργώνει το χωράφι του, σβαρνίζει το χώμα και λιπαίνει τη γη. Το κόστος των εργασιών αυτών είναι υψηλό και συνεχώς αυξανόμενο. Επιπλέον, η οικονομική εκμετάλλευση από τους εμπόρους δυσκολεύει τη ζωή του αγρότη. Όταν ο αγρότης πάθει μια καταστροφή από θεομηνία και χαλάζι, οι αποζημιώσεις που παίρνει είναι πολύ μικρές σε σύγκριση με τη ζημιά που έχει πάθει. Ο κρατικός μηχανισμός καθυστερεί να τεθεί σε λειτουργία για να γίνει ο απαραίτητος έλεγχος. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, ο αγρότης να αργεί να πάρει τις αποζημιώσεις και να οδηγείται στην απόφαση να προβεί σε απεργιακές κινητοποιήσεις, όπως κλείσιμο εθνικών οδών.

Ένα ακόμη πρόβλημα είναι ότι οι επιδοτήσεις της Ε.Ε., που αφορούν στην καλλιέργεια βιολογικών προϊόντων, καθυστερούν να δοθούν στους αγρότες. Ακόμη και αυτές που δίδονται δεν είναι αρκετές. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα η προώθηση της βιοκαλλιέργειας να

μην βρίσκει εφαρμογή σε ικανοποιητικό σημείο.

Επίσης, ένα άλλο πρόβλημα είναι ότι όλοι οι αγρότες είναι γερασμένοι και ταλαιπωρημένοι και οι αγροτικές συντάξεις που παίρνουν είναι χαμηλές και δεν επαρκούν για την κάλυψη των στοιχειωδών αναγκών. Αυτό οδηγεί τους γονείς αγρότες να προτρέπουν τα παιδιά τους να μην ασχοληθούν με τις αγροτικές εργασίες και να αναζητήσουν μια καλύτερη ζωή και επαγγελματική αποκατάσταση στις μεγάλες πόλεις. Λίγοι είναι οι πλούσιοι αγρότες, που αντεπεξέρχονται άνετα, μόνο το 15%.

Η λύση που προτείνω στα παραπάνω προβλήματα, που αντιμετωπίζουν οι αγρότες είναι: Πρώτον, αύξηση των συντάξεων του ΟΓΑ, δεύτερον, μείωση στις τιμές των φυτοφαρμάκων και του ΦΠΑ. Να γίνεται πιο τακτικά αυστηρός έλεγχος των εμπορών και μεσαζόντων από την Κυβέρνηση και να αποδίδεται παραδειγματική τιμωρία, όταν αυτοί εκμεταλλεύονται τους αγρότες. Τρίτον, προώθηση της βιολογικής καλλιέργειας και διοργάνωση πανελλαδικών εκθέσεων βιολογικών προϊόντων, γιατί, όπως ξέρουμε, μεγάλο μέρος των αγροτών θα ήθελε να ασχοληθεί με αυτόν τον τομέα. Τέταρτον, έγκαιρη καταβολή των αποζημιώσεων από θεομηνίες, καθώς και αύξηση αυτών. Πέμπτον, αντιμετώπιση της εγκατάλειψης της υπαίθρου από τους νέους. Δυστυχώς, δεν υπάρχουν κίνητρα, όπως είναι η προώθηση ευνοϊκών μέτρων για τον νέο αγρότη, εξασφάλιση επιδοτήσεων για τις παραγωγές, διακανονισμός των υποθέσεων των αγροτών με τις τράπεζες. Αυτά όλα θα τους προσέλκυαν για να ασχοληθούν με το επάγγελμα.

Όλα τα παραπάνω ήταν μια συνοπτική περιγραφή της παραγωγικής διαδικασίας στο γεωργικό τομέα και των προβλημάτων που υπάρχουν σε αυτόν. Θα πρέπει, λοιπόν, να εστιάσουν την προσοχή τους όλοι οι αρμόδιοι φορείς, ώστε η ζωή των αγροτών να γίνει πιο επιθυμητή στους νέους και πιο δίκαιη για όλους.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Μαρία Δημητριάδου.

ΜΑΡΙΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ (Νομός Καστοριάς): Κύριε Πρόεδρε, κύριοι Έφηβοι Βουλευτές, η κοινωνική ανισότητα αποτελεί ένα από τα φλέγοντα ζητήματα της εποχής μας. Έχει επεκταθεί μάλιστα σε τέτοιο βαθμό, που θυμίζει τις παλαιές εποχές, όπου οι λεγόμενοι δυνατοί κυριαρχούσαν απέναντι στους μικρούς καλλιεργητές. Φυσικά, τώρα αυτή η κατάσταση έχει χειρότερες επιπτώσεις, εφόσον παρατηρείται χάσμα μεταξύ των κοινωνικών τάξεων και μερικές φορές μιλάμε για εξαθλίωση και πρόβλημα επιβίωσης. Συνηθι-

σμένο παράδειγμα είναι κάποιος που έχει πρόβλημα υγείας και δεν μπορεί να νοσηλευτεί, λόγω έλλειψης χρημάτων. Φαίνεται ότι το χρήμα στην εποχή μας παίζει κυρίαρχο ρόλο στη ζωή.

Πρόβλημα της κοινωνικής ανισότητας εμφανίζεται και στην παιδεία, αλλά και στην καθημερινή αντιμετώπιση των συνανθρώπων μας. Επίσης, προσβάλλει την προσωπικότητα και το ηθικό τους και εμποδίζει την ανάδειξη των ικανών ανθρώπων. Έτσι, το κράτος στερείται σημαντικού και ικανού ανθρώπινου δυναμικού, που μένει ανεκμετάλλευτο λόγω φτώχειας. Το χειρότερο, όμως, είναι πως αυτή η μανία του χρήματος περνάει και σε μας τα παιδιά. Το λέω αυτό, γιατί όλοι λίγο-πολύ, είτε επειδή το θέλουμε εμείς είτε από την επιρροή που ασκεί το οικογενειακό μας περιβάλλον, θέτουμε ως κύριο κριτήριο για την επιλογή σχολής που θέλουμε να φοιτήσουμε, το αν το επάγγελμα που θα ασκούμε στο μέλλον θα έχει υψηλές οικονομικές απολαβές. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να κάνουμε αύριο-μεθαύριο μια δουλειά που να μη μας ευχαριστεί καθόλου. Βέβαια, αυτή η κατάσταση θα συνεχίζεται όσο υπάρχει ανεργία, όσο οι συντάξεις είναι υπερβολικά χαμηλές, όσο το χάσμα ανάμεσα στους πλούσιους και στους φτωχούς παραμένει τεράστιο και όσο εμείς συνεχίζουμε να αδιαφορούμε και να μένουμε αδρανείς.

Ένα μέσο που θα μας βοηθούσε να ευαισθητοποιήσουμε την κοινή γνώμη είναι τα μέσα μαζικής επικοινωνίας. Αυτό θα επιτευχθεί όχι μόνο με τηλεοπτικές εκπομπές, αλλά και από τους ραδιοφωνικούς σταθμούς με αντίστοιχες εκπομπές και από τον τύπο με άρθρα που να αναφέρονται σε αυτό το πρόβλημα. Επιπροσθέτως, πρέπει να δίδονται ίσες ευκαιρίες στη μόρφωση και, κυρίως, στη μάθηση ξένων γλωσσών. Να δίνονται περισσότερες υποτροφίες κατά τη διάρκεια των σπουδών, έτσι ώστε να βοηθούνται τα παιδιά των οικονομικά ασθενέστερων οικογενειών, εφόσον βέβαια είναι άριστοι σπουδαστές.

Εξίσου σημαντικό είναι να δίνονται ίσες ευκαιρίες και για θέματα επαγγελματικής αποκατάστασης.

Ακόμη, πρέπει να μεριμνήσουμε όλοι για τους άστεγους και για την επιβίωση των φτωχών, αλλά και των παιδιών χωρίς οικογένεια. Καλό θα ήταν να γίνουμε ανάδοχοι σε κάποιο από αυτά τα παιδιά. Το κράτος να εγγυηθεί ένα ελάχιστο ύψος εισοδήματος για αξιοπρεπή διαβίωση και οι τράπεζες να δίνουν μακροπρόθεσμα χαμηλότοκα δάνεια.

Τέλος, να στηριχθούν οικονομικά και ηθικά οι άνεργοι. Με το να δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας, αλλά και με το να προτιμώνται οι Έλληνες εργάτες, μειώνεται αυτομάτως το ποσοστό των ανέργων

πολιτών. Η νομοθεσία κατά της εκμετάλλευσης των εργαζόμενων να γίνει αυστηρότερη και να εφαρμοσθεί ο νόμος, που απαγορεύει την παιδική εργασία.

Θέλω να πιστεύω πως, αν ληφθούν αυτά τα μέτρα, θα έχουμε πλησιάσει το στόχο μας για την εξάλειψη της φτώχειας και της κοινωνικής ανισότητας. Μια διεθνής συνεργασία ίσως να επέφερε γρηγορότερα και ευκολότερα τα ποθητά αποτελέσματα. Εμείς τα παιδιά θα πρέπει να δώσουμε το έναυσμα και να κάνουμε κάποιο ξεκίνημα, ώστε να ακολουθήσουν και οι αρμόδιοι φορείς το παράδειγμά μας.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Σωκράτους Ξενοφών.

ΞΕΝΟΦΩΝ – ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ (Λευκωσία - Κύπρος): Αξιότιμε, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, θα ήθελα να αναφερθώ στο υδατικό πρόβλημα. Είναι το σημαντικότερο πρόβλημα, που αντιμετωπίζει σήμερα η Κύπρος, μετά, φυσικά, από εκείνο της τουρκικής κατοχής του 38% των εδαφών μας.

Η βροχοπτώση, από την οποία όλοι σχεδόν οι υδάτινοι πόροι εξαρτώνται, είναι ανομοιόμορφα, χρονικά και γεωγραφικά, κατανεμημένη. Κατά τα τελευταία χρόνια, η ετήσια βροχοπτώση μειώθηκε κατά 15%. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα τη δραματική μείωση, κατά 35% - 40%, των διαθέσιμων επιφανειακών και υπογείων υδάτινων πόρων. Επιβάλλεται η εξεύρεση νέων πηγών νερού για αύξηση της παροχής, αλλά ταυτόχρονα και η λήψη μέτρων για μείωση της ζήτησης. Η αύξηση της παροχής νερού μπορεί να επιτευχθεί με την αποθήκευση του νερού από τη βροχή με υδατοφράκτες, με την εγκατάσταση επιπρόσθετων μονάδων αφαλάτωσης και την περαιτέρω χρήση των επεξεργασμένων λυμάτων. Εδώ να σημειώσω ότι πολύ λίγα φράγματα απομένουν να κατασκευαστούν, ενώ τα περισσότερα από αυτά βρίσκονται επί ποταμών, που ρέουν προς τις τουρκοκρατούμενες περιοχές. Έτσι, η κατασκευή τους είναι προβληματική, μιας και οι Τουρκοκύπριοι αρνούνται να συνεργαστούν.

Οι προτεινόμενες τρεις νέες μονάδες αφαλάτωσης θα ανεγερθούν γύρω από τις παράλιες πόλεις της Λεμεσού και της Αμμοχώστου. Η χρήση των επεξεργασμένων οικιακών λυμάτων θα συνεχιστεί και θα εντατικοποιηθεί, αφού κάθε πόλη και χωριό θα έχουν το δικό τους αποχετευτικό σύστημα. Άλλες πιθανές πηγές νερού είναι η μεταφορά νερού από το εξωτερικό, η καταστολή της εξάτμισης από τα φράγματα, η τεχνητή βροχοπτώση, η ανόρυξη βαθιών γεωτρήσεων και η εκτέλεση υποθαλάσσιων διατρήσεων για συλλογή του

γλυκού νερού, που χάνεται στη θάλασσα. Όλες οι παραπάνω μέθοδοι έχουν δοκιμαστεί στην Κύπρο, αλλά έδωσαν αμφισβητούμενα και μη ικανοποιητικά αποτελέσματα. Η περαιτέρω διερεύνησή τους θα πρέπει να συνεχιστεί.

Η αύξηση της προσφοράς νερού από μόνη της δεν προσφέρει τη συνταγή για τη λύση του υδατικού μας προβλήματος. Κατά τη γνώμη μου, η λύση βασίζεται στην ταυτόχρονη μείωση της ζήτησης, δηλαδή, στην εξοικονόμηση νερού με την αποδοτική του χρήση. Η πολιτική αυτή είναι πιο οικονομική και φιλική προς το περιβάλλον. Δείγμα των μέτρων, που προτείνονται, είναι η αύξηση της τιμής πώλησης, ο περιορισμός της απώλειας νερού από τα δίκτυα μεταφοράς και διανομής, η χρήση συσκευών και εξαρτημάτων, που εξοικονομούν νερό, η χρήση βελτιωμένων συστημάτων άρδευσης, η επιλογή καλλιεργειών, η επιχορήγηση ανόρυξης γεωτρήσεων για παροχή νερού στα αποχωρητήρια και στους κήπους των κατοικιών, η τοποθέτηση ειδικής πέτρας στα καζανάκια των αποχωρητηρίων, η συλλογή του νερού της βροχής από τις οροφές των θερμοκηπίων για χρήση στην άρδευση, η εκστρατεία διαφώτισης του κοινού για εξοικονόμηση νερού και η δημιουργία υδατικής συνείδησης. Τέλος, ένα ακόμη μέτρο για την αντιμετώπιση της λειψυδρίας είναι η αποθήκευση νερού σε ειδικούς υπόγειους υδροφορείς, ώστε τα αποθέματα αυτά να μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως εφεδρικά σε περιπτώσεις λειψυδρίας.

Είμαι της γνώμης ότι τα παραπάνω μέτρα θα λύσουν ικανοποιητικά το χρονίζον υδατικό πρόβλημα.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Χονδρός Κωνσταντίνος.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΟΝΔΡΟΣ (Νομός Αιτωλοακαρνανίας): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, θα μιλήσω για προτάσεις ανάπτυξης πόλεων του Νομού, στον οποίο ανήκω.

Σε κάθε πόλη, σε όλη την Ελλάδα, υπάρχει ανάγκη για δημόσια και ιδιωτικά έργα, ώστε να μπορεί να αναπτυχθεί. Ένα βήμα για την ανάπτυξη θα είναι η δημιουργία Εφετείου σε πόλεις, όπως σε αυτήν του Αγρινίου. Θα πρέπει να δημιουργηθούν υπερσύγχρονοι δρόμοι και να γίνει ανακατασκευή των παλιών δρόμων. Σε κάθε νέα περιοχή της πόλης να δημιουργηθούν πλατείες, ιδιαίτερα στο Αγρίνιο, που τις έχει ανάγκη. Να δημιουργηθούν καινούρια σχολικά κτήρια, ενώ θα πρέπει οι δημόσιες υπηρεσίες και τα δημαρχεία να αποκεντρώνονται, ώστε να μην υπάρχει μεγάλο κυκλοφοριακό πρόβλημα στο κέντρο της πόλης. Οι πόλεις θα πρέπει να εκμεταλλευτούν τους φυ-

σικούς τους πόρους. Θα πρέπει να εκμεταλλευτούν, π.χ. τον ποταμό Αχελώο. Αν γίνει εκτροπή του ποταμού αυτού, τότε η περιοχή του Αγρινίου θα ερημώσει. Ο Αχελώος είναι ο μοναδικός υδάτινος πλούτος του Νομού. Εκτός από τη ζημιά που θα υποστεί η περιοχή, θα χαθούν όλα τα υπέροχα και σπάνια ζώα, που ζουν στο Δέλτα του Αχελώου.

Αξιοσημείωτο είναι ότι οι υπόλοιποι δήμοι της περιοχής του ποταμού είναι αγροτικοί, κτηνοτροφικοί και γεωργικοί, ενώ δεν έχουν ισχυρό εμπόριο. Η πόλη θα χρειαστεί ένα πανεπιστημιακό νοσοκομείο, από το οποίο θα εξυπηρετούνται και οι νομοί της Ευρυτανίας, της Λευκάδας και της Φωκίδας. Για την ανάπτυξη κάθε πόλης δε χρειάζονται μονάχα δημόσια έργα, αλλά και ιδιωτικές πρωτοβουλίες. Χρειάζονται ιδιωτικά δημοτικά, Γυμνάσια και Λύκεια, όπως και ιδιωτικοί τηλεοπτικοί σταθμοί. Χρειάζονται εργοστάσια, που να βασίζονται στην κτηνοτροφία, τη γεωργία και την αλιεία, γιατί πάνω απ' όλα ο Νομός μας χαρακτηρίζεται από αυτά.

Γενικά, στην πόλη του Αγρινίου υπάρχουν ιδιωτικές πρωτοβουλίες, αλλά χρειάζεται μεγαλύτερη προώθηση των πρωτοβουλιών αυτών με βοήθεια από την Πολιτεία. Ο Νομός μας αναπτύσσεται με τις δικές του δυνάμεις και με ελάχιστη βοήθεια από αλλού, σε σχέση με άλλες πόλεις. Χρειαζόμαστε, λοιπόν, υπερσύγχρονους δρόμους, ανακατασκευή των παλαιών δρόμων, νομαρχιακό νοσοκομείο, αξιοποίηση του αεροδρομίου του Αγρινίου και, τέλος, μια πανεπιστημιούπολη με βαρύτητα στις γεωπονικές, οικονομικές και τουριστικές σχολές.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΝΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Σάμιος Γεώργιος.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΜΙΟΣ (Νομός Σάμου): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες, κύριοι Έφηβοι Βουλευτές, με την ιδιότητα του εκπρόσωπου των μαθητών του Ν. Σάμου, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τους διοργανωτές του θεσμού, επειδή οργανώνουν συνεδριάσεις με τόσο καυτά για εμάς θέματα και να δηλώσω ότι νιώθω πολύ χαρούμενος γιατί μου δίνεται η δυνατότητα με την ιδιότητα αυτή να εκφράσω τις απόψεις μου για τη «ρύπανση του περιβάλλοντος».

Όπως γνωρίζετε, η σημερινή εποχή είναι η εποχή της εξαιρετικά ανεπτυγμένης τεχνολογίας και βιομηχανίας. Η ζωή του σύγχρονου ανθρώπου έχει διευκολυνθεί, αλλά δεν είναι σίγουρο ότι έχει βελτιωθεί η ποιότητά της, εξαιτίας της ρύπανσης που προκύπτει από την ανάπτυξη. Υπεύθυνος για τα προβλήματα είναι ο ίδιος ο άνθρωπος, ο οποίος έχει κάνει λαθεμένη

ιεράρχηση των αναγκών του στην καταναλωτική κοινωνία που τον περιβάλλει. Εξάλλου, η manía του για το κέρδος είναι υπεύθυνη για την υπέρμετρη εκμετάλλευση των φυσικών πόρων του πλανήτη μας.

Όποιος ισχυριστεί ότι επειδή κατοικεί σ' ένα μικρό νομό του Αιγαίου δεν υφίσταται τις επιπτώσεις της μόλυνσης, σφάλει. Η Γη, η τροφοδότρια μητέρα των ανθρώπων, είναι κοινή περιουσία όλων μας. Το ίδιο και ο Αέρας, καθώς και ο Υδροφόρος Ορίζοντας.

Ο Αέρας, η Γη και τα Νερά έχουν μολυνθεί και σε αυτό συμβάλλουν πολλοί παράγοντες.

Ένας παράγοντας, που δρα καταλυτικά στην εμφάνιση του προβλήματος στο έδαφος, είναι τα σκουπίδια. Στις μέρες μας, όλα τα προϊόντα είναι συσκευασμένα, με αποτέλεσμα οι καταναλωτές να πετούν τις συσκευασίες. Έτσι, δημιουργείται μία τεράστια μάζα απορριμμάτων.

Επιπλέον, η άνοδος του βιοτικού επιπέδου οδήγησε στην υπερκατανάλωση και έτσι οι άνθρωποι άρχισαν να αγοράζουν προϊόντα που δεν τους ήταν απαραίτητα. Όμως, πολλά από αυτά τα προϊόντα καταλήγουν στα σκουπίδια και αργότερα στις χωματερές, οι οποίες πια έχουν γεμίσει και δεν χωρούν άλλα απορρίμματα.

Όπως έγραψε και στην επιστολή του προς τον Πρόεδρο των Η.Π.Α. Φραγκλίνο Πήρς, ο αρχηγός των Ινδιάνων του Σηάτλ: «ο λευκός με το ταμάχι που έχει, θα καταπιεί τη γη και θα αφήσει πίσω του μία έρημο. Όποιος βλάφτει τη γη, καταφρονάει το δημιουργό της. Όταν μαγαρίζεις συνέχεια το στρώμα σου, κάποια νύχτα θα πλαντάξεις από τις μαγαρισιές σου».

Αφού τα απορρίμματα αποτελούν εστία μόλυνσεων και κινδυνεύει η δημόσια υγεία, θα μπορούσε να δημιουργηθεί μία επιχείρηση ανακύκλωσης. Έτσι, αν τα χαρτιά ανακυκλωθούν, σώζονται πολλά δέντρα. Εάν ανακυκλωθούν τα κουτιά αλουμινίου, γίνεται οικονομία και στο αλουμίνιο. Η λειτουργία μίας τέτοιας επιχείρησης θα έχει θετικές οικονομικές επιπτώσεις για τον τόπο. Θα απασχοληθούν μόνιμα εργάτες και τεχνίτες και το οικονομικό και οικολογικό όφελος για την κοινωνία θα είναι ανυπολόγιστο. Θα υπάρξει εξοικονόμηση ενέργειας και χρημάτων, καθώς επίσης και μείωση της ποσότητας των σκουπιδιών.

Στην όξυνση του προβλήματος της ρύπανσης συντείνουν και οι ξενοδοχειακές μονάδες. Τα ξενοδοχειακά και αστικά λύματα που καταλήγουν στη θάλασσα, τη μολύνουν και καταστρέφουν τις γραφικές μας παραλίες. Οι λουόμενοι αποφεύγουν τέτοιες παραλίες και οι αρνητικές επιπτώσεις στην υγεία των ανθρώπων, οι οποίοι αρρωσταίνουν από δερματοπάθειες ή άλλου είδους μόλυνσεις, τους οδηγούν στο νοσοκο-

μείο, οπότε και υπάρχει διαρροή δημοσίου κεφαλαίου, προκειμένου να ιαθούν. Τα ψάρια που κολυμπούν σε τέτοια νερά είναι μολυσμένα και μπορούν να προκαλέσουν διαταραχές στην υγεία αυτών που τα καταναλώνουν.

Αν υπήρχε βιολογικός καθαρισμός των λυμάτων, θα μειωνόταν το πρόβλημα και θα απασχολείτο ειδικευμένο προσωπικό για την καλή λειτουργία των μηχανών του. Έτσι, εκτός από το ανυπολόγιστο οικολογικό όφελος, θα προέκυπταν και κάποιες θέσεις εργασίας.

Το θέμα της μόλυνσης των υδάτων δεν αφορά μόνο έναν τόπο ή μία χώρα, αλλά είναι υπόθεση όλων των χωρών και ιδιαίτερα αυτών που βρέχονται από τη Μεσόγειο, η οποία είναι μία θάλασσα κλειστή. Είναι επιτακτική ανάγκη να υπάρξει ενιαία αντιμετώπιση του προβλήματος κατόπιν διακρατικών συνεννοήσεων. Δεν αρκεί να ενδιαφέρεται ένα μόνο κράτος για τη διύλιση των αστικών λυμάτων ή τον περιορισμό των πετρελαιοκηλίδων, αλλά όλα.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Παπακωνσταντίνου Αγγελική έχει το λόγο.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ (Α' Αθήνας): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, ακολουθώντας την πεπατημένη των αρχαίων ρητόρων, έτσι κι εγώ στοχεύω στην εύνοια, στην προσοχή και στην πολυμαθείά σας. Επομένως, οι θέσεις μου θα διατυπωθούν σύντομα. Οι σκέψεις μου προέρχονται από τα κοινά βιώματα όλων μας και ο λόγος μου περί ανεργίας.

Πρόκειται για φαινόμενο κοινωνικής παθογένειας; Ενδεχομένως, εφόσον πλήττει άτομα της Ευρωπαϊκής και όχι μόνο κοινότητας. Φαινόμενα, μάλιστα ή απλά ένα πρόβλημα με αίτια και αφορμές; Έρευνες και μελέτες μα και η ίδια η εμπειρία έχουν αποδείξει πως η ρίζα του κακού εντοπίζεται σε προσωπικό, αλλά και κοινωνικό επίπεδο.

Ο έφηβος σε μία περίοδο μετάβασης και γνωριμίας με τον εαυτό του, χωρίς να έχει κατακτήσει το παρόν του στέκεται μπροστά σε ένα αβέβαιο μέλλον, αντιμετωπίζοντας χιλιάδες διλήμματα που κάνουν την επιλογή του Ηρακλή να μοιάζει με παιχνίδι. Η σωστή ενημέρωση, η αυτογνωσία και η ωριμότητα είναι τα μοναδικά του όπλα. Εκεί, όμως, πρέπει να έχει συμβάλει και η κοινωνία.

Από τα ξίι μας χρόνια καλούμαστε να είμαστε συνεπείς στις σχολικές μας υποχρεώσεις. Πού είναι, όμως, το σχολείο ως μορφή και έκφραση της κοινωνίας, ως θεσπισμένο δικαίωμά μας την ώρα της τελικής μας απόφασης;

Οι άνθρωποι στους οποίους οφείλουμε το «ευ ζην», κατά τον Αλέξανδρο, οι πνευματικοί μας γονείς κατά πόσο μπορούν, σε σχολικά πλαίσια, να στηρίξουν την ψυχή και το μέλλον μας; Και το ίδιο το κράτος, όπως φέρεται, βλέποντας τα όνειρά μας να προσπαθούν να στηριχτούν σε επαγγέλματα που έχουν πια κορεστεί; Όταν πρόκειται για το μέλλον, πρέπει να είμαστε αδιαπραγμάτευτοι, ασυμβίβαστοι, γιατί όλοι νομίζουν πως εμείς είμαστε το μέλλον.

Το παρόν, τα λυκειακά μας χρόνια, είναι σπαρμένα με ελπίδες, όνειρα και σχέδια για το μέλλον. Όταν τα ονόματά μας αναρτώνται στους πολυπόθητους πίνακες του Υπουργείου Παιδείας, ξεχνάμε τους κόπους, τις θυσίες τις δικές μας, αλλά και των γονιών μας και ξεκινά ο πιο όμορφος Γολγοθάς της ζωής μας. Γεμάτος γνώσεις, επιστημονική κατάρτιση και αξιώσεις. Το όνειρο τελειώνει, δυστυχώς, για πολλούς από εμάς κάπως άδοξα και αρχίζει μία περίοδος μάταιης αναζήτησης εργασίας, αμφιβολίας και αμφισβήτησης. Πρόκειται για εικόνες και συναισθήματα που κάθε ελληνικό σπίτι έχει βιώσει σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό. Πρόκειται για την κατά κόσμο ανεργία.

Είναι προτεραιότητα ζωτικής σημασίας να δώσουμε ζωή στην ελληνική επαρχία. Οι προτάσεις, λίγο πολύ, γνωστές και πολυσυζητημένες. Ας αναθεωρήσουμε τις αντιλήψεις μας για τα επαγγέλματα. Ας πατάξουμε την πολυθεσία και την υπερωριακή απασχόληση. Ας μειώσουμε το όριο συνταξιοδότησης. Όπως, η ανθρωπινή καρδιά στηρίζεται σε όλο το σώμα, αντλεί και δίνει ζωή σε όλα τα όργανα, έτσι και η πατρίδα μας, ένας ζωντανός οργανισμός, δεν μπορεί να στηρίζεται μόνο στην καρδιά του. Είναι σημαντικό για την ίδια του την ύπαρξη να αναπτύξει όλα του τα μέρη στον ίδιο βαθμό.

Καμιά σπιθαμή αυτής της χώρας δεν πρέπει να αφεθεί στη μοίρα της, κανένα όργανο δεν πρέπει να αφεθεί να ατροφήσει. Επαγγελματικές ευκαιρίες, ανοίγματα νέων οριζόντων, πρόοδος για τους νέους έξω από τη Πρωτεύουσα θα δώσουν νέα πνοή σε ολόκληρη τη χώρα, θα δυναμώσουν το σώμα της και θα εξασφαλίσουν ένα λαμπρό μέλλον.

Η Πολιτεία πρέπει να σκύψει πάνω από τους φόβους και τα αδιέξοδά μας, καταλαβαίνοντας ότι ο παλμός της δικής μας ψυχής της δίνει σάρκα και οστά. Η εργασία είναι δικαίωμα. Αυτή η πρόταση δεν πρέπει να χρησιμοποιηθεί με τον τρόπο που τη διαστρέβλωναν οι ναζί για τους δικούς τους σκοπούς.

Πάνω από όλα είναι μέσο προσωπικής έκφρασης, προέκτασης του εαυτού μας ή τουλάχιστον έτσι θα έπρεπε να είναι. Άλλωστε, στο όνομα ποιας εξουσίας,

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

στη χώρα που γεννήθηκε η Δημοκρατία μπορεί κάποιος να μας τη στερήσει;

(Στο σημείο αυτό γίνεται διάλειμμα για 15')

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Αγαπητοί φίλοι και φίλες, συνεχίζουμε τη συνεδρίαση.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Αθανάσιος Καυκαλίδης.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΥΚΑΛΙΔΗΣ (Νομός Κερκύρας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, θα σας παρουσιάσω ένα από τα πολλά περιβαλλοντικά προβλήματα της Κέρκυρας, για τα οποία έγραψα και στην εργασία μου, την καταστροφή του ποταμού, του λεγόμενου «ποταμού της Κέρκυρας».

Το ποτάμι αυτό παλιά ήταν ένας από τους σημαντικότερους υδροβιότοπους του νησιού. Εκεί έβρισκαν καταφύγιο πολλά πουλιά και άγρια ζώα. Επίσης, πολλοί κάτοικοι των γύρω χωριών ψάρευαν. Δυστυχώς, σήμερα, η κατάσταση είναι εντελώς διαφορετική: Το ποτάμι έχει γεμίσει σκουπίδια και μπάζα και τα νερά έχουν μολυνθεί από τις αποχετεύσεις πολλών χωριών που καταλήγουν εκεί. Δίπλα στην περιοχή που μένω, υπάρχει ένα πολύ παλιό γεφύρι, που παλιότερα εξυπηρέτούσε τις ανάγκες των κατοίκων. Και αυτό, όμως, σήμερα βρίσκεται σε πλήρη εγκατάλειψη, κρυμμένο πίσω από τα σκουπίδια και τη βρωμιά του ποταμού.

Εδώ και χρόνια, όταν αντίκρισα αυτό το θέαμα, αποφάσισα να αναλάβω δράση, για να βοηθήσω αυτό το πανέμορφο ποτάμι και το παλιό γεφύρι. Έγραψα επιστολές σε Υπουργεία, στο Δήμο, στη Νομαρχία. Όλοι έστειλαν την επιστολή μου από την μία υπηρεσία στην άλλη, ενώ οι υποσχέσεις ήταν πάμπολλες. Ακόμα, όμως, και σήμερα η κατάσταση παραμένει η ίδια. Το ποτάμι εξακολουθεί να είναι γεμάτο σκουπίδια και το γεφύρι καταρρέει όσο περνούν τα χρόνια. Και εγώ αναρωτιέμαι: Γιατί υπάρχει τόση αδιαφορία από τις αρχές; Πρόσφατα έγραψα επιστολή στην Αρχαιολογική Υπηρεσία, στην Εφορεία Νεοτέρων Μνημείων, η οποία μου απάντησε πως πολύ σύντομα υπάλληλός της θα εισηγηθεί, ώστε το γεφύρι να χαρακτηριστεί διατηρητέο μνημείο. Το γεγονός αυτό με χαροποίησε πολύ. Ήταν σαν να δικαιώνονταν αυτός ο πολύχρονος αγώνας μου.

Λίγες, όμως, ημέρες αργότερα σε ένα οικόπεδο, που βρίσκεται πολύ κοντά στο γεφύρι κάποιοι ασυνείδητοι έφεραν χιλιάδες μπάζα και σκουπίδια από πλαστικά και καρέκλες, που το ύψος τους ήταν ολόκληρου τοίχου. Η εικόνα είναι σήμερα απελπιστική. Τα μπάζα και τα

σκουπίδια έχουν σπρωχτεί προς το ποτάμι και με την πρώτη βροχή θα βρεθούν μέσα. Τα σκουπίδια έχουν φτάσει ακόμα ψηλά πάνω ως τη μία άκρη του γεφυριού. Είναι δυνατόν να υπάρχει τόση αδιαφορία και ασυνειδησία από μερικούς; Ποιος είναι δυνατόν να σκεφτεί να φέρει υλικά κατεδαφίσεων δίπλα σε ένα ποτάμι και κυριολεκτικά πάνω σε ένα διατηρητέο μνημείο, σε ένα κομμάτι της ιστορίας του τόπου και της χώρας μας;

Όλοι αυτοί οι άνθρωποι δεν αγαπούν τη φύση και τη χώρα τους. Θεωρούν τη φύση εχθρό, που πρέπει να καταπολεμήσουν. Για την κατάσταση αυτή, άρχισα και πάλι τον αγώνα προς τους αρμόδιους, προς την Κτηματική Υπηρεσία αυτή τη φορά για να καταγγείλω την καταπάτηση της δημόσιας γης και προς το Δήμο, ζητώντας την άμεση παρέμβασή του. Όμως, η Κτηματική Υπηρεσία μου απάντησε πως δεν έχουν κάνει ακόμα αυτοψία, κάτι που προφανώς θα πάρει πολύ καιρό. Πού είναι, λοιπόν, η βοήθεια της τοπικής αυτοδιοίκησης;

Έτσι, λοιπόν, χωρίς τη φροντίδα κανενός και λόγω της αδράνειας όλων η καταστροφή συνεχίζεται. Οι άνθρωποι, που φέρνουν τα σκουπίδια, και οι οποίοι κατά τη γνώμη μου θα έπρεπε να τιμωρηθούν αυστηρά, συνεχίζουν ακάθεκτοι την καταστροφική πράξη τους. Δεν έχω βοήθεια από κανέναν και δεν ξέρω πλέον τι να κάνω. Και εάν θέλετε να δείτε πόσο προστά είναι η οικολογία και η προστασία του περιβάλλοντος στην Ελλάδα, σας λέω το εξής παράδειγμα: Όπως είπα και παραπάνω, δύο ολόκληρα χρόνια γράφω τις διαμαρτυρίες μου στο Δήμο Βαρελίων, ο οποίος ουδέποτε μου απάντησε, έστω και σε ένα από τα 17 e-mails που του έστειλα. Και παρόλο που τον τελευταίο μήνα είχα προσωπική και τηλεφωνική επαφή μαζί του, πάλι τίποτα δεν έγινε.

Θα πρέπει, λοιπόν, η προστασία του περιβάλλοντος να είναι πρωταρχικός στόχος της κάθε Κυβέρνησης. Ο τρόπος, με τον οποίο προστατεύει η κάθε χώρα το φυσικό περιβάλλον της, αντανακλά τον πολιτισμό της.

Σήμερα ήταν για μένα μια σπουδαία ημέρα. Μου δόθηκε, επιτέλους, η ευκαιρία να ακουστώ και να εκφράσω τις ιδέες μου και τα παράπονά μου. Με ακούσατε όλοι εσείς. Εμείς οι νέοι, η νέα γενιά των Ελλήνων, είμαι σίγουρος, ότι οραματιζόμαστε ένα καλύτερο μέλλον για τον τόπο μας. Δεν το βάζουμε κάτω. Πρέπει να συνεχίσουμε τους αγώνες που δίνουμε. Με τη λίγη εμπειρία που έχω, έμαθα ότι το πείσμα και το ενδιαφέρον φέρνουν τελικά αποτέλεσμα. Έτσι και εγώ, θα συνεχίσω να διαμαρτύρομαι και να γράφω γράμματα σε όλους τους εμπλεκόμενους, ως την μέρα που θα δω το «ποτάμι της Κέρκυρας» και το γεφύρι του, καθαρά και ωραία. Σας ευχαριστώ πολύ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Παπαντώνης Διονύσιος από το Νομό Ζακύνθου.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΗΣ (Νομός Ζακύνθου): Αξιότιμε Πρόεδρε της Επιτροπής, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, η ανεργία αποτελεί πανάρχαιο φαινόμενο από τότε που οι κοινωνίες οργανώθηκαν και πέρασαν από τα απλά στα συνθετότερα σχήματα.

Αν και οι ίδιες οι κοινωνίες θα μπορούσαν να επιλύσουν πολλά προβλήματα και να διαγράψουν τροχιές ευημερίας και προόδου, εν τούτοις υπάρχουν πολλές δυσκολίες που τις εμποδίζουν να ορθοποδήσουν και να αναπτυχθούν.

Μια βασική δυσκολία και συνάμα τεράστιο κοινωνικό πρόβλημα είναι η ανεργία. Εύκολα μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι στην εποχή που διανύουμε, η ανεργία έχει πάρει διαστάσεις κοινωνικής πληγής που εξαπλώνεται, κυρίως, στους νέους. Με τον όρο «ανεργία», εννοούμε την αδυναμία εξεύρεσης εργασίας που να αμείβεται και να είναι ανάλογη με τα προσόντα, τις ικανότητες και τις κλήσεις του ατόμου. Είναι, δηλαδή, η έλλειψη κατάλληλης εργασίας, ενώ υπάρχουν εργατικά χέρια.

Αναζητώντας τα αίτια εξάπλωσης του φαινομένου της ανεργίας, παρατηρούμε ότι αυτά σχετίζονται με τις επικρατούσες οικονομικές, πολιτικές, κοινωνικές και πολιτιστικές συνθήκες. Πιο συγκεκριμένα, ένα από τα σημαντικότερα αίτια της ανεργίας θεωρείται η τεχνολογική ανάπτυξη, η οποία έχει εισχωρήσει σε πολλούς τομείς της οικονομίας. Η αντικατάσταση των εργατικών χεριών από τη μηχανή και η αυτοματοποίηση της εργασίας ήταν αναμενόμενο να αποστερήσουν την εργασία από πολλά άτομα και να αχρηστεύσουν τους εργαζόμενους. Επιπλέον, έχει διαπιστωθεί ότι οι μικρότερες επιχειρήσεις, λόγω του άνισου ανταγωνισμού τους με τις μεγάλες, διαλύονται, με αποτέλεσμα να κορυφώνεται η ανεργία. Ένα εξίσου σημαντικό αίτιο είναι η έλλειψη σωστού επαγγελματικού προσανατολισμού εκ μέρους της πολιτείας για την επιλογή επαγγέλματος, με αποτέλεσμα τον κορεσμό ορισμένων επαγγελμάτων.

Δεν πρέπει να παραλείψουμε ακόμη ότι οι απαιτήσεις της σύγχρονης ζωής καθιστούν αναγκαία την υπερωριακή απασχόληση, με αποτέλεσμα την όξυνση του φαινομένου της ανεργίας. Παράλληλα, οι δομές του κοινωνικού συστήματος ενθαρρύνουν την πολυθεσία και τη μακροχρόνια παρουσία, στον επαγγελματικό στίβο, ανθρώπων που έπρεπε να αφήσουν περιθώρια δράσης και ανέλιξης στους νεότερους.

Ακόμη, τα τελευταία κυρίως χρόνια, παρατηρείται

το φαινόμενο στον τόπο μας νέα άτομα να χαρακτηρίζονται από ένα υπέρμετρο πάθος για την απόκτηση ενός πτυχίου, ενώ γενικότερα παρατηρείται στροφή προς επαγγέλματα υψηλής μορφώσεως. Οι περισσότεροι νέοι θέλουν ένα πτυχίο, με αποτέλεσμα να δημιουργείται υπερκορεσμός, αφού οι θέσεις εργασίας είναι περιορισμένες μπροστά στο μεγάλο αριθμό υποψηφίων. Έτσι, αναπόφευκτα αυξάνεται ο αριθμός ανέργων πτυχιούχων.

Επιπλέον, είναι απαραίτητο να τονιστεί η νοοτροπία που έχει διαμορφώσει ο σύγχρονος άνθρωπος, ο οποίος θεωρεί υποτιμητικό να ασχοληθεί με τα τεχνικά και χειρωνακτικά επαγγέλματα. Το στοιχείο αυτό, σε συνδυασμό με την έλλειψη επαγγελματικού προσανατολισμού, συμβάλλει στην αύξηση της ανεργίας. Είναι, επίσης, γνωστό ότι οδηγεί το άτομο στην αισιοδοξία και στην κατάθλιψη. Ιδιαίτερα ο νέος νοιώθει ένα πλέγμα ενοχής και ανικανότητας, αφού ζει σε βάρος της οικογένειάς του. Παράλληλα, η στέρηση του δικαιώματος της εργασίας που ισοδυναμεί με στέρηση του δικαιώματος της ζωής, κλονίζει την εμπιστοσύνη προς την Πολιτεία και υποθάλπει την αδιαφορία για τα πολιτικά και κοινωνικά δρώμενα.

Γι' αυτό, είναι απαραίτητο να δοθούν ορισμένες λύσεις, ώστε τελικά να εξαλείψουμε το φαινόμενο της ανεργίας και να κοιτάξουμε το μέλλον με καλύτερες προοπτικές. Η αρχική βάση, πάνω στην οποία πρέπει να στηριχθούν όλες οι άλλες προσπάθειες, είναι η έμφαση του επαγγελματικού προσανατολισμού, που θα δημιουργεί ίσες ευκαιρίες εξέλιξης σε όλους τους νέους και ιδιαίτερα στους μη προνομιούχους, ενώ παράλληλα θα προσφέρει και πολλές θέσεις εργασίας. Είναι απαραίτητη, ακόμα, η παροχή κινήτρων για την ενασχόληση με τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Εξίσου αναγκαίος είναι ο περιορισμός της συσσώρευσης πληθυσμού στα μεγάλα αστικά κέντρα. Επίσης, ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού θα πρέπει να συνεχίσει να διευρύνει τα προγράμματά του για επιδότηση νέων θέσεων εργασίας, να καταβάλει τα επιδόματα ανεργίας, να βρίσκει εργασία σε ανέργους και να παρέχει επαγγελματική εκπαίδευση στους νέους. Γενικά, απαιτείται κρατική μέριμνα, πολιτική πρόνοια και αίσθημα δικαιοσύνης για την εξασφάλιση ίσων ευκαιριών εργασίας για όλους, αφού η προστασία από την ανεργία ισοδυναμεί με τον σεβασμό στην ανθρώπινη ζωή και την αξιοπρέπεια.

Συμπερασματικά, η ανεργία συνεπάγεται σοβαρούς κινδύνους για την οικονομία, την κοινωνική ζωή και την πολιτική σταθερότητα πολιτών. Είναι, λοιπόν, επιτακτική ανάγκη η οργανωμένη κοινωνία να ενδια-

φέρεται ενεργά για την καταπολέμηση της ανεργίας, έτσι ώστε και όλες οι παραγωγικές δυνάμεις της να αξιοποιούνται και η εσωτερική γαλήνη να εξασφαλίζεται. Ευχαριστώ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Φώτιος Ζαπάντης.

ΦΩΤΙΟΣ ΖΑΠΑΝΤΗΣ (Νομός Κεφαλληνίας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, φίλες και φίλοι, ερασιτέχνες Βουλευτές, θα ήθελα να σας απασχολήσω με ένα πρόβλημα, το οποίο και εμένα έχει προβληματίσει, ιδιαίτερα τον τελευταίο καιρό.

Αν και το θέμα με το οποίο πρωταρχικά ασχολήθηκα είναι κατ' αρχήν πολιτισμικής φύσεως, θα προσπαθήσω στα πλαίσια του θεματικού φάσματος της τρίτης επιτροπής, να το επεξεργαστώ σε οικονομική βάση.

Συνοπτικά το πρόβλημα παρουσιάζεται ως εξής: Η γέφυρα του Όρμου του Αργοστολίου, έχοντας ενσωματωθεί ουσιαστικά στο παραλιακό οδικό δίκτυο, ούτως ώστε να εξασφαλίσει την επικοινωνία με την απέναντι πλευρά του Όρμου, έχει αποκτήσει ένα διαδίστατο χαρακτήρα. Αφενός μεν μνημειακό, δεδομένου ότι η ανέγερσή του ανάγεται στο πρώτο μισό του 19ου αιώνα, αφετέρου χρηστικό, εφόσον διευκολύνει οδικά τις μεταφορές. Είναι προφανές ότι, εξαιτίας της παλαιότητας της κατασκευής, η γέφυρα αυτή δεν έχει τις ίδιες αντοχές με οποιαδήποτε πρόσφατα ανεγερθείσα γέφυρα και δεν προσφέρεται για διπλή κυκλοφορία. Επομένως, ο χρηστικός χαρακτήρας της δεδομένης γέφυρας, σε συνδυασμό με την αναπόφευκτη υποθαλάσσια διάβρωση, έχουν οδηγήσει προοδευτικά σε μία διαρκή καταβύθισή της στον πυθμένα της λιμνοθάλασσας του Όρμου. Παράλληλα, οι εξωτερικές φθορές παραμένουν ανεπισκευάστες εξαιτίας μιας πρωτοφανούς αδιαφορίας.

Η Τ.Α. υπό τον αστερισμό της αδράνειας και της ανευθυνότητας απέχει από οποιαδήποτε επίλυση του προβλήματος. Τα φαινόμενα αυτά του στρουθοκαμηλισμού από τους λαοπρόβλητους εκπροσώπους, ανεξάρτητα από τη διάθεση ή όχι των ανάλογων κονδυλίων οφείλονται και στην έλλειψη πολιτικού θάρρους, που είναι η κινητήρια δύναμη, το εφαλτήριο που ενθαρρύνει την πολιτική πρωτοβουλία εις βάρος ακόμα και της ίδιας της θέσης, που μπορεί να κατέχει κάποιος. Αλλά και η τοπική κοινωνία δεν είναι έτοιμη για δραστικές αλλαγές, που να αποσκοπούν στη βελτίωση της άθλιας κατάστασης της γέφυρας.

Η στάση αυτή, ωστόσο, είναι απόρροια του πρόσθετου κόστους, που συνεπάγεται το κλείσιμο της γέφυρας, αφού οι κάτοικοι των γύρω περιοχών θα υπο-

χρεωθούν να κάνουν το γύρο της λιμνοθάλασσας, για να μεταβούν στην απέναντι πλευρά του Όρμου.

Καταλήγουμε, λοιπόν, στο ότι οι αιτίες που λανθάνουν, πίσω από τις όποιες προφάσεις, είναι κατά βάση οικονομικής φύσεως. Η διαπίστωση αυτή, της «συμπεροκεντρικής» προσέγγισης του θέματος από την τοπική κοινωνία, θεωρείται τόσο απαράδεκτη, όσο και ανήθικη και ανεύθνη. Εξάλλου, δεν υπάρχει και αντίστοιχη αξία, που να υπερακλύπτει την αξία της υλικής και της άυλης πολιτισμικής μας κληρονομιάς, η διατήρηση της οποίας επαφίεται και στον προσωπικό μας μόχθο.

Τέλος, να επισημάνω ότι η εύρεση μιας βιώσιμης λύσης για το συγκεκριμένο πρόβλημα αποτελεί αντικείμενο μελέτης των αντίστοιχων ειδικών, δηλαδή, κοινωνιολόγων, πολεοδόμων κ.λπ.. Παρόλα αυτά, αποτελεί χρέος μας να τονίσουμε ότι το γεγονός αυτό, δηλαδή, η εγκατάλειψη ενός μνημείου σε συνθήκες σήψης, δεν είναι το μοναδικό. Συχνά, στη χώρα μας, συναντάμε μνημεία εγκαταλελειμμένα στη φθορά του χρόνου, αλλά και στην άναρχη ανθρώπινη δραστηριότητα. Η πιθανή έλλειψη απαραίτητων κονδυλίων, αλλά κυρίως η έλλειψη υπευθυνότητας από τους αρμόδιους φορείς είναι οι κύριες αιτίες για την άθλια αυτή κατάσταση. Ωστόσο, γνωρίζουμε ότι η Ε.Ε. έχει προγράμματα, όπως το Λίντερ 2, που παρέχουν αναβάθμιση σε οποιοδήποτε πολιτιστικό μνημείο, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο.

Όπως είπε και ο ίδιος δημιουργός της γέφυρας και εμπνευστής πολλών πολιτικών, «το ξίφος μου θα λύσει αυτό το γόρδιο δεσμό και, επιτέλους, ας αποκτήσουμε μια πολιτισμική ευαισθησία».

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Ιωάννης Τσιλιμίγκας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΛΙΜΙΓΚΑΣ (Νομός Πεiriάς): Αξιότιμε Πρόεδρε της Επιτροπής, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές. Τι είναι αυτό που ονομάζουμε αστυφιλία; Ποια προβλήματα δημιουργεί; Ποιες είναι οι αιτίες, που οδηγούν τους ανθρώπους από την ύπαιθρο στα αστικά κέντρα; Υπάρχει στον τόπο μας τέτοιο πρόβλημα και ποιες είναι οι συνέπειές του; Υπάρχει τρόπος να σταματήσει αυτή η μετακίνηση; Γίνονται προσπάθειες από τους αρμόδιους φορείς; Τι θα γίνει, εάν αποτύχουν;

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται στον τόπο μας μια μεγάλη μετακίνηση του αγροτικού πληθυσμού στα μεγάλα αστικά κέντρα. Αυτό το φαινόμενο το ονομάζουμε «αστυφιλία». Ποιοι είναι οι παράγοντες που διώχνουν τους ανθρώπους από τα χωριά τους και ερη-

μόνον την ύπαιθρο; Υπάρχει τρόπος να λυθεί αυτό το πρόβλημα;

Οι περισσότεροι που εγκαταλείπουν την ύπαιθρο προέρχονται από ορεινά και άγονα χωριά. Οι άνθρωποι αυτοί αφήνουν τη γη τους, επειδή δεν μπορεί να τους θρέψει και επειδή πιστεύουν ότι θα βρουν στην πόλη μια καλύτερη τύχη. Πολλοί από αυτούς πετυχαίνουν κάτι καλύτερο. Υπάρχουν, όμως, και αυτοί που φυτοζωούν και υποφέρουν, αλλά ντρέπονται να γυρίσουν πίσω. Μια άλλη κατηγορία είναι αυτή που πηγαίνουν στις πόλεις για σπουδές και εγκαθίστανται μόνιμα εκεί. Επειδή μόνο εκεί μπορούν να εξασκήσουν το επάγγελμά τους και επειδή συνήθισαν σε έναν τρόπο ζωής.

Είναι άλλοι που πιστεύουν ότι θα αποκτήσουν μεγαλύτερη αξία, εάν κατοικούν σε μία πόλη. Αυτοί, όταν επισκέπτονται τα χωριά τους, κοιτάζουν με περιφρόνηση τους απλούς χωρικούς και νομίζουν ότι τους κάνουν μεγάλη τιμή, που τους καταδέχονται και μιλούν μαζί τους. Ξεχνάνε μάλιστα και την προηγούμενη ζωή τους και θέλουν διαρκώς να δείχνουν ότι τα ξέρουν όλα. Το 1/3 των κατοίκων της χώρας μας μένει στο Λεκανοπέδιο της Αττικής και εάν υπολογίσουμε και τις άλλες πόλεις, τα αποτελέσματα δεν είναι καθόλου ενθαρρυντικά. Η ύπαιθρος ερημώνει και η ζωή στις πόλεις γίνεται πολύ δύσκολη. Αυξάνεται η εγκληματικότητα, γιατί πολλοί, μη βρίσκοντας δουλειά, αρχίζουν να κλέβουν και να εξαπατούν τους άλλους. Πρέπει το κράτος με κάθε τρόπο να ενισχύσει τον αγροτικό πληθυσμό. Πρέπει να γίνουν σχολεία και να παρέχεται ιατρική περίθαλψη στα χωριά μας. Πρέπει να κατασκευαστούν νέοι δρόμοι και να γίνουν εγγυοβελτιωτικά έργα. Πρέπει να ψυχαγωγούνται καλύτερα οι νέοι άνθρωποι στα χωριά, γιατί το καφενείο δεν είναι αρκετό. Τα τελευταία χρόνια γίνονται προσπάθειες προς την κατεύθυνση αυτή και ελπίζουμε ότι το μέλλον θα είναι καλύτερο. Διαφορετικά, σε λίγα χρόνια η μισή Ελλάδα θα βρίσκεται στην Αθήνα και η άλλη μισή στις άλλες πόλεις.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Απόστολος – Χρήστος Σίμογλου.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ – ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΙΜΟΓΛΟΥ (Β' Θεσσαλονίκης): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, η χώρα μας βρίσκεται ήδη στο κατώφλι των Ολυμπιακών Αγώνων και όλος ο πλανήτης ετοιμάζεται να στρέψει τα φώτα του σ' αυτήν τη γωνιά της Ευρώπης. Εκατομμύρια άνθρωποι θα καθηλωθούν στις τηλεοράσεις για να απολαύσουν την επιστροφή των Ολυμπιακών Αγώνων στη γενέτειρά τους. Η Αθή-

να θα αποτελεί το κέντρο του κόσμου. Δεκάδες νέα έργα έχουν πάρει το δρόμο προς την ολοκλήρωσή τους και η μορφή της Αθήνας θα αλλάξει δραστικά. Στα έργα αυτά συμπεριλαμβάνεται και η αναμόρφωση του χώρου του πρώην αεροδρομίου του Ελληνικού, που θα φιλοξενήσει διάφορα αθλήματα. Γιατί να μην μπορούμε και εμείς να απολαύσουμε από κοντά τους «θεούς» της φόρμουλα 1; Γιατί να αρκούμαστε μόνο στην αγνή εικόνα της τηλεόρασης; Γιατί να δείχνει η πραγματικότητα την ανυπαξία της Ελλάδας στο διεθνή χώρο στο μηχανοκίνητο αθλητισμό;

Η δημιουργία μιας πίστας στην Ελλάδα έχει απαχολήσει εδώ και πολλά χρόνια τους φίλους του μηχανοκίνητου αθλητισμού. Η ευκαιρία που δίνεται στη χώρα μας ενόψει των Ολυμπιακών Αγώνων είναι χρυσή. Κάποιοι μπορούν να πουν ότι ο μηχανοκίνητος αθλητισμός δεν είναι μαζικός, όπως είναι το ποδόσφαιρο. Σκέφτηκαν, όμως, πόσοι άνθρωποι θα πήγαιναν να δουν αυτούς τους μεγάλους οδηγούς της φόρμουλα 1, εάν ερχόντουσαν να αγωνιστούν εδώ; Κάποιοι άλλοι, επίσης, θα πουν ότι το κόστος κατασκευής μιας πίστας είναι ανάλογο με το κόστος κατασκευής ενός ολυμπιακού σταδίου. Μήπως, όμως, αυτό το κόστος θα εξελιχθεί σε πάγια πηγή εσόδων; Οι αριθμοί ανά τον πλανήτη αποδεικνύουν του λόγου το αληθές. Πάνω από 300 εκατ. άνθρωποι παγκοσμίως παρακολουθούν τη διεξαγωγή αυτών των αγώνων. Κάθε χρόνο, στο Χρηματιστήριο της επιχείρησης που ονομάζεται «φόρμουλα 1», παίζονται εκατοντάδες εκατομμύρια δολαρία με τους χορηγούς που είναι υποχρεωμένοι να χρυσοπληρώσουν τα δευτερόλεπτα προβολής που απολαμβάνουμε από την τηλεοπτική κάλυψη ενός αγώνα.

Μιλάμε για εταιρείες κολοσσούς, με πλάνο και στρατηγική. Κάποιοι θα συνεχίσουν, λέγοντας ότι η Ελλάδα δεν έχει τίποτα περισσότερο από το άριστο μεσογειακό κλίμα που να της επιτρέπει να ελπίζει για τη δημιουργία μιας πίστας, την οποία η διεθνής ομοσπονδία θα δεχθεί να συμπεριλάβει στο ημερολόγιο του παγκόσμιου πρωταθλήματος. Οι επαφές της Ελλάδας με τους διεθνείς αθλητικούς φορείς, πριν τους Ολυμπιακούς Αγώνες, θα φθάσουν στο ζενίθ και η προβολή που θα λάβει η χώρα μας θα είναι ένα «δυνατό χαρτί» σε οποιαδήποτε υποψηφιότητα. Η θέση της χώρας μας στην ευρύτερη περιοχή της Βαλκανικής και της Ανατολικής Μεσογείου την καθιστούν χώρα – κόμβο στις σχέσεις των λαών της Ασίας και της Ευρώπης.

Ο παγκόσμιος χάρτης της φόρμουλα 1 έχει ήδη αρχίσει να αλλάζει πρόσωπο, καθώς αναζητούν πρόβραση σε αυτόν νέες χώρες, νέοι χορηγοί και νέοι θε-

ατές. Πλήθος χωρών επιθυμούν να συμμετέχουν στη διοργάνωση της φόρμουλα 1. Με την ανάληψη των Ολυμπιακών Αγώνων, σημειώσαμε μία σημαντική νίκη εναντίον των άσπονδων φίλων μας. Η Κωνσταντινούπολη απέτυχε τρεις φορές να αναλάβει μία Ολυμπιάδα. Με την ανάληψη της διοργάνωσης ενός γκραν πρι, θα μπορούσαμε να θέσουμε τους Τούρκους στο περιθώριο της διεθνούς αθλητικής σκηνης και όχι μόνο. Η Τουρκία αναζητά διέξοδο στα εσωτερικά της προβλήματα, δίνοντας έμφαση σε σημαντικά αθλητικά γεγονότα. Η πεντηκονταετής διοργάνωση του ράλι Ακρόπολις έχει δημιουργήσει ισχυρούς δεσμούς με ανθρώπους-κλειδιά της Διεθνούς Ομοσπονδίας Μηχανοκίνητου Αθλητισμού, ενώ σημαντική είναι και η προσπάθεια διαφόρων εταιρειών που κατά καιρούς έχουν φέρει μεγάλα ονόματα της φόρμουλα 1. Η Τουρκία του χρόνου θα διοργανώσει αγώνα παγκόσμιου πρωταθλήματος ράλι, το Ράλι Ανατολία, ενώ η κατασκευή πίστας στη γειτόνα χώρα έχει δρομολογηθεί. Ο διευθυντής της φόρμουλα 1 επισκέφθηκε την Τουρκία πριν από ένα χρόνο και έδωσε υποσχέσεις διοργάνωσης τουρκικού γκραν πρι.

Γιατί δεν κινούμαστε και εμείς προς μία αντίστοιχη κατεύθυνση; Κατά το παρελθόν, προσπάθειες για την κατασκευή πίστας είτε σταμάτησαν είτε ξεκίνησαν και έμειναν στάσιμες. Τη μόνη λύση αποτελεί ο χώρος γύρω από το πρώην αεροδρόμιο του Ελληνικού. Η κατασκευή μιας τέτοιας πίστας στη χώρα μας θα συνέβαλε στη μάχη για την καταπολέμηση της ανεργίας, με τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Θα βοηθούσε στην ανάπτυξη της περιοχής και τη βιωσιμότητα των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων της περιοχής, οι οποίες βρίσκονται σε ύφεση, ύστερα από την απομάκρυνση του αεροδρομίου. Η χρηματοδότηση ενός τέτοιου έργου θα μπορούσε να γίνει από το Γ' Κ.Π.Σ. ή θα μπορούσε να υλοποιηθεί, μέσω της χρηματοδότησης μιας Α.Ε. και την είσοδό της στο Χρηματιστήριο. Ο ελληνικός τουρισμός θα λάβει 600 εκατομμύρια ευρώ. Τα χρήματα θα κατανεμηθούν σε τέσσερις τομείς: Το 40% για την αναβάθμιση ξενοδοχειακών μονάδων, το 13% για ενίσχυση ειδικών μορφών τουρισμού, το 7%

για την αναβάθμιση της τουριστικής εκπαίδευσης και το 40% για την ανάπτυξη μικρομεσαίων τουριστικών επιχειρήσεων. Είναι μία ευκαιρία που θα μπορούσε να φέρει τη χώρα μας στο επίκεντρο των αθλητικών γεγονότων, ακόμη και μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Σήμερα αναπτύχθηκε ένας πολύ σημαντικός προβληματισμός. Το σχόλιο που θα κάνω δεν υπηρετεί καμία πολιτική ή άλλου τύπου σκοπιμότητα. Θίξατε ζητήματα που διαχρονικά είναι στο επίκεντρο της πολιτικής, πολιτιστικής και κοινωνικής μας ζωής. Μιλώ για την περιθωριοποίηση και απομόνωση της υπαίθρου και της επαρχίας γενικότερα, για τις συνθήκες ζωής των αγροτών και τα προβλήματά τους, τα όσα σχετίζονται με το περιβάλλον, καθώς επίσης και για το ζήτημα της ανεργίας. Αλίμονο, εάν δεν υπήρχε αυτός ο πλούτος των νέων ιδεών και προτάσεων από μέρους σας. Έχετε απαλλαγεί από τις προλήψεις και τις αγκυλώσεις που επηρέαζαν ή καθήλωναν την προηγούμενη γενιά για την ανάπτυξη νέων πρωτοβουλιών.

Με το θεσμό της Βουλής των Εφήβων, δίνεται ο λόγος στη νέα γενιά, η οποία ψάχνει να ανοίξει νέους δρόμους για την πορεία της χώρας και για τον εαυτό της. Η νέα γενιά δίνει το δικό της παρόν, χωρίς να απορρίπτει την προσφορά των προηγούμενων γενεών. Συνεπώς, μπορούμε να ελπίζουμε σε μία καλύτερη Ελλάδα. Σας προτρέπω αύριο να τοποθετηθείτε και οι υπόλοιποι, αλλά και να δευτερολογήσετε, διατυπώνοντας προτάσεις. Η οικονομία της χώρας μας και οι προβληματισμοί σας γύρω από αυτό το θέμα είναι κάτι το πολύ σημαντικό. Στις μέρες μας, με την παγκοσμιοποίηση, η οικονομία μας επηρεάζεται από πάρα πολλούς παράγοντες. Τα δεδομένα στην πολιτική και στην κοινωνική δράση μεταβάλλονται διαρκώς.

Σε αυτό το σημείο λύεται η σημερινή μας συνεδρίαση.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Β' ΑΘΗΝΑΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 15-9-2003

Στην Αθήνα σήμερα, 15 Σεπτεμβρίου 2003, ημέρα Δευτέρα και ώρα 17.00', στην Αίθουσα 223 του Μεγάρου της Βουλής, συνεδρίασε η Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής των Εφήβων, υπό την Προεδρία του Βουλευτή Β' Αθήνας, κ. Λάμπρου Κανελλόπουλου με αντικείμενο την εξέταση των θεμάτων: "Εθνική Οικονομία, Φορολογία, Φοροδιαφυγή, Παραοικονομία, Φυσικό Περιβάλλον, Πολεοδομία – Οικιστικό Πρόβλημα, Δημόσια Έργα, Κοινωνική Ανισότητα, Καταναλωτισμός, Διαφήμιση, Μόδα, Γεωργία - Κτηνοτροφία, Δάση, Αλιεία, Τουρισμός, Ενέργεια, Υδάτινοι Πόροι, Τεχνολογία, Επιστήμη, Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές – Κινητά Τηλέφωνα, Μεταλλεία, Τρόφιμα, Θαλάσσιο Περιβάλλον, Ναυτικοί – Λιμάνια και Ζώα – Ζωοφιλία" της Σύθεσης Κειμένων των μαθητών της Α', Β' και Γ' Τάξης του Ενιαίου Λυκείου και των Τ.Ε.Ε., καθώς και των Τ.Ε.Ε. Μαθητείας Α' Κύκλου του Ο.Α.Ε.Δ. από την Ελλάδα και τον Απόδημο Ελληνισμό και των μαθητών της Β' Τάξης των Λυκείων και των Τεχνικών Σχολών από την Κύπρο, που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα "Βουλή των Εφήβων", Η' Σύνοδος 2002 - 2003 (2η συνεδρίαση).

Στη συνεδρίαση της Επιτροπής συμμετείχαν οι Έφηβοι Βουλευτές: Αξιάς Βασίλειος (Ν. Πιερίας), Βαγγελιά Ευφροσύνη (Α' Θεσσαλονίκης), Βόμβα Ελένη (Ν. Λέσβου), Γκαϊντατζή Χριστίνα (Ν. Έβρου), Δελέγκου Βασιλική (Ν. Ηλείας), Δημητριάδου Μαρία (Ν. Καστοριάς), Εξακουσίδου Ευαγγελία (Ν. Κοζάνης), Ζαπάντης Φώτιος (Ν. Κεφαλληνίας), Ζεμπιλιά Μαρία (Β' Θεσσαλονίκης), Θεοδώρου Χρυσέλα (Λεμεσός Κύπρου), Καραγιάννη Αναστασία (Ν. Φθιώτιδας), Κανκαλίδης Αθανάσιος (Ν. Κέρκυρας), Κουτσομπάς Ιωάννης (Ν. Φωκίδας), Λαζαράκη Κωνσταντίνα (Β' Αθήνας), Λιόλιου Πολυξένη (Ν. Άρτας), Μανδάλου Θεοδώρα (Ν. Χαλκιδικής), Μανιού Μάριον – Εμμανουέλα (Α' Αθήνας), Μήνου Μαριλένα (Ν. Αιτωλοακαρνανίας) Μούστα Τερέζα (Επικρατείας), Μπεθάνη Καλλιόπη (Περιφέρεια Ν. Αττικής), Μπέλλου Αγγελική (Ν. Άρτας), Μπούκλη Αθανασία (Ν. Ηλείας), Παπακωνσταντίνου Αγγελική (Α' Αθήνας), Παπαντώνης Διονύσιος (Ν. Ζακύνθου), Παρασκευόπουλος Νικόλαος (Ν. Πέλλας), Παρασύρη Μαρία (Ν. Ηρακλείου), Πηλιούρας Ηλίας (Ν. Λακωνίας), Πλιάτσικα Ζωή (Ν. Σερρών), Σάμιος Γεώργιος (Ν. Σάμου), Σιαφάκα Πανωραία (Ν. Ημαθίας), Σίμογλου Απόστολος – Χρήστος (Β' Θεσσαλονίκης), Σίμου Μαρία (Ν. Κυκλάδων), Στόικος Αθανάσιος (Ν. Πέλλας), Σωκράτους Ξενοφών – Σωκράτης (Λευκωσία Κύπρου), Τερζή Ραλλού (Ν. Έβρου), Τζουλέκη Μαριάννα (Ν. Ηλείας), Τσιλιμίγκας Ιωάννης (Ν. Πιερίας), Τσούμπα Αικατερίνη (Ν. Κορινθίας), Φανουργιάκης Μανώλης (Ν. Λασιθίου) και Χονδρός Κωνσταντίνος (Ν. Αιτωλοακαρνανίας).

Στη συνεδρίαση παρέστη και το μέλος του Εκπαιδευτικού Προγράμματος «Βουλή των Εφήβων» κ. Χαράλαμπος Μελισσάρης, φιλόλογος.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Σας καλωσορίζω στη δεύτερη συνεδρίαση της επιτροπής μας.

Όσοι θέλετε να δευτερολογήσετε, μπορείτε να το κάνετε. Όσοι και όσες θέλετε να διατυπώσετε προτάσεις, μπορείτε να το κάνετε.

Μετά απ' ό,τι συζητήσουμε σήμερα και ό,τι έχει προηγηθεί σαν συζήτηση μέσα από αυτήν τη διαδικασία της σύνθεσης των απόψεων και των προτάσεων από το σύνολο των συναδέλφων και συναδελφισσών σας σε όλη την Ελλάδα, την Κύπρο και τον Απόδημο Ελληνισμό, που προσέγγισε περίπου τις 24.000 περίπου μαθητές και μαθήτριες, θα κλείσουμε αύριο με τη διαδικασία της ψηφοφορίας εφ' όλης της ύλης. Εάν υπάρχουν απορίες που απαιτούν διευκρίνιση από την πλευρά μου, είμαι πρόθυμος να σας απαντήσω για όλα τα θέματα.

Συνεχίζουμε, λοιπόν, τη διαδικασία των τοποθετήσεων και θα παρακαλέσω την Έφηβο Βουλευτή Σιαφάκα Πανωραία από το νομό Ημαθίας να λάβει το λόγο.

ΠΑΝΩΡΑΙΑ ΣΙΑΦΑΚΑ (Νομός Ημαθίας): Αξιότιμε κύριε Πρόδρε, κύριε της επιτροπής του προγράμματος, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, πέρασαν περίπου σαράντα ημέρες από τότε που ο αιώνιος έφηβος και αγαπημένος συγγραφέας Αντώνης Σαμαράκης έφυγε για το τελευταίο του ταξίδι. Επειδή πιστεύω ότι η Βουλή των Εφήβων ήταν το αγαπημένο του παιδί και επειδή θα συνεχίσει με τα γραπτά του να αφυπνίζει τις συνειδήσεις μας, ας μου επιτραπεί να σας διαβάσω κάποιες φράσεις του από τη συνέντευξη που είχε δώσει.

«Δεν μπορώ να σας κοιτάξω στα μάτια παιδιά μου, γιατί δεν έχουμε αυτό τα δικαιώμα εμείς οι μεγάλοι, γιατί είμαστε ένοχοι απέναντί σας. Σας παρακαλώ να αγωνιστείτε, γιατί τίποτα δεν γίνεται χωρίς αγώνα. Να μείνετε έτσι, όπως είστε σήμερα, στα φυσικά σας χρώματα, αυθόρμητοι, ειλικρινείς, χωρίς υποκρισία σε όλους τους τομείς. Να είστε πάντα ο εαυτός σας. Αλλά θέλει αγώνα για να μείνετε ο εαυτός σας. Να αγωνιστείτε, γιατί τίποτα δεν γίνεται χωρίς αγώνα. Γιατί δεν ξέρω, εάν υπάρχει ελπίδα. Και αν υπάρχει, να ξέρετε ότι υπάρχει μόνο στον αγώνα και σε τίποτε άλλο.»

Έτσι και εγώ πήρα κουράγιο, δύναμη και αισιοδοξία από τα λόγια του Αντώνη Σαμαράκη και ήρθα εδώ, στη Βουλή των Εφήβων για να αγωνιστώ, να ενώσω τη φωνή μου με τις φωνές όλων σας, τις δυνάμεις μου με τις δυνάμεις σας και να απαιτήσουμε από τους μεγάλους ένα καλύτερο μέλλον για τη δική μας γενιά και τις μεταγενέστερες, αλλά και να σταματήσουμε τον αφανισμό της ελληνικής επαρχίας. Ελλάδα δεν είναι μόνο η Αθήνα. Ελλάδα είναι και η Χίος και το Νεοχώρι στα Γιάννενα και οι Πύργοι Ορδεάς στην Πτολε-

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

μαίδα και η Νάουσα του Νομού Ημαθίας, η πόλη που μεγάλωσα, μια πόλη με πλούτο, ομορφιά, πολιτισμό, μια πόλη με βιομηχανική κληρονομιά, με αγροτικές καλλιέργειες, με φυσικό πλούτο, μια πόλη που ο οικονομικός μαρασμός προσαθεί να την καταστρέψει, μα δεν τα έχει καταφέρει ακόμη. Αλλά ως τότε;

Ήδη, μετά το κλείσιμο των εργοστασίων, ακολουθεί το κλείσιμο των καταστημάτων και έρχεται και η καταστροφή των αγροτικών καλλιέργειών. Οι ειδικευμένοι άνεργοι όλο και πληθαίνουν. Και λέω ειδικευμένοι άνεργοι, γιατί οι περισσότεροι έχουν σπουδάσει και στο εξωτερικό. Κλωστοϋφαντουργοί, μηχανικοί, γεωπόνοι.

Ήρθα, όμως, εδώ για έναν ακόμα ιερό σκοπό. Να εκπληρώσω μία υπόσχεση που έχω δώσει στη νέα γενιά της πόλης μου, μα και στους παλαιότερους. Να κάνω γνωστό σε όσους το δυνατόν περισσότερους ανθρώπους τον οικονομικό μαρασμό, στον οποίο έχει περιέλθει η πόλη μου, που με φιλοξενεί, η δεύτερή μου πατρίδα, η Νάουσα. Γεννήθηκα εδώ στην Αθήνα, όπου έζησα και τα πρώτα χρόνια της ζωής μου, μα για μια πιο ανθρώπινη ζωή μετακομίσαμε στη Νάουσα. Μέσα σε δέκα χρόνια, όλα άλλαξαν. Το ένα εργοστάσιο μετά το άλλο έκλεισαν. Το ίδιο και τα καταστήματα. Η αγροτική παραγωγή από το κακό στο χειρότερο. Τα χρέη στις τράπεζες μεγαλώνουν και το εισόδημα των κατοίκων μικραίνει. Η ανεργία έφτασε στο 50%, ποσοστό ρεκόρ για την Ελλάδα. Ποιοι είναι υπεύθυνοι; Τι κάνουν οι πολιτικοί; Μόνο υπόσχονται. Γι' αυτό, λοιπόν, ζητώ τη βοήθειά σας, γιατί η νεολαία ενωμένη μπορεί να καταφέρει το ακατόρθωτο.

Για να μην βρεθείτε και εσείς στη δύσκολη θέση που είναι οι συμπολίτες μου, μπορούμε να προτείνουμε τα εξής:

Έλεγχος στα επιδοτήσεις των εργοστασιαρχών, οι οποίοι κλείνουν τα εργοστάσιά τους, με μόνο σκοπό την αρπαγή νέων επιδοτήσεων για να ανοίξουν ένα άλλο κάπου αλλού και να το κλείσουν πάλι.

Επιδότηση και παροχή κινήτρων προς τους νέους επαγγελματίες αγρότες. Πλήρης και σταθερή εργασία για όλους. Ανθρώπινους μισθούς. Ουσιαστική προστασία των ανέργων. Δημόσιο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης. Δημόσιο και δωρεάν εκπαιδευτικό σύστημα. Δωρεάν στέγαση και σίτιση των φοιτητών, σπουδαστών, των ανέργων και των χαμηλόμισθων οικογενειών, επίδομα σπουδών. Αξιοποίηση των αρχαιολογικών χώρων σε όλη την Ελλάδα, με σκοπό τη μείωση της ανεργίας. Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Πραγματικά ανθρώπινες συντάξεις για τα περφηάνα γηρατειά. Ανάπτυξη χειμερινού τουρισμού. Δημιουργία υποδομής στα χιονοδρομικά μας κέντρα, με σκοπό τη δωρεάν μετάβαση, έως και μία εβδομάδα, μαθητών από όλη την Ελλάδα για εκμάθηση σκι. Προώθηση των ελληνικών αγροτικών προϊόντων.

Συγγνώμη αν σας κούρασα, αλλά ένα σας λέω μόνο: Ανεργία είναι το μονοπάτι που οδηγεί στην αποξένωση, στα ναρ-

κωτικά, στην καταστροφή. Από όλους εσάς που με ακούτε αυτό μόνο σας ζητώ: Κλείστε τα μάτια σας και ονειρευτείτε. Ονειρευτείτε έναν παράδεισο. Έτσι ήταν η Νάουσα όταν την πρωτογνώρισα. Έτσι πρέπει να είναι η ελληνική επαρχία. Ανοίξτε τα μάτια σας και κοιτάξτε με κατάματα. Ναι, σας το ζητώ στο όνομα όλων των νέων και ηλικιωμένων της πόλης μου και απαιτώ στο όνομα της κάθε Νάουσας τη βοήθειά σας, ώστε το όνειρο να γίνει πραγματικότητα, να μπορέσουμε να ζήσουμε στην πόλη που μεγαλώνουμε, να της προσφέρουμε όσα της αξίζουν.

Θέλω να μείνω και να προσφέρω στην πόλη μου τη Νάουσα, στη Νάουσα του Αριστοτέλη και του πολιτισμού, στη Νάουσα της βιομηχανικής κληρονομιάς, στη Νάουσα των αγροτικών προϊόντων εργασία μόνιμη και σταθερή και όχι τη στράτα της ανεργίας, της ημιαπασχόλησης ή των δύο και τριών εργασιών.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ζεμπιλιά Μαρία από τη Β' Θεσσαλονίκης.

Θα ήθελα να σας υπενθυμίσω ότι όσες και όσοι θέλετε να δευτερολογήσετε, θα πρέπει να δώσετε ένα χαρτάκι με το όνομά σας στη Γραμματεία.

ΜΑΡΙΑ ΖΕΜΠΙΛΙΑ (Βα Θεσσαλονίκης): Αξιότιμη κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί αυριανοί Βουλευτές, τα τελευταία χρόνια ακούμε συνεχώς το σλόγκαν «σώστε το περιβάλλον, σώστε την ανθρώπινη ζωή».

Όλοι έχουμε αποδεχθεί το γεγονός πως η φύση έχει ήδη αρχίσει να καταστρέφεται. Αυτό, όμως, που δεν έχουμε συνειδητοποιήσει είναι πως η ισορροπία της φύσης είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ύπαρξη ζωής στον πλανήτη μας. Κάτι τέτοιο, όμως, έχει ειπωθεί τόσες πολλές φορές που δεν προκαλεί καμία εντύπωση πλέον. Έτσι, εάν ζητούσαμε από κάποιο απλό πολίτη να εκφράσει την άποψή του για το φυσικό περιβάλλον, θα μας έλεγε σίγουρα πως πολύ απλά είναι πολύτιμο και βαρυσήμαντο για τον άνθρωπο και γενικά για τα έμβια όντα.

Παρ' όλα αυτά, η αντίληψη αυτή για το γύρω περιβάλλον μας είναι και η κύρια πηγή των σύγχρονων οικολογικών προβλημάτων. Και αυτό, διότι ο άνθρωπος κρίνει τη σχέση του με τη φύση, με βάση το προσωπικό του όφελος, τι δηλαδή μπορεί να κερδίσει απ' αυτό.

Η ασυδοσία και ο πόθος του ανθρώπου για την κατάκτηση όλο και περισσότερων υλικών αγαθών μας έχουν οδηγήσει στο σημείο της άκρατης και ασύστολης εκμετάλλευσης της φύσης, όχι για να εξασφαλίσουμε, φυσικά, τα προς το ζην, αλλά για να ξεπεράσουμε το ευ ζην. Τη φύση τη χρησιμοποιούμε σαν ένα άψυχο αντικείμενο που προσφέρεται ως μέσον για τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου τόσο σε ατομικό, σε εθνικό όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο. Θα πρέπει να

εμβαθύνουμε, λοιπόν, στις ποικίλες ευεργετικές ιδιότητες μιας υγιούς φύσης και στη συνέχεια να προχωρήσουμε προς την ενίσχυση του απαιτούμενου σεβασμού προς τον ευεργέτη, δηλαδή τη φύση.

Όλοι γνωρίζουμε τις σοβαρές συνέπειες που επιφέρει η υπερεκμετάλλευση του φυσικού περιβάλλοντος στην υγεία μας. Το περιήφιο φαινόμενο του θερμοκηπίου, η μείωση του όζοντος, η καταστροφή των δασών, η εξαφάνιση διαφόρων ειδών, η ηχορύπανση και τα φαινόμενα γενετικής μετάλλαξης αποτελούν ένα ελάχιστο δείγμα. Θέλοντας ο άνθρωπος να σώσει ό,τι έχει απομείνει, έκανε πολλές προσπάθειες, που όμως μέχρι σήμερα τουλάχιστον, δεν έχουν κάποιο εμφανές και ουσιαστικό αποτέλεσμα.

Αυτό συμβαίνει, επειδή πρώτα πρέπει ο καθένας μεμονωμένα να κατανοήσει και να εμπειδώσει πως εξαρτόμαστε μονομερώς από τη φύση. Στη συνέχεια, θα πρέπει να ακολουθήσει συλλογική προσπάθεια. Να αποκτήσουμε οικολογική συνείδηση με τη βοήθεια της οικογένειας, του σχολείου, διαφόρων οργανώσεων, των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Ιδιαίτερη πρέπει να είναι η συμβολή της παιδείας, με συστηματική και ουσιαστική περιβαλλοντική αγωγή. Τέλος, τον κυριότερο ρόλο οφείλει να έχει η πολιτική της χώρας και αυτό γιατί, ίσως, τα περισσότερα σύγχρονα προβλήματα αρχίζουν απ' αυτήν και τελειώνουν σ' αυτήν.

Πρέπει, λοιπόν, να αναλάβει δραστικά μέτρα, έστω και αργά. Θα πρέπει όλοι εμείς να απαιτήσουμε τη λήψη προληπτικών και -γιατί όχι- κατασταλτικών μέτρων, την εφαρμογή αναγκαίων προγραμμάτων και τη διάθεση των απαραίτητων κονδυλίων. Κατά τον Ρουσσώ η φύση είναι σοφή και αυτή υποδεικνύει πρώτα απ' όλα σεβασμό για την αξιοπρέπεια και την ελευθερία του ανθρώπου.

Κάθε ανατροπή, λοιπόν, της φυσικής αρμονίας αποτελεί ένδειξη αχαριστίας και αγνωμοσύνης. Αποτελεί υπέρβαση του ανθρώπινου μέτρου. Και κάθε τέτοια υπέρβαση στρέφεται εναντίον ολόκληρης της δημιουργίας, μέρος της οποίας αποτελεί και ο άνθρωπος. Και, σύμφωνα με την αντίληψη των αρχαίων Ελλήνων, επιφέρει τη θεία δίκη, τη Νέμεση.

Ήδη ο άνθρωπος έχει γευθεί τα πρώτα σημάδια αυτής της θείας δίκης. Η καταστροφή της φύσης είναι γεγονός, καθώς καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε τις τραγικές συνέπειες. Καλύτερα όμως αργά, παρά ποτέ. Δεν χρειάζεται να είμαστε φανατικοί οικολόγοι αρκεί να είμαστε αληθινοί άνθρωποι και όχι κατ' ευφημισμό. Θα πρέπει, επομένως, να ξεχάσουμε τη φράση «κι εμένα τι με νοιάζει για τις επόμενες γενιές, αφού εγώ την έχω ήδη βολέψει;»

Οφείλουμε να συμμετέχουμε ενεργά στον αγώνα για την επαναφορά της φυσικής ομορφιάς, αν θέλουμε να λέμε πως ο άνθρωπος είναι πλασμένος κατ' εικόνα Θεού και όχι κάποιου ποταπού και ασήμαντου.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ζωή Πλιάτσικα από το Νομό Σερρών.

ΖΩΗ ΠΛΙΑΤΣΙΚΑ (Νομός Σερρών): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, Έφηβοι Βουλευτές, σε μία κοινωνία που αλλάζει συνεχώς με ταχείς ρυθμούς, δεν μπορούμε να αιχμαλωτίσουμε τις προτεραιότητες. Μπορούμε, όμως, να πραγματοποιήσουμε τις μεγάλες ευκαιρίες, που δημιουργούν οι κοινωνίες χωρίς να αμφισβητήσουμε τις δικές μας ιδιαιτερότητες.

Όλες οι κοινωνίες σήμερα, άλλες λίγο και άλλες περισσότερο, βρίσκονται σε ένα σταυροδρόμι, όπου δύσκολες και κρίσιμες αποφάσεις πρέπει να παρθούν για το μέλλον.

Οι επιλογές και οι αποφάσεις που παίρνουμε ή αποτυγχάνουμε να πάρουμε, θα επηρεάσουν την ευημερία της χώρας μας για πολλά από τα επόμενα χρόνια.

Σήμερα, αρχές του 21ου αιώνα, γίνεται κάθε μέρα και πιο κατανοητό ότι η λεγόμενη παγκοσμιοποίηση, η διάδοση των ιδεών, η δημιουργία συνεργασίας σε ευρύτερο επίπεδο, η ανταλλαγή απόψεων, γνώσεων, προβληματισμών σε κοινές υποθέσεις και ζητήματα έχει μπει για τα καλά στη ζωή μας. Τα πεδία δράσης είναι τεράστια. Πολλές φορές είναι πέρα από τη φαντασία και οι δυνατότητες απεριόριστες. Η παγκοσμιοποίηση είναι μια έννοια που έχει χρησιμοποιηθεί σε τέτοιο βαθμό και με τέτοιο τρόπο, που έχει δημιουργήσει σύγχυση ως προς το νόημά της.

Ανεξάρτητα, όμως, από τις θαυματουργές ή κολάσιμες ιδιότητες που κατά καιρούς της αποδίδονται, η παγκοσμιοποίηση εκφράζει ουσιαστικά μια μετακίνηση κοινωνικών, πολιτισμικών, οικονομικών και χρηματοπιστωτικών διαδικασιών από εθνικό σε παγκόσμιο επίπεδο.

Παράλληλα, η προσπάθεια υπέρβασης των εθνικών συνόρων συνδέεται στενά με την εμφάνιση τοπικών εντολών ανάπτυξης. Γενικά, παγκόσμια δεν μπορεί κανείς να παράγει.

Η παγκοσμιοποίηση δημιουργεί ένα κλίμα ανταγωνισμού, το οποίο δεν περιορίζεται μεταξύ των περιοχών και των πόλεων του ίδιου κράτους, αλλά επιδρά και στην αύξηση του διεθνούς ανταγωνισμού.

Η ένταξη της χώρας μας στην ΟΝΕ έχει σαν αποτέλεσμα την αύξηση του ανταγωνισμού και εμείς ως χώρα θα πρέπει να είμαστε έτοιμοι να αντιμετωπίσουμε αυτό τον ανταγωνισμό. Θα πρέπει να παρουσιάσουμε ένα οικονομικό πρόσωπο με διαφάνεια έναντι άλλων κρατών, την εύκολη σύγκλιση τιμών μέσω του ενιαίου νομίσματός μας, αλλά και τέτοια αποτελέσματα που να μπορούν να διεκδικήσουν πόρους από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ως πολίτες αυτής της χώρας- μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γινόμαστε όλο και πιο απαιτητικοί. Ζητάμε την ποιότητα στις προσφερόμενες υπηρεσίες του κράτους.

Οι πόλεις μπορούν να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες που

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

προσφέρει η παγκοσμιοποίηση, όπως αποδεικνύεται από την ανάπτυξη των νέων, που βασίζονται στα αστικά κέντρα (επικοινωνίες, μεταφορές, εμπόριο, οι λιανικές πωλήσεις, η τεχνολογία, ο τουρισμός, η έρευνα).

Η ανάπτυξη των τομέων αυτών παρέχει τη δυνατότητα δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και βελτίωσης των όρων ζωής. Όμως, παρά τις δυνατότητες που δημιουργούνται, τα ποσοστά ανεργίας στις περισσότερες περιοχές είναι ανησυχητικά. Σημειώνεται οικονομική ευημερία και απασχόληση στα αστικά κέντρα και όχι στις απομακρυσμένες περιοχές.

Πρέπει να διαμορφώσουμε οράματα και στρατηγική σε μια σειρά από θέματα, ώστε η οικονομική ανάπτυξη όλης της χώρας μας και όχι μόνο των αστικών κέντρων να γίνει βασική προϋπόθεση για τη βελτίωση της ποιοτικής ζωής και της κοινωνικής ευημερίας, για να γίνουμε μια χώρα ισχυρή απέναντι στους ανταγωνιστές μας σε όλα τα επίπεδα.

Θα πρέπει να αξιοποιήσουμε τις τοπικές πηγές του τουρισμού, της γεωργίας, του ορυκτού πλούτου, της ναυτιλίας, της αλιείας και να γίνει η σωστή προβολή της χώρας μας.

Προτεραιότητα για την εργασία στους Έλληνες και όχι στους ξένους, που συντελείται όχι με τον αποκλεισμό εργασιών στους ξένους, αλλά με ειδικευση των Ελλήνων εργατών, που ξεκινά από την ανάπτυξη υποστήριξης της παιδείας σε όλα τα στάδια της (Πρωτοβάθμια, Δευτεροβάθμια, Τριτοβάθμια) και συνεχίζει με την παρακολούθηση προγραμμάτων, επιστημονικών σεμιναρίων, εναλλακτικών προτάσεων και νέων ιδεών.

Το κράτος θα πρέπει να πολεμήσει τη φοροδιαφυγή, την παραοικονομία και να σκύψει στα προβλήματα του πολίτη, ώστε, με σειρά μέτρων, να βοηθήσει σε όλους τους τομείς όλους του πολίτες των αστικών κέντρων και των περιφερειών, που αυτή τη στιγμή παρουσιάζουν υστέρηση.

Η παγκόσμια ύφεση έχει φέρει τα κακά αποτελέσματά της και σε εμάς. Το Χρηματιστήριο είναι ένα απλό παράδειγμα, όμως δεν πρέπει να μείνουμε άπραγοι. Πρέπει να αγωνιστούμε, ιδίως οι νέοι, για μια καλύτερη και ποιοτικότερη ζωή σε όλο το μήκος του ελληνικού κράτους, ώστε να μη χωρίσουμε το κράτος στα δύο, αστικά κέντρα που τρέχουν με ταχύτητα προς την ανάπτυξη και το κράτος της περιφέρειας που ακολουθεί.

Η ανταγωνιστικότητα που μπήκε στη ζωή μας, θα πρέπει να γίνει αρωγός για την ανάπτυξη μιας ισχυρής οικονομίας, ώστε να μη φοβόμαστε για την πορεία της χώρας μας, της κοινωνίας μας και της ίδιας της οικογένειάς μας, γιατί ένα υγιές κράτος δημιουργεί υγιείς και ευτυχισμένες κοινωνίες και ειδικότερα οικογένειες.

Για να αποκτήσουμε ισχυρή οικονομία και ταυτόχρονα διεθνή σεβασμό, θα πρέπει κράτος και πολίτες να αγωνιστούν και να παραδειγματιστούν από άλλα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που αντιμετώπισαν παρόμοια προ-

βλήματα και να προχωρήσουν σε ριζικές οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές.

Ό,τι σπίνεται με υποκρισία, καταπάτηση ελευθεριών και δικαιωμάτων, με βάση δήθεν εκδημοκρατισμό, με σκοπό την επικυριαρχία μας, περνά μια μέρα το κύμα του Αιγαίου και το εξαφανίζει μονομιάς, λες και δεν προϋπήρχαν οι ψεύτικες, ωραιοποιημένες των εκλεκτών καταπατήσεις για χάρη του προσωρινού κέρδους και χαρακτηριστικών του νέου πολιτισμού.

Ευχαριστώ πολύ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Η Μανιού Μάριον-Εμμανουέλλα από την Α' Αθήνας έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΟΝ-ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΑ ΜΑΝΙΟΥ (Α' Αθήνας): Αξιότιμε, κύριε Πρόεδρε, μέλη της Επιτροπής του Προγράμματος, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, το θέμα που θα ήθελω δεν είναι - αλλά, ίσως, φανεί - αδιάφορο και ανεπίκαιρο, γι' αυτό δεν θα του δώσω τίτλο. Παρουσιάζω λοιπόν το περιεχόμενο, για κάποιους ουτοπιστικό, ίσως και για μένα, αν και συναισθηματικό, με λογικά και ηθικά επιχειρήματα τεκμηριωμένο.

Άρθρο 4. Διεθνής Ένωση Δικαιωμάτων των Ζώων: «Κάθε ζώο δικαιούται να ζήσει στο φυσικό του χώρο: γη, θάλασσα, αέρα». Η ελευθερία του αναφαίρετο δικαίωμα, όπως και του ανθρώπου. Αμέτρητοι αγώνες και θάνατοι, για να έχουμε εμείς τα δικαιώματα ιδιοκτησίας τους. Δεν ξέρουμε, όμως, τη σημασία αυτής, αφού τη θεωρούμε δεδομένη, κτήμα μας και έτσι δεν γευόμαστε την ουσία, αλλά την ετικέτα της. Ίσως γι' αυτό να μην συνειδητοποιούμε το έγκλημα που κάνουμε, στερώντας από ένα ζώο την ελευθερία του.

Και, όμως, αυτός ο ισχυρισμός είναι άτοπος, αφού, έστω και φαινομενικά ελεύθεροι, γνωρίζουμε τη σημαντικότητά της. Η στέρηση της ελευθερίας, στη χώρα μου τουλάχιστον όπου η θανατική ποινή έχει καταργηθεί, είναι η έσχατη τιμωρία για έναν εγκληματία. Η ελευθερία για τον άνθρωπο είναι το πιο πολύτιμο αγαθό, που δεν εξαγοράζεται και δεν ανταλλάσσεται με κανένα άλλο. Συμπερασματικά, γνωρίζουμε τη σημασία της ελευθερίας, αλλά μόνο για τον άνθρωπο. Τα ζώα τα βάζουμε σε δεύτερη μοίρα. Τα θεωρούμε υποδεέστερά μας. Τα αντιμετωπίζουμε ως αντικείμενα και όχι ως έμψυχες υπάρξεις, γι' αυτό και το δικαίωμά τους στη ζωή και την ελευθερία δεν έχει καμία αξία για εμάς.

Η στέρηση της ελευθερίας ενός ζώου, αυτή η διεστραμμένη σαδιστική πράξη, θεωρείται ζωοφιλία και επιβραβεύεται από την Πολιτεία. Ο άνθρωπος από κόμπλεξ, ανωριμότητα, εγωισμό, από την αδυναμία του να εξουσιάσει τα πάθη του και έχοντας την ψευδαίσθηση ότι μπορεί να εξουσιάζει και αυτός κάτι, κρατάει ομήρους σε κλουβιά και γυάλινες ανυπεράσπιστα ζώα. Ποιος σοβαρός άνθρωπος πιστεύει πως με αυτήν την πράξη ευεργετεί; Προτιμότερο ένα πουλί να προ-

σπαθεί να ξεφύγει από τα νύχια μιας γάτας, ένα ψάρι από τα δόντια ενός μεγαλύτερου και τελικά να πεθαίνει, παρά ένα άλλο, το οποίο δεν θα έχει καν την πολυτέλεια να αγωνιστεί για τη ζωή του, την οποία δεν θα χρειάζεται πλέον, αφού τα φτερά που είχε για να πετάει και τα πτερύγια για να κολυμπάει, διακοσμητικό στοιχείο θα είναι μονάχα στην όλη του εμφάνιση.

Άρθρο 4. Διεθνής Ένωση Δικαιωμάτων των Ζώων: «Η στέρηση της ελευθερίας του ζώου, ακόμη και αν γίνεται για μορφωτικούς σκοπούς, είναι αντίθετη προς τη διακήρυξη δικαιωμάτων αυτού». Δεν χρειαζόμαστε τέτοια μόρφωση. Για την κάλυψη αυτής υπάρχουν τα ανάλογα ντοκιμαντέρ, όχι ο ζωολογικός κήπος. Για να νιώσουμε τη φρόνη πρέπει να δούμε από κοντά το λιοντάρι, του οποίου ο θάνατος προήλθε από κατάθλιψη και τώρα βρίσκεται στο μουσείο, άχρωμο και ανέκφραστο. Το είχα ξαναδεί -αν και ζωντανό, πάλι ανέκφραστο, πάλι χλωμό- σε μια εκπαιδευτική εκδρομή κάποια χρόνια πριν στο ζωολογικό κήπο. Όταν αυτού του τύπου οι εκδρομές θεωρούνται εκπαιδευτικές και οργανώνονται από την αρμόδια εκπαιδευτική υπηρεσία, πώς ένα παιδί σε μια τόσο εύθραυστη ηλικία των έξι - επτά ετών να μην υιοθετήσει τη λογική ότι είναι φυσικός αυτός ο τρόπος ζωής για τα ζώα, και πώς να μην απαιτήσει αργότερα την αγορά ενός μικρότερου ζώου;

Ουσιαστικά, πέρα από την εξοικείωση με τα ζώα, οι επισκέψεις αυτού του τύπου δεν προσφέρουν τίποτα παραπάνω στο παιδί που να μην γνωρίζει από τα Μ.Μ.Ε. και τα βιβλία. Αντίθετα, το συμπιλιώνουν με κάποιες ανήθικες και ανελεύθερες ιδέες, νομιμοποιώντας μέσα του, ως ανθρώπινο δικαίωμα, την εξουσία και την επιβολή πάνω στα ζώα, καθιστώντας τα παιχνίδια του.

Το εκπαιδευτικό σύστημα δεν πρέπει να ευνοεί τη δημιουργία τέτοιων εντυπώσεων στα παιδιά, πράγμα που σημαίνει ότι όχι μόνο πρέπει να απαγορεύσει τέτοιου τύπου εκδρομές, αλλά επιβάλλεται, μέσω κάποιων σχετικών ενημερώσεων, να τους αναπτύξει το αίσθημα της ζωοφιλίας και γενικότερα του σεβασμού προς το περιβάλλον και τη ζωή.

Ο άνθρωπος, σαδιστικό και εγωιστικό πλάσμα, προτιμά να βλέπει τα ζώα σε μουσεία. Αλλά και τα ζώα, ίσως, το προτιμούν αυτό, παρά την επαφή τους με τον άνθρωπο, ο οποίος τους προσφέρει πνευματικό θάνατο, μέσα στο ευήλιο και ευάερο κελί τους. Τα ζώα δεν είναι κτήμα μας. Το εμπόριο ζώων πρέπει να σταματήσει. Όπως το εμπόριο ανθρώπων - δούλων ακούγεται σε εμάς φαινόμενο του μακρινού παρελθόντος, ισχύον σε πολύ υπανάπτυκτες χώρες, έτσι και από την ανεπτυγμένη και προοδευτική χώρας μας πρέπει να εξαλειφθεί το απάνθρωπο εμπόριο των ζώων.

Η προστασία τους από οποιαδήποτε μορφή κακοποίησης είναι ευθύνη όλων μας, ενώ πρέπει να επαναπροσδιορίσουμε κάποιους ρόλους μεταξύ ζώου και ανθρώπου, έτσι ώστε

να πράττουμε σύμφωνα με τους νόμους της φύσης και όχι με βάση το ατομικό μας συμφέρον.

Βαρύτατα πρόστιμα και ποινές πρέπει να επιβληθούν σε εμπόρους και αγοραστές - ψευτοζωόφιλους, αφού, όμως, πρώτα (άρθρο 14), κατοχυρωθούν τα δικαιώματα του ζώου από τους νόμους, όπως ακριβώς και τα δικαιώματα του ανθρώπου.

Αν δεν ευαισθητοποιηθούμε και δεν κινητοποιηθούμε άμεσα για ένα θέμα όπως αυτό, πρέπει να σταματήσουμε να οικειοποιούμαστε τον τίτλο «άνθρωπος» για τους εαυτούς μας, τίτλος ο οποίος περιγράφει ένα ον που κοιτάζει ψηλά. Άνθρωπος: άνω θρώσκω, κοιτάζω ψηλά.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής κ. Αικατερίνη Τσούμπα από το Νομό Κορινθίας.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΤΣΟΥΜΠΑ (Νομός Κορινθίας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, αρχικά θα ήθελα να ευχαριστήσω μέσα από τα βάθη της ψυχής μου τον πραγματικά μεγάλο και άξιο για όλους μας δάσκαλο Αντώνη Σαμαράκη, για την υλοποίηση της ιδέας της ίδρυσης της Βουλής των Εφήβων. Όλοι, άλλωστε, θα πρέπει να του είμαστε ευγνώμονες για τα όσα προσέφερε, γι' αυτό και τον ευχαριστούμε, πόσο μάλλον εμείς οι έφηβοι που μας έδωσε την ευκαιρία μέσα από τη δημιουργία της Βουλής των Εφήβων να εκφράσουμε τις ιδέες μας, το ενδιαφέρον μας για τα κοινά, τους προβληματισμούς μας και τα όνειρά μας.

Έτσι, λοιπόν, είμαι και εγώ ένα από τα παιδιά που τους κέντρισε το ενδιαφέρον η περιβόητη Βουλή των Εφήβων και η απασχόληση με τα κοινά όσον αφορά τον τόπο μας. Το θέμα που με προβληματίσε και με το οποίο αποφάσισα να ασχοληθώ ήταν η οικονομία της Ελλάδας μας και πιο συγκεκριμένα, ένας βασικός παράγοντάς της, ο τουρισμός.

Όπως είναι γνωστό, η Ελλάδα χαρακτηρίζεται από την αρχαιότητα για τη φιλοξενία της και τους φιλόξενους κατοίκους της. Πρόκειται για μία χώρα που διαθέτει άπειρες ομορφιές και άκρως αντίθετα τοπία, τα οποία προκαλούν ενδιαφέρον στον ξένο, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει η μονοτονία του περιβάλλοντος, καθώς θάλασσα και βουνό συνδυάζονται απόλυτα. Όλα αυτά σε μία χώρα μικρής γεωγραφικής έκτασης, που κατέχει όμως μία αιώνια ιστορία και ένα σημαντικό πολιτισμό.

Παρ' όλα αυτά, ενώ όλοι οι Έλληνες ενδιαφέρονται για την ακμή του τουρισμού στη χώρα μας, μικρό είναι το ποσοστό αυτών που ενεργούν κατάλληλα προκειμένου να προσφέρουν εργασία, ώστε να αυξηθεί ο αριθμός των ξένων. Φυσικά, όλοι πρέπει να δραστηριοποιηθούμε και να βοηθήσουμε ενεργά και όχι παθητικά στη σωστή λειτουργία του τουρισμού. Γιατί θα πρέπει να γνωρίζουμε πως ο τουρισμός είναι αυτός που συμβάλλει στη συναδέλφωση λαών και στην αλληλογνωριμία των ανθρώπων. Είναι το μέσον συνεργα-

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

σίας με άλλους λαούς, ώστε να πλαταιίνουν οι ορίζοντες της χώρας μας και των πολιτών της, αλλά και να αυξάνεται η οικονομία της.

Φυσικά, θα πρέπει να υπάρχει κάποιο μέτρο με τους τουρίστες, γιατί υπάρχει ο κίνδυνος της ξενομανίας και της παρακμής του παραδοσιακού ύφους της χώρας μας, με την εισαγωγή ξένων προτύπων και τη μίμησή τους. Έτσι, είμαστε υποχρεωμένοι να αντισταθούμε στην ξενομανία, προκειμένου να προβάσουμε την παράδοσή μας, τα ήθη και τα έθιμά μας. Αυτό θα το πετύχουμε με το να λαμβάνουμε μέρος σε πολιτιστικές εκδηλώσεις, τις οποίες θα παρουσιάζουμε στους ξένους, ώστε να γνωρίσουν τον πολιτισμό μας.

Πολύ θετική ήταν, βέβαια, και η κίνηση από μέρους του κράτους, τα δύο τελευταία χρόνια, για τα πολιτιστικά γεγονότα μουσικής και θεάτρου, τα οποία και είχαν μεγάλη ανταπόκριση από το κοινό.

Δυστυχώς, όμως, ο τουρισμός τα τελευταία χρόνια έχει παρακμάσει. Άρα, υπάρχει και μείωση του τουριστικού εισοδήματος. Αυτό οφείλεται στην αισχροκέρδεια και σε άλλους παράγοντες, όπως η έλλειψη καθαριότητας, οδικού δικτύου, διαφήμισης, έλλειψη ειδικευμένων ατόμων με τα τουριστικά επαγγέλματα.

Όσον αφορά την αισχροκέρδεια, από τη στιγμή που το ευρώ εισήχθη στην ελληνική οικονομία, τα πάντα στρογγυλοποιήθηκαν προς τα επάνω, ενώ η εντολή που δόθηκε από το κράτος ήταν άκρως αντίθετη. Έτσι, έρχονται οι τουρίστες στην Ελλάδα για τις διακοπές τους και επιστρέφουν στη χώρα τους, σχολιάζοντας τη διαμονή τους ως την πιο ακριβή που είχαν κάνει ποτέ.

Για την αποφυγή αυτών των άσχημων σχολίων, πρέπει να λάβει τα κατάλληλα μέτρα η Πολιτεία και να ορίσει αρμόδιους οι οποίοι θα ελέγχουν αιφνίδια τα καταστήματα τουριστικών περιοχών. Σε περιπτώσεις αισχροκέρδειας, φυσικά, θα πρέπει να επιβάλλονται κυρώσεις.

Επίσης, η καθαριότητα στη χώρα μας είναι ελλιπής και ενώ υπάρχει μία ελληνική παροιμία που λέει ότι η καθαριότητα είναι η μισή αρχοντιά, κανένας δεν καταβάλλει προσπάθεια για την κατοχύρωση έστω της μισής αυτής αρχοντίας.

Από τη μεριά της η Πολιτεία θα πρέπει να προσλάβει ανθρώπους για την καθαριότητα σε δημόσιους χώρους και χώρους υγιεινής, όχι όμως μόνο στα κέντρα των πόλεων, αλλά και στις παραμεθόριες περιοχές, καθώς και σε αρχαιολογικούς χώρους. Μία καλή ιδέα θα ήταν η τοποθέτηση κάδων ανακυκλώσιμων υλικών, ώστε να πάψει να υπάρχει το πρόβλημα των χωματερών. Βέβαια, και ο κάθε πολίτης θα πρέπει να συμβάλει στην καθαριότητα των πόλεων και να σέβεται το περιβάλλον.

Ένας άλλος παράγοντας που παίζει καθοριστικό ρόλο είναι το οδικό δίκτυο της Ελλάδος. Πρέπει όλοι να παραδε-

χτούμε ότι πρόκειται ίσως για το χειρότερο οδικό δίκτυο της Ευρώπης. Αυτό, βέβαια, δυσφημίζει απόλυτα τη χώρα μας, όπως με το θάνατο των 21 συνομηλίκων μας στα Τέμπη. Τραγικό γεγονός, για το οποίο θρηνήσαμε όλοι και το οποίο αποτέλεσε κίνητρο για τον αρνητικό σχολιασμό του οδικού δικτύου στην Ελλάδα.

Οι τουρίστες θέλουν να νοιώθουν ασφάλεια. Άρα και το κράτος θα πρέπει να εξασφαλίζει την ασφάλεια των πολιτών και των ξένων. Επιπλέον, όσον αφορά τους αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας, πρέπει να σας επιστημονώ πως οι ξεναγοί είναι πολύ λίγοι σε αριθμό, με αποτέλεσμα οι τουρίστες να είναι υποχρεωμένοι να κάνουν αυτοξενάγηση, με την βοήθεια ενός βιβλίου.

Επίσης, έλλειψη υπάρχει και στον αριθμό των ξενοδοχείων και των ξενοδοχοϋπαλλήλων και προσωπικά πιστεύω πως τα επαγγέλματα που αφορούν τον τουρισμό θα είχαν μεγαλύτερη ζήτηση από τους μαθητές, μόνο αν δημιουργείτο ένα «Πανεπιστήμιο» τουριστικών επαγγελμάτων και τουρισμού. Θα επρόκειτο για μία σχολή όπου οι απόφοιτοι θα ήταν πλήρως κατατοπισμένοι πάνω στο επάγγελμα που θα ασκούσαν. Έτσι, θα μειώνονταν η ανεργία, αφού θα υπήρχε αύξηση του προσωπικού σε μουσεία, αρχαιολογικούς χώρους και χώρους αναψυχής. Από την άλλη, σε ό,τι αφορά τους παραδοσιακούς, τους νεοκλασικούς και τους αρχαίους χώρους θα πρέπει η Πολιτεία να ενδιαφερθεί και να κάνει την κατάλληλη διαφήμιση, προκειμένου να γνωρίσουν οι ξένοι λαοί, αλλά και οι ίδιοι οι Έλληνες, την Ελλάδα από όλες τις πλευρές της.

Ο κατάλληλος νυχτερινός φωτισμός των αρχαιολογικών χώρων και των κάστρων είναι μία καλή ιδέα για την ανάδειξή τους, ακόμα και για τους περαστικούς, που τα αντικρίζουν από μακριά.

Επιπλέον, παρά το γεγονός ότι κάτω από το έδαφος που πατάμε κρύβεται μία ολόκληρη ιστορία, την οποία όσο είναι δυνατόν πρέπει να ξεθάβουμε χρόνο με το χρόνο, δεν την εκμεταλλευόμαστε κατάλληλα. Ένα απλό παράδειγμα είναι το αρχαίο λιμάνι του Λεχαίου, στο Νομό Κορινθίας, από όπου κιόλας κατάγομαι. Αλλά αν ενδιαφερόταν λίγο το κράτος, θα είχε αξιοποιηθεί και σίγουρα θα αποτελούσε τουριστική περιοχή. Άλλωστε, μην ξεχνάμε πως πολύ σπουδαία αρχαία ελληνικά κομμάτια τα έχουν άλλα κράτη και για να τα θαυμάσει κανείς είναι υποχρεωμένος να πληρώσει όσο και όσο ένα εισιτήριο και εμείς, ενώ τα έχουμε κάτω από τα πόδια μας, τα αφήνουμε ανεκμετάλλευτα.

Για την επίτευξη όλων των παραπάνω προτάσεων βασική προϋπόθεση είναι η δημιουργία ενός ισχυρού και δυναμικού Υπουργείου Τουρισμού. Μόνον έτσι θα μπορέσει το κράτος να αναλάβει τέτοια θέματα, χωρίς να περιπλέκονται χίλια δυο Υπουργεία, προκειμένου να υλοποιηθούν τέτοιες ιδέες.

Τέλος, εννοείται πως η διαφήμιση των τοπίων και χώρων

της Ελλάδος πρέπει να γίνει σωστά με την βοήθεια των ΜΜΕ, χωρίς όμως να υπάρχει παραπληροφόρηση. Και αυτό, βέβαια, πρέπει να ελέγχεται από το αντίστοιχο Υπουργείο.

Βασικό κίνητρο για τη διαφήμιση της χώρας μας είναι οι Ολυμπιακοί Αγώνες του 2004, που θα λάβουν χώρα στη γενέτειρά τους, μετά από τόσα χρόνια. Έχουμε δώδεκα μήνες μπροστά μας. Ίσως να φαίνονται λίγοι, αλλά αν εργαστούμε όλοι μαζί, έχοντας ως κοινό στόχο την επιτυχία των Ολυμπιακών Αγώνων και την ανάπτυξη του τουρισμού στη χώρα μας, τότε σίγουρα το αποτέλεσμα θα είναι θετικό, προς όφελός μας, αποστομώνοντας κιόλας τα άλλα κράτη που μας κατηγορούν για την αργοπορία μας.

Όλοι ξέρουμε πως είμαστε λαός της τελευταίας στιγμής και παρόλα αυτά πάντα καταφέρνουμε και περνάμε τις εξετάσεις. Ας ενωθούμε, λοιπόν και ας λειτουργήσουμε σαν ομάδα για το καλό του τόπου μας, δίκαια και σωστά. Έτσι μόνο θα πετύχουμε. Καλά αποτελέσματα, λοιπόν.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Η κυρία Τζουλέκη Μαριάννα από το Νομό Ηλείας έχει το λόγο.

ΜΑΡΙΑΝΑ ΤΖΟΥΛΕΚΗ (Νομός Ηλείας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, φίλες και φίλοι, συνάδελφοι Βουλευτές ο τουριστικός τομέας για τον οποίο θα αναπτύξω τις απόψεις μου, είναι μεϊζων για την εθνική οικονομία. Η χώρα μας, λόγω της γεωγραφικής της θέσης, του θαυμάσιου κλίματος και της φυσικής ομορφιάς που διαθέτει, αποτελεί πόλο έλξης για τους τουρίστες.

Αυτά, σε συνδυασμό με τη μεγάλη ιστορική και πολιτιστική κληρονομιά μας και την καλή φιλοξενία του ελληνικού λαού, συντελούν στην ανάπτυξη του τουρισμού, που θα έπρεπε να αποτελεί πρωταρχικό παράγοντα της εθνικής μας οικονομίας. Παρόλα αυτά, τον τελευταίο καιρό, παρατηρήθηκε μείωση του τουρισμού, πράγμα που οφείλεται σε διάφορα αίτια, όπως είναι ακρίβεια, η ανεπαρκής ξενοδοχειακή υποδομή και παροχή υπηρεσιών, καθώς και η δυσφήμιση της χώρας μας από άλλα κράτη για την εξυπηρέτηση αντίστοιχων συμφερόντων. Όλα αυτά θα πρέπει να αντιμετωπιστούν με την ίδρυση Υπουργείου Τουρισμού, που θα φροντίζει για την ανάπτυξη καλών σχέσεων με τα ανατολικά κράτη του πρώην σοβιετικού μπλοκ, όπως η Ρωσία, η Βουλγαρία, Πολωνία, Ουγγαρία, γιατί κάποτε αυτές οι χώρες θα ορθοποδήσουν οικονομικά, και τότε μεγάλη μάζα τουριστών θα έρθει στη χώρα μας.

Από την άλλη μεριά, θα πρέπει να είμαστε έτοιμοι να υποδεχθούμε ένα μεγάλο αριθμό τουριστών, ενώ έχουμε αναρχία στις τουριστικές υποδομές. Χρειάζεται γρήγορα ένας χωροταξικός σχεδιασμός, για να μην μπορεί ο οποιοσδήποτε να καταπατά την κρατική γη. Να υπάρχουν όρια για το πού και πόση θα είναι η τουριστική ανάπτυξη, για να μην

καταστρέφεται το περιβάλλον και να μην αλλοιώνεται το παραδοσιακό χρώμα κάθε τόπου.

Ένας σημαντικός παράγοντας για την ανάπτυξη του τουρισμού είναι και η παιδεία. Θα πρέπει από μικρή ηλικία οι Έλληνες να μαθαίνουν να σέβονται πρώτα την πατρίδα τους και να τους καλλιεργείται από το σχολείο το πνεύμα της τουριστικής ανάπτυξης, έτσι, ώστε να φέρονται καλά στους τουρίστες και να μην προσπαθούν να τους εκμεταλλευτούν με την κάθε ευκαιρία. Καλό θα ήταν δε, να χρησιμοποιούσαμε την ελληνική γλώσσα στις επιγραφές των ξενοδοχείων και των καταστημάτων. Τα προϊόντα μας θα πρέπει να είναι γνήσια ελληνικά και καλής ποιότητας. Οι τιμές θα πρέπει να είναι μειωμένες, γιατί η κατανάλωση φέρνει το κέρδος.

Πρέπει να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες στα λιμάνια και το οδικό δίκτυο, ώστε να διευκολύνονται οι τουρίστες, για να έχουν εύκολη πρόσβαση σε κάθε περιοχή. Η τουριστική αστυνομία θα πρέπει να είναι παρούσα σε κάθε τουριστικό μέρος και η δράση της να είναι εμφανής. Χρειάζεται σωστή προβολή και διαφήμιση της χώρας μας από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και μέσω του διαδικτύου. Τέλος, θα μπορούσαμε, μέσω των προξένων, να φιλοξενούμε για κάποιες ημέρες αριστούχους μαθητές άλλων κρατών, ώστε να διαφημίζεται η χώρα μας στο εξωτερικό και να εξασφαλίζονται καλές σχέσεις με αυτά τα κράτη στο μέλλον. Αν γίνουν όλα αυτά, πιστεύω ότι θα μετατρέψουμε τη χώρα μας σε Φλώριδα της Ευρώπης. Ευχαριστώ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Φανουργιανάκης Μανώλης, από το Νομό Λασιθίου.

ΜΑΝΩΛΗΣ ΦΑΝΟΥΡΓΙΑΝΑΚΗΣ (Νομός Λασιθίου): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές γεννήθηκα, μεγάλωσα και ζω στον Άγιο Γεώργιο του Νομού Λασιθίου. Είναι τόπος με μεγάλη ιστορία, γιατί όπως γνωρίζουμε εκεί βρίσκεται το Δικταίο άντρο, το σπήλαιο στο οποίο γεννήθηκε ο Δίας, ο πατέρας των Ολύμπιων θεών. Αρχαιολογικά ευρήματα, παραδόσεις, αλλά και ο μεγάλος ποιητής Όμηρος, επιβεβαιώνουν ότι ο Δίας γεννήθηκε στο Νομό Λασιθίου.

Σήμερα, το οροπέδιο μειώνεται πληθυσμιακά. Η οικονομία του στηρίζεται, κυρίως, στη γεωργία και την κτηνοτροφία και λιγότερο στον τουρισμό. Αν και η γεωργία και η κτηνοτροφία είναι η βάση της τουριστικής ανάπτυξης της χώρας μας, υπάρχει έντονη δυσαρέσκεια στους νέους γι' αυτές. Απαιτούν σκληρή δουλειά, με ζέση ή με κρύο, χωρίς πρόγραμμα, χωρίς διακοπές, χωρίς Σαββατοκύριακα, με αβεβαιότητα για το μέλλον, κάτω από ακραία καιρικά φαινόμενα που καταστρέφουν την παραγωγή. Οι χονδρέμποροι αγοράζουν την παραγωγή σε εξευτελιστικές τιμές και εκμεταλλεύονται τους αγρότες. Τα γεωργικά μηχανήματα είναι ακριβά. Όλα αυτά και η δυσκολία για ανεύρεση συζύγου διώχνουν τους νέους προς τις πόλεις.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Ο πληθυσμός είναι, κυρίως, μεσήλικες, γέροι και λίγοι νέοι. Αν ρωτήσεις κάποιον, θα σου πει να ψάξεις να βρεις δουλειά στο δημόσιο για να μην ταλαιπωρείσαι σαν κι αυτόν.

Οι περισσότεροι κτηνοτρόφοι της περιοχής είναι και γεωργοί. Τα αιγοπρόβατα που εκτρέφουν, λόγω των δύσκολων καιρικών συνθηκών, το χειμώνα αναγκάζονται ή να τα μεταφέρουν στα χειμαδιά, με αποτέλεσμα να μεγαλώνει το κόστος τους και οι ίδιοι να μην μπορούν να μείνουν στο σπίτι με την οικογένειά τους ή να πληρώνουν τροφές και σανά και να τα εκτρέφουν με υψηλό κόστος σε στάβλους. Οι άσχημες καιρικές συνθήκες, επίσης, μειώνουν την παραγωγή γάλακτος και ανεβάζουν τη θνησιμότητα των ζώων.

Ο ασφαλιστικός τους φορέας, ο ΟΓΑ, παρέχει πολύ χαμηλές συντάξεις γήρατος και ασθένειας και δεν παρέχει σχεδόν καθόλου υποστήριξη σε μέλλουσες και νέες μητέρες, ούτε άδεια τοκετού και λοχείας.

Το κράτος μπορεί να βοηθήσει, ώστε να παραμείνουν οι νέοι στον τόπο τους και να μειωθεί η ανεργία και η αστυφιλία. Πρώτα απ' όλα, αν χρηματοδοτήσει μελέτες βελτίωσης για τις αγροτοκτηνοτροφικές περιοχές, να προτείνει και να επιδοτήσει νέα προϊόντα, εκτός από αυτά που ήδη καλλιεργούνται. Απαραίτητη είναι η ενημέρωση για τα ευρωπαϊκά προγράμματα, καθώς και ο έλεγχος των επιχορηγήσεων, ώστε να χρησιμοποιούνται για την ανάπτυξη και όχι για ιδιοτελείς σκοπούς. Να μειωθεί η φορολογία σε γεωργικά μηχανήματα και εργαλεία, να ενισχυθούν οι νέοι αγρότες, να ενθαρρυνθεί η τυποποίηση, η επεξεργασία και η διακίνηση των προϊόντων.

Να ελέγχονται οι εισαγωγές από τρίτες χώρες προϊόντων, τα οποία παράγουμε και εμείς, για να ενισχυθεί η διακίνηση της δικής μας παραγωγής στην εθνική αγορά. Οι πολίτες να ιδρύσουν σωματεία για τον έλεγχο των τιμών, για τη διαφήμιση, την καλύτερη ενημέρωση του καταναλωτή, την ταυτοποίηση ποιότητας και τη σωστή διακίνηση στην εγχώρα και γιατί όχι και στις ξένες αγορές.

Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η δημιουργία σφαγείων, τυροκομείων, σιλό και ο διορισμός γεωπόνων και κτηνιάτρων, η έγκαιρη καταγραφή ζημιών από τις θεομηνίες και η άμεση καταβολή αποζημιώσεων.

Το εμπόριο και η ανάπτυξη θέλουν δρόμους σύντομους και βατούς που θα ενώσουν την περιφέρεια με τα κέντρα και θα διευκολύνουν την οικονομική και κοινωνική άνθηση της περιφέρειας.

Όσον αφορά στον τουρισμό, χρειάζεται να δοθούν κίνητρα αγροτουρισμού και οικοτουρισμού, να γίνει αναστήλωση των δέκα χιλιάδων ανεμόμυλων που υπήρχαν στο Λασιθιώτικο Κάμπο τις προηγούμενες δεκαετίες, να υπάρξει δημιουργία μονάδας παραγωγής παραδοσιακών κρητικών υφαντών, με σκοπό τη διάθεσή τους στους επισκέπτες και

δημιουργία κέντρων αναψυχής και διασκέδασης, και να τελειώσουν τα έργα που χρειάζονται, ώστε να λειτουργήσει το Αθλητικό Κέντρο με τα γήπεδα και τους βοηθητικούς χώρους, που είναι απαραίτητοι.

Επιπλέον, είναι αναγκαία η διάνοιξη δρόμων μέσα στον κάμπο, με σκοπό την παρακολούθηση των καλλιεργειών και διευκόλυνση του τρόπου ζωής. Επίσης, αναγκαία είναι η αναστήλωση των παραδοσιακών χωριών, η δημιουργία χιονοδρομικού κέντρου στα βουνά το χειμώνα και η δημιουργία τελεφερίκ από την Άμπελο προς τα κάτω, με τη μαγνητική θέα. Αξιοποίηση, διαφήμιση, έλεγχος από τον ΕΟΤ για την παροχή υπηρεσιών στους φιλοξενούμενους, προβολή στα Μ.Μ.Ε. και προπάντων στο διαδίκτυο.

Τέλος, απαραίτητη είναι η έρευνα αγοράς και η διαφήμιση σε όλο τον κόσμο, προκειμένου να ενθαρρύνουν τους νέους να ασχοληθούν, να πάνε σε σχολές, σε εκθέσεις στο εξωτερικό για να δημιουργήσουν υποδομή και οργάνωση, με σεβασμό στο περιβάλλον, ώστε στο μέλλον να υπάρξει όραμα και στόχος.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο τελευταίος ομιλητής, ο Έφηβος Βουλευτής κ. Αθανάσιος Στοιός από τον Νομό Πέλλας.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΣΤΟΪΚΟΣ (Νομός Πέλλας): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, κατάγομαι από το νομό Πέλλας, από τον Κάμπο των Γιαννιτσών, ένα χωριό του Δήμου Κύρου, τον παλιό Μηλότοπο. Ο Νομός μας είναι κατεξοχήν γεωργικός. Όλη η οικονομία του βασίζεται στην παραγωγή αγροτικών προϊόντων.

Την προηγούμενη δεκαετία, υπήρχε οικονομική ευμάρεια και ήταν από τους πλούσιους νομούς της χώρας. Την τελευταία δεκαετία, το εισόδημα των αγροτών συρρικνώνεται διαρκώς και τα τελευταία χρόνια πολλές αγροτικές οικογένειες έχουν φτάσει στα όρια της φτώχειας.

Σύμφωνα με επίσημα στοιχεία που δημοσιεύτηκαν και στην τοπική εφημερίδα, η οικονομία του Νομού μας κατέχει την προτελευταία θέση στην Ελλάδα πριν από το νομό Γρεβενών.

Τι φταίει; Σίγουρα οι καιρικές συνθήκες που έχουν αλλάξει και οι θεομηνίες την τελευταία δεκαετία. Σχεδόν πάνω από τα μισά μέρη επλήγησαν από κάθε λογής θεομηνία. Οι αποζημιώσεις; Με μεγάλη καθυστέρηση κάποιοι παίρνουν κάτι και κάποιοι δεν παίρνουν τίποτα. Οι υποσχέσεις για άμεση καταβολή των αποζημιώσεων μένουν υποσχέσεις. Το ίδιο και για το πάγωμα των χρεών. Πληρώνουν τόκους υπερημερίας κανονικά, ακόμα και τις χρονιές που δεν έχουν παραγωγή. Συνήθως υπερπαραγωγή υπάρχει, αλλά και εκμετάλλευση από τους εμπόρους και τις βιομηχανίες. Οι αγρότες πουλάνε ροδάκινα σε εξευτελιστικές τιμές για χυμό και οι βιομηχανίες τους δουλεύουν για καλά. Πληρώνουν για να γίνουν έργα στους συνεταιρισμούς, ζυγαριές, ψυγεία,

αποθήκες, συσκευαστήρια και τα περισσότερα τα νοικιάζουν οι έμποροι και τους εκμεταλλεύονται. Το κόστος παραγωγής είναι στα ύψη. Όλα τα εφόδια έχουν γίνει πιο ακριβά και οι τιμές πέφτουν. Δεν τηρούνται ποτέ οι τιμές ασφαλείας του κράτους. Ο έλεγχος του κράτους είναι ανύπαρκτος. Η διεύθυνση γεωργίας έχει γεμίσει γραφειοκράτες.

Οι συνεταιρισμοί εμπορεύονται τα εφόδια, τα φάρμακα, τα λιπάσματα, τους σπόρους για δυο μήνες άτοκα, ενώ γνωρίζουν ότι οι αγρότες θα πληρωθούν μετά από μήνες, αφού παραδώσουν την παραγωγή τους. Σε κάποιες ομάδες παραγωγών της περιοχής έγιναν κατασχέσεις στα σπίτια τους, με αποτέλεσμα οι αγρότες να αντιμετωπίζουν με φόβο κάθε προσπάθεια ανάπτυξης.

Στο Δήμο μας, η ομάδα των ροδακινοπαραγωγών έχει τους υποστηρικτές της και τους επικριτές της. Προσπαθεί να φτιάξει υποδομή, ώστε να εμπορευτεί το επιτραπέζιο και να διακινεί το συμπύρηνο ροδάκινο. Επεκτάθηκε και στο εμπόριο λαχανικών και παρότρυνε κάποιους αγρότες να παράγουν λαχανικά για να βελτιώσουν το εισόδημά τους.

Τελευταία, γίνεται μια προσπάθεια για εργοστάσιο παραγωγής χυμού. Απασχολεί εποχιακά αρκετά άτομα. Έχει ξεκινήσει και ολοκληρωμένα προγράμματα για τον έλεγχο των φυτοφαρμάκων. Για να φτάσει σταδιακά στην παραγωγή οικολογικών προϊόντων, χρειάζεται στελέχωση και ικανά άτομα για να κάνει εξαγωγές και εμπόριο.

Για το βαμβάκι το πρόβλημα είναι τα ακριβά ενοίκια των χωραφιών, τα ακριβά εφόδια και, το κυριότερο, ότι υποχρεώνουν τους παραγωγούς να καλλιεργούν ορισμένα στρέμματα και μετά δεν παίρνουν την παραγωγή τους, γιατί παράγουν περισσότερο. Το σωστότερο, θα ήταν, όπως γίνεται και με τον καπνό, να τους δίνουν άδεια για ορισμένα κιλά, γιατί κατά περιοχή υπάρχει διαφορετική απόδοση. Και στο βαμβάκι και στον καπνό αν κοπούν οι επιδοτήσεις, θα γίνει ασύμφορη η καλλιέργειά τους. Και, επιτέλους, έλεγχος παραγωγής και στα ροδάκινα! Να μην υπάρχει υπερπαραγωγή και την πληρώνουν οι αγρότες.

Οι γεωργοί στην περιοχή μου είναι απελπισμένοι. Φέτος για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά δεν είχαν παραγωγή. Ό,τι άφησε ο παγετός το αποτελείωσε το χαλάζι και οι ανεμοθύελλες. Πληρώθηκαν το Πάσχα για τις περσινές ζημιές και πήραν για φέτος προκαταβολή. Ακόμα δεν ξέρουν, τι θα πάρουν και πότε θα το πάρουν. Δεν ξέρουν το αποτέλεσμα των εκτιμήσεων. Υπάρχει μια ερημιά, μία παγωμάρα για το πώς θα βγάζουν το χειμώνα, αν δεν τηρηθούν πάλι οι υποσχέσεις, πώς θα πληρωθούν τα χρέη, πώς θα ζήσουν τα παιδιά τους. Άγχος και ανασφάλεια. Επιτέλους, ας γίνει κάποια αλλαγή, ας γίνουμε Ευρωπαίοι, όχι μόνο λόγω γεωγραφικής θέσης, αλλά και λόγω οργάνωσης, προγραμματισμού, ελέγχου τιμών και ποιότητας ζωής. Ας νοιώσει ο αγρότης ότι το κράτος ενδιαφέρεται γι' αυτόν. Ας ενεργοποιηθούν όλοι

εκείνοι οι φορείς που θα κάνουν τη γεωργία μας ισότιμη με αυτή των Ευρωπαίων.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής, κυρία Αναστασία Καραγιάννη, έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ (Νομός Φθιώτιδος): Αξιότιμη κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συμμαθητές και συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, αναμφίβολα, τα θέματα που διαπραγματεύτηκαν τα μέλη της Επιτροπής μου ήταν πολυάριθμα. Ακόμα οι επιστημόνες και οι προτάσεις φανερώνουν μια πραγματικά σκληρή δουλειά με σύμμαχο την οξυδερκεία, την ευρηματικότητα, την επιδίωξη για κάτι καλύτερο.

Είναι πασιφανές πως εμείς οι νέοι του σήμερα δεν ενδιαφερόμαστε μόνο για τις καφετέριες, τα κινητά και τις υλικές απολαύσεις.

Και αυτό, γιατί αντιληφθήκαμε, επιτέλους, πως είμαστε θύματα. Θύματα του κινισμού, της οίησης, της αυθαιρεσίας, της εξουσίας, της αδιαφορίας, θύματα του χρήματος και του ευδαιμονισμού. Συνειδητοποιήσαμε, επιτέλους, πως δεν μεταλαμπαδεύεται η αγάπη, ο σεβασμός, η αλληλοεκτίμηση, αλλά η λαίμαργία για το χρήμα.

Οικονομικά συμφέροντα υψίστης σημασίας κινούν υποχθόνια τους μοχλούς, με στόχο την εξασφάλιση υπέρογων χρηματικών ποσών. Κυρίαρχες θέσεις κατέχουν η απληστία, η κερδοσκοπία, η αλαζονεία, όπου οι υπέρμαχοί τους δρατύνουν την ευκαιρία εκμετάλλευσης του φορέα ζωής.

Κατά τη γνώμη μου, ο κόσμος οδεύει προς την καταστροφή. Ας κοιτάξουμε με καθαρό βλέμμα για λίγο γύρω μας. Αισθάνεστε όμορφα, ασφαλείς; Εγώ όχι. Φοβάμαι για το τι μας περιμένει. Αγχώνομαι για το μέλλον. Δεν επιθυμώ την αβεβαιότητα, την αστάθεια, την αδράνεια, την αποτυχία. Δεν με ικανοποιεί η σημερινή Ελλάδα. Δεν μπορώ να επαναπαυτώ στα μεγαλόπνοα «θα», στις υποσχέσεις και στις σοφίες, που νεκρώνουν και ενταφιάζουν τη σκέψη.

Ο πόλεμος караδοκεί. Ήδη βυθίζει στη θλίψη χιλιάδες αθώους. Αμέτρητες ψυχές κατακρεουργούνται, υποφέρουν από τον πόνο. Άλλες χαρίστηκαν στο θάνατο από λάθη ανεύθυνων. Ανέχεια, οικονομική δυσχέρεια, κόποι, μόχθοι χωρίς αντίκρισμα, ειρωνεία, χλευασμός, αποπροσανατολισμός, άγνοια, παραπλάνηση, περιθωριοποίηση, συναισθηματική κενότητα αποτελούν μια μικρογραφία της πραγματικότητας που λαμβάνει χώρα στον κόσμο και στον τόπο μας.

Και η Πολιτεία παραβλέπει και αδιαφορεί. Φορά παρωπίδες και αγνοεί τι συμβαίνει. Μοναδικός στόχος αναγορεύεται η εξουσία. Αναρωτήθηκε, όμως, κανείς πώς ζουν οι απλοί πολίτες; Ενδιαφέρθηκε κανείς ανιδιοτελώς να βοηθήσει; Σπανίζουν αυτές οι περιπτώσεις.

Όντας μέλος μιας αγροτικής πολύτεχνης οικογένειας που ζει στην επαρχία, γνωρίζω καλά τι σημαίνει αγροτική ζωή. Οι άνθρωποι αυτοί προσπαθούν με όλες τους τις δυνάμεις,

Μάχονται. Δοκιμάζονται καθημερινά. Και οι αμοιβές τους; Μηδαμινές. Τα έξοδα υπερκαλύπτουν σε μεγάλο βαθμό τα έσοδα, που φαντάζουν άπιαστο όνειρο. Τα πενιχρά εισοδήματα αδυνατούν να ικανοποιήσουν τις βασικές ανάγκες των αγροτών. Έτσι, οι άθλιες συνθήκες διαβίωσης είναι αναπόφευκτο γεγονός.

Δανείζονται και ξαναδανείζονται. Χρωστούν και συνεχίζουν να χρωστούν. Κάθε στιγμή, κάθε ημέρα το χρόνο, η δουλειά δεν τους αφήνει περιθώρια. Εργάζονται συνεχώς. Και η κόπωση καταλαμβάνει την ψυχή τους και το σώμα τους. Βρίσκονται αντιμέτωποι με μια σωρεία προβλημάτων. Μα, συμπαραστάτης τους δεν τίθενται ούτε οι καιρικές συνθήκες που εξαφανίζουν σε λίγα λεπτά κόπους μιας ολόκληρης ζωής και οι αποζημιώσεις, αν δοθούν, είναι ασήμαντες. Οι τιμές των προϊόντων ποτέ δεν καλύπτουν τις δαπάνες παραγωγής και οι τσέπες είναι πάντα άδειες.

Τη ζοφερή αυτή κατάσταση επισφραγίζουν και τα παιδιά των αγροτών, που η ενημέρωση, η μόρφωση, η στήριξη, η ήρεμη και εύκολη ζωή δωρίζονται μόνο στους οικονομικά ανεξάρτητους. Έτσι, χαράζεται μια πορεία παράλληλη με αυτή των γονέων. Πριν προλάβουμε να δημιουργήσουμε, έχουμε ήδη αποτύχει. Η ανεργία μαστίζει και, αν βρεθούν δουλειές στην επαρχία, η αναγκαιότητα μετακίνησης αποτελεί βασανιστήριο για κάθε εργαζόμενο. Οι δυνάμεις τους σαν μια κλωστή που ανά πάσα στιγμή κινδυνεύει να σπάσει.

Σε τελική ανάλυση, μη θέλοντας να μακροηγήσω, επιθυμώ να επισημάνω πως τα προλεγόμενα δεν αποτελούν κάτι το πρωτότυπο ή κάτι το ριζοσπαστικό. Αντίθετα, έχουν ειπωθεί από αρκετούς. Παραμένουν, όμως, άλυτα.

Το ασήμαντο αυτό δοκίμιο δεν έχει σκοπό να διακριθεί. Είμαι απλώς μια μαθήτρια Λυκείου, μόλις 17 χρονών. Σίγουρα οι γνώσεις μου και οι εμπειρίες μου δεν συναγωνίζονται ούτε στο ελάχιστο τις γνώσεις και τις εμπειρίες των ανθρώπων που ανήκουν στις Αρχές. Έτσι, δεν ήρθα εδώ ούτε να επιπλήξω ούτε να κατηγορήσω, μα να εκφράσω τη γνώμη μου και ίσως αφυπνίσω –έστω και λίγο– τις συνειδήσεις κάποιων για κινητοποίηση.

Σαν έφηβη του σήμερα και ενεργός πολίτης του αύριο, αγχώνομαι για όλα αυτά. Ανησυχώ και φοβάμαι για τη συνέχεια. Κατά συνέπεια, συνδυάζοντας το νεανικό αυθορμητισμό, το όραμα για ένα καλύτερο μέλλον, την παιδική φαντασία και την ανιδιοτέλεια, επιδιώκουμε να ανάψουμε τη μεγαλύτερη δάδα, τη δάδα για ένα καλύτερο κόσμο, όπου θα κυριαρχεί η ειρήνη, η ευημερία, η αγάπη και η φιλοτιμία.

Για να σταματήσουν πια οι πηλές που ανοίγονται και ριζώνουν στην ψυχή μας, να αποφευχθεί η απομόνωση και να πάψουν να ναυαγούν τα όνειρα, ζητώ από τους πολίτες και την πολιτεία να μας προστατέψουν, να μας ενημερώσουν, να δώσουν κίνητρα, ώστε να εξωραίσουν τη χώρα μας, την Ελλάδα μας. Προτείνω την εγρήγορση, την πραγματική εγρή-

γορση των Αρχών και όχι την εικονική. Να βοηθήσουν για την αναβάθμιση της ποιότητας της ζωής. Να μη προσθέτουμε άλλα προβλήματα. Ο κόσμος μας ήδη υποφέρει.

Ιδέες υπάρχουν. Προτάσεις υπάρχουν. Ο Θεός μας προίκισε. Εμείς, τα παιδιά, είμαστε πρόθυμοι να βοηθήσουμε και σας το αποδεικνύουμε. Μέσα από το πρόγραμμα της Βουλής των Εφήβων και με κάθε άλλο μέσο, θα προσπαθήσουμε το μέγιστο δυνατό. Η φαντασία στην εξουσία, λοιπόν. Η φαντασία μας που θα προσπαθήσει να υποβάλει την οντότητά της ως πραγματικότητα.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Μήνου Μαριλένα από το Νομό Αιτωλοακαρνανίας.

Στο σημείο αυτό προσέρχεται στην Αίθουσα ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Παναγιώτης Σγουριδής, για να παρακολουθήσει τη συνεδρίαση.

ΜΑΡΙΛΕΝΑ ΜΗΝΟΥ (Νομός Αιτωλοακαρνανίας): Κύριε Πρόεδρε, συνάδελφοι Έφηβοι Βουλευτές, το θέμα το οποίο θα σας παρουσιάσω έχει σχέση με την πόλη που μεγάλωσα, το Αγρίνιο, που βρίσκεται σε έναν από τους μεγαλύτερους σε έκταση, αλλά από τους λιγότερο αξιοποιημένους νομούς. Αν και οι εκπρόσωποι του νομού μας στη Βουλή είναι αρκετοί, αυτά που κάνουν για το Νομό είναι λίγα.

Ας γίνω, όμως, πιο συγκεκριμένη. Χρόνια τώρα ακούμε υποσχέσεις, κυρίως σε προεκλογικές περιόδους, για ίδρυση Εφετείου, που θα ανοίξει νέες θέσεις εργασίας στο Νομό. Οι υποσχέσεις, όμως, αυτές μένουν ανεκπλήρωτες, γιατί κανείς δεν προσπαθεί να δώσει λύση στα προβλήματα μας.

Άλυτα παραμένουν, επίσης, και τα προβλήματα των αγροτών, όσον αφορά τις καπνοκαλλιέργειες, που είναι το κύριο μέσο επιβίωσής τους. Με τι θα ζήσουν οι άνθρωποι αυτοί, αφού η ίδια η πολιτεία έρχεται και τους αρνείται την αγορά των καπνών τους;

Αξιοσημείωτο είναι, επίσης, το γεγονός ότι η Λίμνη Τριχωνίδα, μία από τις μεγαλύτερες της χώρας και με πλούσιο υδροβιότοπο, παραμένει αναξιοποίητη, καθώς και τόσο αρχαιολογικοί χώροι, όπως τα αρχαία θέατρα στις Οινιάδες, στην Πλευρώνα και στην Αρχαία Στράτα. Παρά το γεγονός ότι στα θέατρα αυτά δίνονται θεατρικές παραστάσεις και διοργανώνονται πολιτιστικές εκδηλώσεις, η οικονομική υποστήριξη και ενίσχυσή τους είναι πολύ μικρή.

Ένα άλλο θέμα, που με απασχολεί, είναι η ίδρυση ανεξάρτητου Πανεπιστημίου και όχι τμημάτων άλλων Πανεπιστημίων στο Αγρίνιο. Δεν δικαιούται μία πόλη με 80.000 κατοίκους να έχει δικό της Πανεπιστήμιο; Ίσα-ίσα που η ίδρυσή του θα ενισχύσει την οικονομική ανάπτυξη της πόλης και της ευρύτερης περιοχής.

Επιτακτική ανάγκη είναι και η δημιουργία ενός ξενώνα περιθάλψης και φιλοξενίας παιδιών με ειδικές ανάγκες, που δεν είναι και λίγα στο Νομό. Βέβαια, εδώ και 10 χρόνια άρ-

χισε να κατασκευάζεται έξω από την Αμφιλοχία ένα τέτοιο κέντρο. Κατασκευάστηκε, λοιπόν, το ίδρυμα αυτό, έχει διοικητικό συμβούλιο, όμως ακόμα δεν λειτούργησε. Δεν είναι κρίμα να πετιούνται άσκοπα τόσα δισεκατομμύρια, κύριε Πρόεδρε; Ακούγοντας, λοιπόν, και τη δική μου μικρή διαμαρτυρία, σας προτρέπω να εξετάσετε τους λόγους που δεν λειτουργεί το ίδρυμα αυτό και να ενεργοποιήσετε τις αρμόδιες υπηρεσίες, έτσι ώστε να βοηθηθούν τα παιδιά αυτά.

Στη συνέχεια, η Πολιτεία θα πρέπει να ενημερώσει τους αγρότες και να τους δώσει κίνητρα, μέσω υπαλλήλων του Υπουργείου Γεωργίας, για τρόπους ανάπτυξης νέων καλλιεργειών, που θα πουλιούνται, έτσι ώστε να μπορούν να ζήσουν και αυτοί σαν άνθρωποι.

Επίσης, ως προσπαθήσουν οι αρμόδιοι φορείς, οι Βουλευτές του Νομού και εμείς οι ίδιοι να πείσουμε, ώστε να αναπτυχθεί τουριστικά η περιοχή γύρω από τη Λίμνη Τριχωνίδα και να δοθούν κίνητρα για εργασία. Ακόμη, το Υπουργείο Πολιτισμού θα πρέπει να στηρίζει οικονομικά και τουριστικά τις προσπάθειες ανάδειξης των αρχαιολογικών χώρων.

Τελειώνοντας, με την ολοκλήρωση του έργου της ζεύξης Ρίου-Αντιρρίου, σας προτείνω να επισκεφθείτε το Νομό μου, γιατί έχει πολλά να δείτε και να απολαύσετε. Βέβαια, υπάρχουν προβλήματα, αλλά και προοπτικές ανάπτυξης, φυσικά με τη στήριξη της πολιτείας και τη διάθεση περισσότερων κονδυλίων με τα περιφερειακά επιχειρησιακά προγράμματα και το Γ' Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης. Γιατί εμείς οι νέοι του Νομού είμαστε δραστήριοι, δυναμικοί, προσαρμοζόμαστε στα νέα δεδομένα, λέμε «ναι» στη δουλειά, στη μόρφωση, στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και γενικά στη δημιουργία έργων ανάπτυξης του Νομού.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, ανάμεσά μας βρίσκεται ο κ. Σγουριδής, Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής και Βουλευτής Ξάνθης. Τον ευχαριστούμε που παρευρίσκεται σήμερα ανάμεσά μας.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ (Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να πω στα παιδιά ότι έχουν μια μοναδική ευκαιρία να πουν με θάρρος τις απόψεις τους και θέλουμε να τις ακούσουμε. Να τα πείτε με τη δύναμη της νεότητας και τη θέληση την οποία έχετε να προβάλλετε τις απόψεις σας.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ουσιαστικά ολοκληρώθηκε ο πρώτος κύκλος της συζήτησής μας. Μίλησαν 31 Έφηβοι Βουλευτές. Σας υπενθυμίζω ότι η Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου αποτελείται από 40 μέλη.

Σημείωσα όλες τις παρατηρήσεις σας, γιατί παρουσιάζουν ενδιαφέρον. Είναι νέες απόψεις, χωρίς φτιασιδώματα, που δεν υπηρετούν ιδιοτέλειες ούτε οποιεσδήποτε άλλες σκοπιμότητες και καταγράφηκαν όλες.

Θα ήθελα να σας παρακαλέσω το εξής. Ας βγούμε έξω από το προκαθορισμένο πλαίσιο της συζήτησής μας. Ακούστηκαν πάρα πολύ σημαντικές απόψεις. Ας επαναποθετηθούμε. Ας προκαλέσουμε ένα διάλογο ανάμεσά μας. Πιστεύω ότι θα μας βοηθήσει όλους και εσάς πάρα πολύ. Δεν χρειάζεται να υπάρξει ούτε τρακ ούτε άγχος γι' αυτά που λέτε, γιατί είναι σωστά. Αντιστοιχούν στην πραγματικότητα που επικρατεί στην ελληνική κοινωνία, εκφράζουν ώριμες ανάγκες και δίδουν και μια δική σας νέα οραματική διάσταση για το πώς μπορεί να γίνει ο τόπος μας τα επόμενα χρόνια, μια υπόθεση που δεν είναι μόνο δική μας, αλλά και δική σας. Εκεί πάνω βρίσκεται το πλαίσιο του διαλόγου που πρέπει να συνεχίσουμε.

(Στο σημείο αυτό γίνεται διάλειμμα για 15')

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Κυρίες και κύριοι Έφηβοι Βουλευτές, επαναλαμβάνεται η διακοπείσα συνεδρίαση.

Ολοκληρώσαμε τη διαδικασία των πρωτολογιών. Θα συνεχίσουμε με τις δευτερολογίες και θα ολοκληρώσει τη διαδικασία η εισηγήτρια. Συμφωνείτε με αυτή τη διαδικασία; Αν έχετε κάποια άλλη προσέγγιση για το πώς θα προχωρήσουμε τη διαδικασία να μου το πείτε.

ΜΑΡΙΑ ΠΑΡΑΣΥΡΗ (Νομός Ηρακλείου – Εισηγήτρια): Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να έχω το λόγο;

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Θα σε παρακαλέσω να μιλήσεις τελευταία. Να ακούσεις και τις δευτερολογίες των συναδέλφων σου, τις οποίες θα σε παρακαλέσω να τις συμπεριλάβεις. Όσες κρίνεις εσύ αναγκαίο να συμπεριλάβεις στη δευτερολογία σου, στην τοποθέτησή σου, να το κάνεις.

ΜΑΡΙΑ ΠΑΡΑΣΥΡΗ (Νομός Ηρακλείου – Εισηγήτρια): Συγνώμη, θα ήθελα να μιλήσω για το θέμα μου. Τελευταία θα το πω αυτό;

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Πέρα από την αρχική σου τοποθέτηση, έχεις το δικαίωμα και τη δυνατότητα να τοποθετηθείς για όποιο θέμα θέλεις της Σύνοψης των Κειμένων, αρμοδιότητας της Επιτροπής μας. Οι δευτερολογίες αυτό το χαρακτήρα έχουν. Να συμπληρώσουν, να διευρύνουν, να επαναπροσεγγίσουν μια σειρά από ζητήματα τα οποία έθιξαν στην πρωτολογία τους -αλλά μπορούν να σχολιάσουν ταυτόχρονα- οι συνάδελφοί σου. Είναι, δηλαδή, μία ανοιχτή δημοκρατική συζήτηση, ένας διάλογος ο οποίος δεν υπηρετεί συγκεκριμένα, προκαθορισμένα «κλισέ» συζήτησης. Ας το αφήσουμε ανοιχτό. Απελευθερωθείτε. Ας κουβεντιάσουμε εφ' όλης της ύλης. Δηλαδή, να αποκτήσει μια πιο ουσιαστική σημασία και περιεχόμενο όλη αυτή η προσπάθεια την οποία κάνουμε. Συμφωνείς;

ΜΑΡΙΑ ΠΑΡΑΣΥΡΗ (Νομός Ηρακλείου – Εισηγήτρια): Ναι, συμφωνώ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ωραία.

Θα συνεχίσουμε λοιπόν και πάλι με τον Έβρο. Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής κα Χριστίνα Γκαϊντατζή.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΓΚΑΙΝΤΑΤΖΗ (Νομός Έβρου): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, όπως ανέφερα και την προηγούμενη φορά ο Έβρος αργοπεθαίνει. Οι άνθρωποι που απέμειναν ξέρουν πως ζουν σε έναν τόπο με ημερομηνία λήξης. Και αυτή πλησιάζει. Στην περιοχή, η πλειοψηφία των κατοίκων αποτελείται από γεωργούς και κτηνοτρόφους μεγάλης ηλικίας που δεν έχουν διαδόχους, συνεχιστές στο έργο τους. Ξέρουν καλά πως είναι η τελευταία γενιά.

Πώς να ζήσουν αυτοί οι άνθρωποι; Ποιο αύριο να ονειρευτούν; Μέσα στα μάτια τους βλέπεις την απογοήτευση και συγχρόνως την αγωνία τους για τον τόπο αυτό. Τα μάτια αντικατοπτρίζουν την ψυχή και βλέπεις ένα τεράστιο μεγαλείο, μια δόξα, μια περιοχή κυριολεκτικά γεμάτη από ζωή και φως. Και ξέρεις πως τα μάτια αυτά λένε την αλήθεια, γιατί απλά είναι μάτια αληθινά. Βλέποντας αυτά, πώς να αδιαφορήσεις για τον τόπο σου και να φύγεις κι εσύ για τα μεγάλα αστικά κέντρα; Μόνο οι γέροντες και οι μεσήλικες έμειναν, οι οποίοι ιδρώνουν και κοπιάζουν για ένα καλύτερο αύριο, καλλιεργώντας τη γη. Τι τραγική ειρωνεία! Οι ίδιοι έδωξαν τα παιδιά τους μακριά από αυτήν την περιοχή. Οι ίδιοι απέκλεισαν και απαγόρευσαν τη συνέχιση αυτού του τόπου.

Για ποιους λοιπόν αγωνίζονται; Κύριοι συνάδελφοι, νομίζετε ότι το ήθελαν; Ποιος θέλει να βλέπει το σπίτι του να μαραζώνει; Δεν είχαν όμως δεύτερη επιλογή. Τα προβλήματα είναι πολλά και σε όλους τους τομείς. Ίσες ευκαιρίες στη μάθηση δεν υπάρχουν. Τα σχολεία είναι ετοιμόρροπα, χροταριασμένα, μοιάζουν λες και έχουν μείνει κατάλοιπα από μιαν άλλη εποχή. Ακόμη, η έλλειψη εκπαιδευτικού προσωπικού και η αναπλήρωση με φροντιστήρια είναι όνειρο μακρινό.

Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, αν προσπαθήσουμε όλοι μαζί θα τα καταφέρουμε. Εμπρός λοιπόν, όλοι μαζί. Εσείς κι εμείς ας ξεκινήσουμε.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ραλλού Τερζή από τον Έβρο.

ΡΑΛΛΟΥ ΤΕΡΖΗ (Νομός Έβρου): Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να μιλήσω από τη θέση μου γιατί απλά θέλω να σχολιάσω κάποια πράγματα;

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Εγώ θα σου πρότεινα να μιλήσεις από το Βήμα.

ΡΑΛΛΟΥ ΤΕΡΖΗ (Νομός Έβρου): Εντάξει.

Αρχικά θα ήθελα να απαντήσω στην Έφηβο Βουλευτή από την Κόρινθο, η οποία είπε ότι έχουμε το χειρότερο οδικό δίκτυο. Πιστεύω πως δεν ισχύει αυτό σε όλα τα μέρη, αν

και υπάρχουν κάποια κομμάτια δρόμων, τα οποία είναι επικίνδυνα. Δεν έχουν γίνει, όμως, κάποιες εργασίες για να αποφευχθεί αυτό το πρόβλημα. Βλέπω στον τόπο μου, στην Ορεστιάδα του Έβρου, ότι η Εγνατία οδός μας έχει συνδέσει με τις υπόλοιπες πόλεις, ότι έχει εξελιχθεί πάρα πολύ το οδικό δίκτυο για πολλά χιλιόμετρα. Απλά αυτό που χρειάζεται είναι να ολοκληρωθεί. Αυτό πιστεύω εγώ.

Ακόμη, θα ήθελα να κάνω μια παρατήρηση για την Έφηβο Βουλευτή από το Νομό Ηλείας, η οποία μας μίλησε για τη διαφήμιση και τον τουρισμό της χώρας μας. Συμφωνώ, αρκεί να γίνεται με το σωστό τρόπο. Μας ανέφερε ακόμη για ελληνικές πινακίδες και ταμπέλες. Εγώ πιστεύω πως μια χώρα, όταν δεν συμβαδίζει με την εξέλιξη των γεγονότων, έχει τουρισμό, αλλά σε πολύ χαμηλό επίπεδο. Πρέπει, όμως, να κρατάμε και τις αξίες μας, να υπάρχουν αυτές οι ταμπέλες και οι πινακίδες στη γλώσσα μας, αλλά όχι μόνο. Θα έπρεπε, δηλαδή, να υπάρχουν και σε μια γλώσσα, όπως είναι τα Αγγλικά, που μιλιέται από πολλούς ανθρώπους.

Και θα ήθελα να πω κάτι τελευταίο στην Έφηβο Βουλευτή, που είναι, επίσης, από τον Έβρο. Δεν πιστεύω πως ο Έβρος αργοπεθαίνει. Έχουν γίνει πολλά πράγματα, απλά πρέπει να γίνουν περισσότερα. Έχει εξελιχθεί ειδικά τα τελευταία χρόνια, αλλά χρειάζεται περισσότερη εξέλιξη και να δραστηριοποιηθούμε όλοι μας. Εγώ πιστεύω πως είμαστε σε πάρα πολύ καλό σημείο.

Αυτά ήθελα να πω. Ευχαριστώ πολύ.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΤΣΟΥΜΠΙΑ (Νομός Κορίνθου): Κύριε Πρόεδρε, μπορώ να συμπληρώσω κι εγώ κάτι;

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Θέλετε να τοποθετηθείτε;

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΤΣΟΥΜΠΙΑ (Νομός Κορίνθου): Θέλω να μιλήσω στην κοπέλα, όσον αφορά το οδικό δίκτυο.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Θέλετε να δευτερολογήσετε ή να απαντήσετε στη συναδέλφισσά σας τη δεσποινίδα Τερζή;

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΤΣΟΥΜΠΙΑ (Νομός Κορίνθου): Ναι, να της απαντήσω.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Έχετε το λόγο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΤΣΟΥΜΠΙΑ (Νομός Κορίνθου): Λοιπόν, δεν πρέπει να φέρνουμε μεμονωμένες καταστάσεις, σίγουρα. Δεν αμφιβάλω ότι ο δρόμος αυτός ενώνει την ανατολή με τη δύση και ότι έχουμε πρόσβαση σε όλη την Ελλάδα. Σίγουρα έτσι είναι τα πράγματα. Αλλά, επειδή έχω ταξιδέψει και στο εξωτερικό και έχω κάνει σύγκριση του οδικού δικτύου, των συγκοινωνιών και όλα αυτά, τα πράγματα είναι πάρα πολύ διαφορετικά και είμαστε πολύ υποβαθμισμένοι σε αυτόν τον τομέα.

Ειδικά, αν κρίνω εγώ από την πόλη μου, δεν μπορούμε να περπατήσουμε ούτε με τα πόδια. Δηλαδή, δεν υπάρχει ούτε

πεζοδρόμιο. Περπατάς και έχεις δίπλα σου τα λεωφορεία και αυτό συμβαίνει και σε δρόμους μεγάλους, όπως η Πετρών. Δεν υπάρχουν πεζοδρόμια.

Τοποθετήθηκες πάρα πολύ σωστά και σίγουρα ήταν πάρα πολύ καλή η κριτική σου, αλλά να μην παίρνουμε μεμονωμένες καταστάσεις και ένα δρόμο που για να φτιαχτεί χρειάστηκε πάρα πολύς χρόνος, ενώ μπορούσε να γίνει σε πολύ μικρότερο χρονικό διάστημα και πολύ πιο σύντομα. Θα έπρεπε αυτοί οι δρόμοι να ήταν χιλιάδες στην Ελλάδα και όχι ένας.

ΓΚΑΪΝΤΑΤΖΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ (Νομός Έβρου): Θα ήθελα να μιλήσω και εγώ και να απαντήσω στην κοπέλα από την Αλεξανδρούπολη που μίλησε για τον Έβρο. Απευθύνθηκε σε μένα.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Θέλετε να απαντήσετε στη δεσποινίδα Τερζή; Έχει πολύ ενδιαφέρον.

ΓΚΑΪΝΤΑΤΖΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ (Νομός Έβρου): Διάλογο δεν είπατε ότι κάνουμε;

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Μπορείς να τοποθετηθείς για δύο λεπτά πάνω στα όσα σχολίασε η δεσποινίδα Τερζή στη δευτερολογία της.

ΓΚΑΪΝΤΑΤΖΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ (Νομός Έβρου): Εγώ ήθελα να πω ότι ο Έβρος δεν αργοπεθαίνει, αλλά ότι εκεί έχει γίνει μεγάλη εξέλιξη τον τελευταίο καιρό. Έχει γίνει η Εγνατία Οδός. Μόνο, όμως, η Εγνατία Οδός. Τα ορεινά απομακρυσμένα χωριά; Τα παιδιά έφυγαν. Τα σχολεία έκλεισαν. Δεν έχει μείνει τίποτα. Μόνο η Αλεξανδρούπολη έχει παραμείνει και έχει εξελιχθεί, όπως είπε. Το Διδυμότειχο, που ζω εγώ, αρχίζει και χάνει τον πληθυσμό του. Όλοι φεύγουν, πρώτα για Αλεξανδρούπολη και έπειτα απομακρύνονται στα μεγαλύτερα αστικά κέντρα. Το ίδιο και τα χωριά. Εγώ ζούσα αρχικά σε χωριό. Αναγκάστηκα να απομακρυνθώ, να φύγω και να πάω στην κοντινότερη πόλη, στο Διδυμότειχο. Αργότερα, δεν ξέρω αν μπορέσω να παραμείνω στο Διδυμότειχο, για να συνεχίσω τις σπουδές μου, ακόμα και το Λύκειο.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Επειδή ασφαλώς ανάμεσά μας δεν υπάρχει καμία προκατάληψη και καμία, αν θέλετε, δυσπιστία, ως προς την αυθεντικότητα και την καθαρότητα των απόψεών σας, θα ήθελα να σας πω τούτο, ότι η τοποθέτηση της δεσποινίδος, της φίλης Τερζή, δεν έχει να κάνει με μία στυφή ή στυγνή αντιπαράθεση στα όσα είπε και η συναδέλφισσα Γκαϊντατζή και εσείς. Απλά έδωσε μια άλλη προσέγγιση, όπως εκφράζεται μέσα από τη σημερινή πραγματικότητα, ότι βρίσκεται σε μια δυναμική εξέλιξη ένα ολόκληρο οδικό δίκτυο που έρχεται να ανατρέψει μία καθηλωμένη και αγκυλωμένη λειτουργία της Θράκης και της Βόρειας Ελλάδας δεκαετιών

τώρα. Έδωσε την αισιόδοξη διάσταση ότι η Εγνατία Οδός θα είναι πράγματι ένα τεράστιο έργο ιστορικών διαστάσεων που θα σημαδέψει την πορεία και της χώρας μας, των Βαλκανίων, της Ανατολικής Ευρώπης και συνολικά της Ευρώπης τον εικοστό πρώτο αιώνα και όχι μόνο, πιστεύω. Έδωσε μια άλλη διάσταση.

Δηλαδή, δεν απαξιώνεται η σημερινή πραγματικότητα που επικρατεί στα χωριά, η έλλειψη υποδομών, η καχεξία στην εκπαίδευση με τη μειωμένη παρουσία μαθητών, με την αδυναμία πρόσβασης σε ανάγκες που τα παιδιά της πόλης μπορούν εύκολα να αποκτήσουν. Είναι ζητήματα τα οποία μας απασχολούν. Ωστόσο θεωρώ κι εγώ ότι αυτήν την αισιόδοξη ματιά που πρέπει να έχουμε για τη ζωή μας και το μέλλον μας, δεν πρέπει να την αφήσουμε να φυλλορροήσει κάτω από τα επιμέρους μικρά προβλήματα που είναι υπαρκτά και πολλά από αυτά μας βασανίζουν.

Η συναδέλφισσα Βαγγελιά Ευφροσύνη από την Α΄ Θεσσαλονίκης έχει το λόγο.

ΕΥΦΡΟΣΥΝΗ ΒΑΓΓΕΛΑ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, κύριε Αντιπρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές. Η Λίμνη Δοϊράνη τοποθετείται στο βόρειο άκρο του Νομού Κιλκίς, στη συνοριακή γραμμή με τη FYROM και σε μέση απόσταση από το Κιλκίς 21 χιλιόμετρα. Η έκταση της λίμνης ανέρχεται σε 41,5 τ.μ., από τα οποία τα 14,3 ανήκουν στην Ελλάδα και έχει μέσο όρο βάθους 5,5 μέτρα.

Η Δοϊράνη είναι πλούσια σε αλιεύματα γοιβαδιού, περχειού, πλατίτσας, γουλιανού, σαρδέλας και πεταλούδας. Πριν από είκοσι μόλις χρόνια, στη Λίμνη υπήρχαν χέλια και καραβίδες. Παρόλα αυτά, κάτι τέτοιο δεν συμβαίνει και σήμερα. Το κύριο πρόβλημα της Λίμνης Δοϊράνης οφείλεται στην πτώση της στάθμης των νερών της εξαιτίας πολλών παραγόντων, καθώς και στην αλόγιστη άντληση νερού. Κάθε χρόνο τα νερά της απομακρύνονται είκοσι ως τριάντα μέτρα, για να φτάσουμε σήμερα να έχουμε ένα τοπίο βάθους 400 περίπου μέτρων σε όλη την παραλιακή γραμμή της λίμνης. Τα τελευταία χρόνια, έχω ακούσει ότι γίνονται επανειλημμένες συζητήσεις για την ανάγκη πραγματοποίησης μιας μελέτης στη λεκάνη της Δοϊράνης, προκειμένου να εντοπιστούν τα ακριβή αίτια της πτώσης της στάθμης, αλλά και να προταθεί τρόπος για την καλύτερη διαχείριση των υδάτων της λεκάνης. Στην πράξη, όμως, μέχρι σήμερα τίποτα δεν προχώρησε. Η συνεχής πτώση της στάθμης απειλεί με ολοκληρωτική καταστροφή όχι μόνο το οικοσύστημα της περιοχής, αλλά έχει επηρεάσει σημαντικά τη χλωρίδα και την πανίδα.

Ο θεός μου έγινε επαγγελματίας ψαράς, γιατί δεν είχε πολλά χωράφια και μόνο με τη γεωργία δεν μπορούσαν να ζήσουν. Αγόρασε εργαλεία κόστους δύο εκατομμυρίων δραχμών. Πριν μερικά χρόνια, έπαιναν δέκα τόνους ψάρια το χρόνο, ενώ σήμερα ενάμισι κιλό την ημέρα, που δεν τους συμφέρει να πάνε σε άλλα χωριά να τα πουλήσουν, γιατί δεν

βγάζουν ούτε τη βενζίνη. Η πτώση της στάθμης αυξάνει τη θερμοκρασία στον πυθμένα της λίμνης, με αποτέλεσμα πολλά είδη ψαριών να εξαφανιστούν ή να ελαττωθούν δραματικά οι ποσότητές τους. Ο θείος μου και οι άλλοι ψαράδες των γύρω χωριών έχουν μείνει χωρίς δουλειά. Πήρα δάνεια, για να αγοράσουν εργαλεία και προτού τα εξοφλήσουν δεν τα χρησιμοποιούν, με αποτέλεσμα να σαπίσουν. Αυτοί οι άνθρωποι δεν μπορούν να ζήσουν με αυτόν τον τρόπο, γιατί δεν έχουν δουλειά και οι οικογένειές τους δεν μπορούν να συντηρηθούν, με αποτέλεσμα να θέλουν να εγκαταλείψουν τον τόπο τους. Η γνώμη μου είναι πως τα αίτια υποβάθμισης της λίμνης είναι κυρίως οι ανθρωπογενείς παρεμβάσεις. Τα τελευταία χρόνια στο κάμπο του Αγίου Χαραλάμπου, των Αμαράτων, του Δροσάτου και των Μουριών έχουν γίνει πολλές αντλήσεις υπόγειων νερών και δημιούργησαν αναστολή στην τροφοδοσία της λίμνης

Η λύση που προτείνω πάνω σ' αυτό το θέμα είναι ότι μπορούν να ελαττωθούν οι γεωτρήσεις και ιδιαίτερα οι παράνομες και να γίνεται κάθε μήνα αυστηρός έλεγχος. Να υπάρχει ένα άτομο από το Δήμο που να ελέγχει την περιοχή, μέχρι να σταματήσουν οριστικά. Φυσικά οι αγρότες μπορούν να αποζημιωθούν από το κράτος. Έτσι, και αυτοί θα δικαιωθούν, αλλά και δεν θα υπάρχει κανένα πρόβλημα με τις καλλιέργειές τους.

Μία δεύτερη λύση που προτείνω σ' αυτό το θέμα, είναι η Λίμνη Δοϊράνη να πάρει νερό από το Μπέλες, να γίνουν κάποια έργα και ορισμένες περιόδους, όπως π.χ. το χειμώνα, να μπαίνει νερό από εκεί, γιατί το καλοκαίρι παίρνει η Λίμνη Κερκίνη.

Τέλος, μπορεί να γίνει περιορισμένη χρήση μπεκ, για να μην εξατμίζεται το νερό και να ταχθούμε όλοι στη χρήση των σταγονιδίων.

Όλα τα παραπάνω ήταν μια συνοπτική περιγραφή των προβλημάτων που υπάρχουν στη Λίμνη Δοϊράνη. Θα πρέπει, λοιπόν, να εστιάσουν την προσοχή τους όλοι οι αρμόδιοι φορείς, ούτως ώστε η ζωή στη λίμνη να μην τελειώσει εδώ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ο Έφηβος Βουλευτής Σάμιος Γεώργιος, από το Νομό Σάμου, παρακαλείται να πάρει το λόγο για τη δευτερολογία του.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΑΜΙΟΣ (Νομός Σάμου): Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι Βουλευτές, χθες είχα αναπτύξει το θέμα της ρύπανσης του περιβάλλοντος στο Νομό Σάμου, όμως, δεν το κάλυψα εντελώς. Όπως γνωρίζετε, άμεσα υπεύθυνα για τη δημιουργία μόλυνσης θεωρούνται τα φυτοφάρμακα. Τα φυτοφάρμακα δημιουργούν ένα κύκλο μόλυνσης, αφού ρυπαίνουν τον αέρα, το έδαφος και τη θάλασσα. Τα φυτοφάρμακα είναι, επίσης, πολύ επικίνδυνα για την υγεία των ανθρώπων. Πολλοί άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους σε μεγάλους ελαιώνες από την υπερβολική χρήση φυτοφαρ-

μάκων, λόγω αναπνευστικών προβλημάτων.

Τα φυτοφάρμακα συμβάλλουν, επίσης, στη διατάραξη της τροφικής αλυσίδας. Πολλοί μικροοργανισμοί έχουν εξαφανιστεί εξαιτίας τους, ενώ τα ζώα που τρώνε το προϊόν που έχει ψεκαστεί με φυτοφάρμακο βρίσκουν τραγικό θάνατο.

Στην εξάπλωση του φαινομένου συντείνουν και τα πολλά πλοία, επιβατικά, οχηματαγωγά, αλλά ιδιαίτερα τα τάνκερ που πλέουν στο χώρο του Αιγαίου. Τα μεν πλοία της γραμμής ρυπαίνουν τη θάλασσα με τα σκουπίδια που πετούν και με τα λύματα, τα δε πετρελαιοφόρα με τις πετρελαιοκηλίδες που δημιουργούν εξαιτίας της διαρροής αργού πετρελαίου από ρήγματα.

Στο Νομό μας και κοντά στις παραλίες λειτουργούν εργοστάσια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, δίπλα σε κατοικημένες περιοχές. Εκτός του ότι ρυπαίνουν την ατμόσφαιρα με τις υψικαμίνους τους και έχουν παρατηρηθεί στους κατοίκους φαινόμενα νεοπλασίων, προμηθεύονται μαιζούτ από τα τάνκερ με αγωγό που καταλήγει στη θάλασσα. Αρκετές φορές υπάρχει διαρροή του πετρελαίου στις παρακείμενες ακτές.

Τα εργοστάσια της ΔΕΗ δεν είναι οι μοναδικές πηγές ηλεκτρικής ενέργειας. Πριν από μερικά χρόνια, έγινε συνείδηση στους κατοίκους ότι η χρήση ήπιων μορφών ενέργειας μπορεί να βοηθήσει στη διατήρηση της καθαρότητας του τόπου. Έτσι, τοποθετήθηκαν σε κατάλληλα μέρη, στα νησιά μας, ανεμογεννήτριες οι οποίες και παράγουν ηλεκτρική ενέργεια και δεν χρειάζονται πετρέλαιο για να λειτουργήσουν. Ηλεκτροδοτούν τις γύρω περιοχές με σημαντικό ποσοστό του συνολικού ηλεκτρικού ρεύματος που καταναλώνεται.

Η χρήση της αιολικής, αλλά και της ηλιακής ενέργειας μπορούν να μειώσουν τους ρύπους στην ατμόσφαιρα. Το θέμα της μόλυνσης των υδάτων δεν αφορά μόνο έναν τόπο ή μία χώρα. Σε όλη την έκταση της Ελλάδος, πάνω σε λόφους και σε βουνά, είναι τοποθετημένες οι κεραιές της κινητής τηλεφωνίας και αναμεταδότες εικόνας της τηλεοράσεως. Οι κεραιές αυτές που βρίσκονται κοντά σε κατοικημένες περιοχές εκπέμπουν ραδιενέργεια, η οποία έχει αρνητικές επιπτώσεις στην υγεία του πληθυσμού.

Σε έναν τόπο που βρίσκεται στο Βόρειο Αιγαίο και γειτνιάζει με την Τουρκία, το θέμα της καθαρότητας της ατμόσφαιρας δεν εξαρτάται μόνο από τους Έλληνες, αλλά και από τους Τούρκους. Υπάρχουν πληροφορίες ότι στα παράλια της Μικράς Ασίας οι Τούρκοι σχεδιάζουν να κατασκευάσουν πυρηνικό εργοστάσιο, που θα παράγει ηλεκτρική ενέργεια. Μια τέτοια κίνηση, αν πραγματοποιηθεί, θα βλάψει ανεπανόρθωτα το περιβάλλον ιδιαίτερα, γιατί οι Τούρκοι δεν έχουν κατάλληλη υποδομή και την τεχνογνωσία για τη συντήρηση πυρηνικών αντιδραστήρων. Παρόμοιο πρόβλημα έχει προκύψει και στα σύνορά μας με τη Βουλγαρία

και συγκεκριμένα με τον πυρηνικό αντιδραστήρα που λειτουργεί στο Κοσλοτούφι.

Ενισχυτικά στην εμφάνιση του φαινομένου της ρύπανσης δρουν και οι φωτιές. Όχι μόνο τα νησιά μας, αλλά και ολόκληρη η Ελλάδα υποφέρει κάθε καλοκαίρι από πυρκαγιές. Η αιτία έχει εντοπιστεί στους εμπρηστές οικοπεδοφάγους, που σκέπτονται να εκμεταλλευτούν τα δάση για δικό τους κέρδος. Πολλές φορές, ευθύνονται και τα καλώδια της ΔΕΗ ή ακόμη και οι σκουπιδοτόποι. Με τις πυρκαγιές, παραμορφώνεται αισθητικά το τοπίο, καταστρέφεται η χλωρίδα και η πανίδα, το νερό της βροχής διαβρώνει το έδαφος, καθώς οι κορμοί και οι ρίζες των δέντρων δεν υπάρχουν για να ανακόψουν τη ροή του προς τη θάλασσα. Αλλοιώνεται ακόμη και το κλίμα, γιατί περιορίζονται οι βροχοπτώσεις, αφού δεν υπάρχουν τα φύλλα των δέντρων που με τη διαπνοή πλουτίζουν την ατμόσφαιρα με υγρασία.

Σε τόπους, όπως είναι τα νησιά του Αιγαίου, τα οποία βασίζουν την οικονομία τους στον τουρισμό, οι επιπτώσεις είναι καταλυτικές. Τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης μεγαλοποιούν την αλήθεια για λόγους εντυπωσιασμού και τηλεθέασης, με αποτέλεσμα να επηρεάζεται αρνητικά ο τουρισμός. Αυτή η στάση επιφέρει αλυσιδωτές επιπτώσεις στα μέσα μεταφοράς, στις ξενοδοχειακές μονάδες, στις επισκέψεις στους αρχαιολογικούς χώρους, στα εστιατόρια, στους χώρους διασκέδασης και στα εμπορικά καταστήματα, με αποτέλεσμα η ανεργία να πλήττει τους εποχιακά απασχολούμενους με τον τουρισμό.

Συμπερασματικά, θα ήταν αναγκαίο να υπογραμμιστεί ότι όλα τα προβλήματα, σε ό,τι και αν αφορούν, έχουν τη λύση τους. Ιδιαίτερα αποτελεσματική είναι η αντιμετώπιση των προβλημάτων, όταν έχει εντοπιστεί η αιτία που τα προκαλεί. Στο θέμα της ρύπανσης δύο παράγοντες θα δώσουν τη λύση: Η προσωπική ευαισθητοποίηση του πολίτη και η κρατική βούληση για τον περιορισμό της, σε συνδυασμό με την παραδειγματική τιμωρία των υπευθύνων. Γι' αυτό και η Βουλή των Ελλήνων, που σήμερα ακούει τη φωνή μας, τη φωνή της νεολαίας της, έχει χρέος όχι μόνο να ακούσει τις προτάσεις μας, αλλά και να νομοθετήσει προς τη σωστή κατεύθυνση, η δε Κυβέρνηση να πράξει ό,τι είναι δυνατόν για τη σωστή εφαρμογή των νόμων.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Θα παρακαλέσω την Έφηβο Βουλευτή κ. Δελέγκου Βασιλική από το Νομό Ηλείας να δευτερολογήσει.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΔΕΛΕΓΚΟΥ (Νομός Ηλείας): Κύριε Πρόεδρε, δεν θα ήθελα να δευτερολογίσω. Απλά ήθελα να αναφερθώ σε σας και, εάν μπορούσατε, να μου απαντήσετε σε κάποιες ερωτήσεις που με απασχολούν.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Βεβαίως.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΔΕΛΕΓΚΟΥ (Νομός Ηλείας): Άκουσα προ-

σεκτικά τους συναδέλφους μου Εφήβους Βουλευτές και είδα ότι σχεδόν όλοι έχουν το ίδιο πρόβλημα με το δικό μου. Όλους τους απασχολεί η γεωργία και γενικά οι επιδοτήσεις, οι οποίες είναι χαμηλές. Γιατί να είναι πάντα πεταμένοι και στο περιθώριο οι αγρότες; Γιατί κανένα κυβερνητικό κόμμα να μη νοιάζεται για μας; Τι πρέπει να κάνουμε; Ρωτάω εσάς που ξέρετε κάποια πράγματα περισσότερα από εμένα.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Επειδή είμαι παιδί αγροτών και οι γονείς μου πέθαναν αγρότες, γνωρίζω και έχω άμεση σχέση με την αγροτική ζωή, διατηρώντας κτήματα απ' αυτά που μου άφησαν οι γονείς μου. Έτσι, λοιπόν, έχω μία αμεσότητα των προβλημάτων και μια γνώση των πραγματικών αιτιών που δημιουργούν αυτά τα προβλήματα. Δεν θέλω να δώσω αυτόν τον απαισιόδοξο τόνο, για το ποια είναι η πραγματικότητα σήμερα στη ζωή των αγροτών και ποιο είναι το μέλλον της. Όμως στη ζωή κάθε χώρας υπάρχουν ιστορικοί κύκλοι και σήμερα πρέπει να έχουμε την τόλμη να πούμε στον Έλληνα πολίτη ότι ο τρόπος με τον οποίον αναπτύχθηκε η γεωργία, όλες τις προηγούμενες δεκαετίες, έχει φτάσει στα όριά της. Οι αγροτικές δομές, οι απαρχαιωμένες, που σήμερα έχουν φτάσει πλέον σε μια κατάσταση διάλυσης, δεν μπορούν να συντηρηθούν και να αναπαραγάγουν τη ζωή στον αγροτικό πληθυσμό σε ανεκτά επίπεδα.

Υπάρχουν πολλοί παράγοντες, οι οποίοι έχουν δημιουργήσει σήμερα μια πολύ μικρή, όχι καλή εικόνα. Είναι ο κατακεραματισμός του κλήρου. Με κάθε γενιά που περνάει, μειώνεται και ο κλήρος της κάθε αγροτικής οικογένειας. Υπάρχει πλέον ένα συνολικότερο πρόβλημα που αφορά τη διακίνηση των αγροτικών προϊόντων. Δεν είναι ελληνικό το φαινόμενο, είναι παγκόσμιο. Αν θα παρακολουθήσετε κάθε χρόνο, αρχίζουν να παίρνουν επικίνδυνες διαστάσεις οι αγροτικές κινητοποιήσεις, σε παγκόσμιο επίπεδο. Πριν από δύο μέρες, στο Κανκούν, συνήλθε ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου. Τι σημαίνει αυτό; Ότι όλες οι χώρες του κόσμου επιδιώκουν μέσα από αλληπάλληλες συνεχείς διαβουλεύσεις και συνεδριάσεις να καθορίσουν τους όρους απελευθέρωσης των τιμών στα αγροτικά προϊόντα, σε όλον τον κόσμο, από τη μια και από την άλλη να σχεδιάσουν νέες αγροτικές καλλιέργειες, που να ανταποκρίνονται πλέον στις πραγματικές ανάγκες διατροφής του πληθυσμού σε παγκόσμιο επίπεδο. Αυτό έχει άμεσες επιπτώσεις σε αγροτικούς πληθυσμούς, σε λαούς, σε κοινωνίες που έχουν υψηλό ποσοστό αγροτικών πληθυσμών, όπως είναι η ελληνική κοινωνία. Αυτό σημαίνει ότι μία σειρά από παραδοσιακές καλλιέργειες δεν μπορούν πλέον να ανταπεξέλθουν ανταγωνιστικά στις διεθνείς αγορές πρώτον και δεύτερον ότι η συντήρηση των καλλιεργειών αυτών δεν έχει ζήτηση. Παραδείγματος χάρι, η σταφίδα. Έχει πάψει η σταφίδα να είναι ένα προϊόν που μπορούσε πραγματικά να τροφοδοτήσει την αγροτική

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

οικονομία, αλλά και τη ζωή εκατομμυρίων ανθρώπων στην Ελλάδα, όπως συνέβαινε στο παρελθόν. Ο Νομός Ηλείας ήταν κατ' εξοχήν νομός παραγωγής σταφίδας, μαζί με το Νομό Αχαΐας και τη Μεσσηνία και κατόπιν η Κρήτη και άλλες περιοχές. Σήμερα, η σταφίδα δεν αποτελεί κύριο προϊόν. Έχει μειωθεί σε πολύ σημαντικό βαθμό, ελάχιστες είναι οι καλλιέργειες σε στρέμματα. Ήθελα, λοιπόν, να σας δείξω το αποτέλεσμα αυτών των αναγκαίων αναδιαρθρώσεων των αγροτικών καλλιεργειών σήμερα στον κόσμο.

Έχουμε καθυστερήσει και την ευθύνη φέρει πλέον η λειτουργία του πολιτικού συστήματος και των πολιτικών κομμάτων, από τα οποία πάσχει η εξουσία δεκαετίες τώρα στη χώρα μας, γιατί δεν είπαν με ευθύτητα στον Έλληνα αγρότη ποια είναι η πραγματικότητα.

Μέσα στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σ' ένα ανοικτό δημοκρατικό πλαίσιο, όπου έχουμε υιοθετήσει τις κοινές αγροτικές πολιτικές και έχουμε αποδεχθεί πλέον τους κανόνες ενός νέου συστήματος καταμερισμού, διάρθρωσης και διαμόρφωσης των αγροτικών καλλιεργειών, πιστεύουμε και αισιοδοξούμε ότι θα πάνε καλύτερα τα πράγματα.

Ζούμε τα τελευταία χρόνια την υπόθεση του βαμβακιού. Διχάζεται η Ελλάδα από τις κινητοποιήσεις των αγροτών της Καρδίτσας. Όμως, αυτή η αλήθεια είναι η μισή και η υπόλοιπη δεν λέγεται. Ποια είναι η άλλη αλήθεια; Ότι σήμερα και στην Αφρική, ιδιαίτερα στη Νιγηρία και στο Καμερούν και στην ανατολική Ασία, ιδιαίτερα στο Μπαγκλαντές, στο Πακιστάν, αλλά και στην Κίνα, όπου οι τιμές του κόστους είναι πάρα πολύ χαμηλές, παράγονται εκατομμύρια τόνοι βαμβάκι σε πολύ χαμηλές τιμές.

Το δικό μας το κόστος είναι υψηλό. Για να γίνει, λοιπόν, ανταγωνιστικό και να καλυφθεί η ανάγκη των βαμβακοκαλλιεργητών, επιδοτείται από το κράτος. Αυτές οι επιδοτήσεις, όμως, φτάνουν στο τέλος τους, γιατί η Ευρωπαϊκή Ένωση –έχουμε συννομολογήσει και εμείς όπως και οι υπόλοιπες 15 χώρες– έχει αποφασίσει να σταματήσει αυτός ο ρυθμός και αυτό το ύψος των επιδοτήσεων.

Υπάρχει ένα σάνταρο. Για παράδειγμα, ένας αγρότης δεν μπορεί να καλλιεργεί περισσότερο από 50 στρέμματα βαμβάκι. Όμως, εδώ γίνεται παρέκκλιση και φτάνουμε στα 100, στα 150 ακόμη και στα 200 στρέμματα βαμβάκι, με αποτέλεσμα να δημιουργείται ένα αντικειμενικό πρόβλημα. Αυτό το πρόβλημα δεν έχει κατανοηθεί από τον ελληνικό λαό και δεν θέλουν να το υιοθετήσουν ως κοινή αγροτική πολιτική οι περιοχές της Καρδίτσας. Υπάρχουν, επομένως, σύνθετα προβλήματα τα οποία πρέπει να αντιμετωπίσουμε σήμερα.

Βέβαια, υπάρχει και ένα ζήτημα πάρα πολύ σοβαρό, που ξεφεύγει από τις δυνατότητες της χώρας μας. Έχουμε αποδεχθεί τους κανόνες της ελεύθερης αγοράς. Ελεύθερη αγορά σημαίνει ότι ο καθορισμός των τιμών γίνεται μόνος του.

Το κράτος δεν παρεμβαίνει. Ζήσαμε την ακρίβεια το τελευταίο διμήνο, με την εκτίναξη στα ύψη των τιμών. Παρουσιάστηκε το φαινόμενο να μην υπάρχει δυνατότητα του κράτους να παρέμβει και να πει ότι η ντομάτα, το νερό, ο καφές, δεν μπορεί να πουλείται σ' αυτές τις τιμές.

Τούτο γιατί συνέβη; Διότι απαγορεύεται να υπάρχει κρατική παρέμβαση. Μόνο με συμφωνίες μπορεί να επέλθει μια συγκράτηση σε χαμηλά επίπεδα των τιμών ανάμεσα στους καλλιεργητές, τους εμπόρους και τους καταναλωτές, οι οποίοι δεν παίζουν κάποιο ουσιαστικό ρόλο.

Βρισκόμαστε σε μια φάση πολύ δύσκολη και περίπλοκη. Η αγροτική πολιτική που πρέπει να ασκηθεί στην Ελλάδα δεν είναι αυτόνομη, δεν είναι αυτοτελής, δεν είναι ανεξάρτητη. Συνδέεται με μια συνολικότερη αγροτική πολιτική, που προωθείται μέσα στα πλαίσια της οικονομίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αφορά στο σύνολο των αγροτικών περιοχών όλων των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Μιλάμε για ένα νέο καταμερισμό αγροτικών καλλιεργειών για την παραγωγή συγκεκριμένων αγροτικών προϊόντων, για να υπάρξει απορροφητικότητα, για να υπάρξει ανταγωνιστικότητα στις διεθνείς και στις παγκόσμιες αγορές, για να υπάρξει ένα επίπεδο τιμών ικανό να καλύψει τις ανάγκες των εξόδων παραγωγής, αλλά και το επίπεδο ζωής των αγροτών και ταυτόχρονα, να δίνεται η δυνατότητα στις οικονομίες και ειδικότερα στην Ευρωπαϊκή οικονομία, να αναπτύσσονται με πιο γρήγορους ρυθμούς. Αυτός είναι ο πυρήνας του προβλήματος που σήμερα απασχολεί την Ελλάδα.

Όπως προαναφέρατε, υπάρχει περιθωριοποίηση ενός μέρους του αγροτικού κόσμου, αλλά πρέπει να σας πω ότι γίνονται πολύ μεγάλες προσπάθειες. Υπάρχουν ολοκληρωμένα προγράμματα τα οποία προωθούνται. Υπάρχει μια προσπάθεια που δεν πρέπει να υποτιμήσουμε, ότι δηλαδή ο αγρότης σήμερα έχει απόλυτη ασφαλιστική κάλυψη, χωρίς να συνεισφέρει για αυτή. Αυξάνεται με ένα χαμηλό ρυθμό η αγροτική σύνταξη, ιδιαίτερα αυτών που δεν καταθέτουν εισφορές. Όσοι καταθέτουν εισφορές για την αναπλήρωση της αγροτικής σύνταξης, έχουν υψηλά ποσοστά συντάξεων, που ξεφεύγουν ακόμα και απ' αυτά του ΙΚΑ.

Βρισκόμαστε, λοιπόν, σε μια προσαρμογή και αναμόρφωση των θεσμών προστασίας της αγροτικής καλλιεργειας και των αγροτών.

Είναι μια δύσκολη προσπάθεια η οποία γίνεται και η οποία πρέπει να συνεχιστεί.

Πρέπει, όμως, να σας πω και κάτι άλλο. Μέσα στα πλαίσια μιας παγκόσμιας οικονομίας με τους ρυθμούς που αναπτύσσεται σήμερα, το τιμήμα του πληθυσμού της χώρας μας, που ασχολείται με τη γεωργία, είναι πολύ υψηλό. Πρέπει να δούμε πώς τις επόμενες δεκαετίες θα μειώσουμε αυτό το ποσοστό. Και για να μειωθεί αυτό το ποσοστό πρέπει ο αγρότης να αποκτήσει εκπαίδευση πάνω σε νέες καλλιέργειες, να

αποκτήσει εκπαίδευση και γνώση πάνω σε νέα καινοτόμα προγράμματα, τα οποία συνδέονται πλέον με την αγροτική οικονομία. Να αποκτήσει εκπαίδευση και γνώση για το πώς μπορεί να συνδέσει την αγροτική δραστηριότητα, την αγροτική καλλιέργεια με τον τουρισμό ή με άλλες δραστηριότητες. Αυτό απαιτεί, όμως, μία συνεχή και συστηματική προσπάθεια, που τώρα προωθείται με έναν –πιστεύω– ικανοποιητικό τρόπο στη χώρα μας.

Έχουμε, όμως, πολύ καιρό μπροστά μας και χρόνο να διανύσουμε, για να αντιμετωπίσουμε τόσο δύσκολα, περίπλοκα προβλήματα που τα συνοδεύουν, αν θέλετε, συσσωρευμένες ιστορικές κληρονομίες ατελέσφορων προγραμμάτων για την ανάπτυξη της αγροτικής οικονομίας στην Ελλάδα.

Ελπίζω, δεσποινίς Δελέγκου, να σου έδωσα μια πειστική απάντηση για το που βρίσκεται σήμερα η αγροτική πολιτική.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΔΕΛΕΓΚΟΥ (Νομός Ηλείας): Θέλω να σας ρωτήσω και κάτι άλλο. Κάνετε μία αναφορά στα ναρκωτικά, παρεμπιπτόντως. Εφόσον οι αγρότες δεν μπορούν να βρουν τόσα χρήματα για να πληρώσουν τα χρέη τους, αναγκάζονται να καλλιεργούν τα ναρκωτικά. Όλοι μάλλον οι αγρότες θα στραφούν εκεί πιστεύω αν δεν κάνει κάτι το εκάστοτε Κόμμα.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Δεν θα ήθελα να το σχολιάσω. Δεν ταιριάζει στο επίπεδό μας αυτό. Και αυτό δεν αποτελεί στοιχείο της ζωής των αγροτών. Αυτό προσβάλλει και δυσφημεί τους αγρότες. Αυτό που συμβαίνει σε διάφορες περιοχές της χώρας, με διάφορους ανέντιμους, ανήθικους και διεστραμμένους πολίτες, που παίζουν με τη ζωή μιας ολόκληρης κοινωνίας και μιας ολόκληρης νέας γενιάς, πουλώντας το θάνατο, φαντάζομαι ότι δεν μπορεί να έχει σχέση με τον αγρότη τον τίμιο, τον περήφανο που με πόνο και με πίκρα προσπαθεί να φέρει βόλτα τη ζωή του. Να δεχτώ, αν θέλεις, την κρατική αδιαφορία, αλλά το να οδηγηθεί ο αγρότης στο να κάνει αυτή τη δουλειά, αποτελεί ό,τι το χειρότερο μπορεί να συμβεί σε μία κοινωνία, η οποία αγωνίζεται και διεκδικεί μια καλύτερη θέση στον κόσμο.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Αθανάσιος Κανκαλίδης από την Κέρκυρα.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΚΑΥΚΑΛΙΔΗΣ (Νομός Κερκύρας): Γνωρίζοντας όλοι ότι το πρόβλημα της καταστροφής του φυσικού περιβάλλοντος έχει πάρει μεγάλες διαστάσεις και ότι, αν δεν το αντιμετωπίσουμε σήμερα, θα βρεθούμε αντιμέτωποι με αυτό σε μεγαλύτερο βαθμό από το σημερινό, προτείνω τη δημιουργία Επιτροπής Οικολογίας και Περιβάλλοντος, ως ανεξάρτητη Επιτροπή της Βουλής των Ελλήνων.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Φώτιος Ζαπάντης από την Κεφαλλονιά.

ΦΩΤΙΟΣ ΖΑΠΑΝΤΗΣ (Νομός Κεφαλληνίας): Δεν πρόκειται να σας απασχολήσω με κάτι νέο, απλώς να κάνω μερικές επισημάνσεις για πράγματα που έχουν πει πολλοί από εμάς, εδώ μέσα. Θα αναφερθώ στο πρόβλημα της αποκέντρωσης.

Πολλά παιδιά αναφέρθηκαν στην αστυφιλία, σε προβλήματα που αντιμετωπίζει ο τουρισμός, η γεωργία. Θα μπορούσαμε να εντάξουμε όλα αυτά τα προβλήματα σε μία ενιαία λύση. Και μιλάμε για προβλήματα που κυρίως η επαρχία αντιμετωπίζει.

Θα κάνω ορισμένες προτάσεις: Θα ήταν καλό να αναβαθμισθεί το βιοτικό επίπεδο της επαρχίας και να φθάσει, αν είναι δυνατόν, το επίπεδο των μεγαλουπόλεων, των αστικών κέντρων, με περισσότερα δημόσια έργα ανάπτυξης, αλλά και συντήρησης και επέκτασης των ήδη υπαρχόντων, όπως και του συστήματος υγείας, παιδείας, εκπαίδευσης, με καινούργια σχολεία και νοσοκομεία και δημόσιων υπηρεσιών που χρήζουν αναβάθμισης.

Μέχρι τώρα, έχουμε δει μια σειρά ολυμπιακών έργων να οριοθετούνται στο Λεκανοπέδιο της Αττικής. Δε νομίζω ότι τα ολυμπιακά έργα έχουν ως τώρα καταφέρει να απευθυνθούν στην επαρχία. Και, όπως λέγεται σε πρόσφατες διαφημίσεις, είναι έργα που θα μείνουν. Πού θα μείνουν; Στην πρωτεύουσα; Οι πολίτες της επαρχίας με ποιον τρόπο θα επωφεληθούν, εκτός από την προβολή της Ελλάδας ως τουριστικού προορισμού; Συμφωνούμε ότι θα προωθηθεί ο τουρισμός, αλλά ως αναβάθμιση του βιοτικού επιπέδου σε ποιο βαθμό θα βοηθήσουν;

Επίσης, ίδρυση περισσότερων ΑΕΙ, καθώς και μετάθεση καινούργιων τμημάτων ή ήδη υπαρχόντων πανεπιστημίων και ακαδημαϊκών σχολών στην επαρχία. Τα παιδιά της επαρχίας αναγκάζονται να φύγουν από τον τόπο διαμονής τους, για να φοιτήσουν σε μεγάλα αστικά κέντρα, γεγονός που εντείνει ακόμη περισσότερο το φαινόμενο της αστυφιλίας. Αυτά τα παιδιά εγκλωβίζονται, κατά έναν τρόπο, στα αστικά κέντρα, ορισμένα δεν μπορούν να επιστρέψουν στον τόπο διαμονής τους γιατί δεν βρίσκουν εργασία. Ορισμένα επαγγέλματα δεν έχουν αντίστοιχες θέσεις εργασίας στην επαρχία.

Η ανάπτυξη του οικοτουρισμού και του χειμερινού τουρισμού θα δώσει μία λύση στην αποτελμάτωση και στην αδράνεια στην οποία περιέρχεται η επαρχία, κατά τους χειμερινούς μήνες.

Για την προώθηση της γεωργίας με επιδοτήσεις, αλλά και με την ασφάλιση που έθιξαν πολλοί –παρ' ότι έχουν γίνει σταθερά βήματα– πρέπει να γίνουν ακόμη πολλά περισσότερα.

Απαιτούνται έργα οδοποιίας και αναβάθμισης του οδικού δικτύου και περισσότερες θέσεις εργασίας σε παραμεθόριες περιοχές, ώστε οι κάτοικοί τους να μην αναγκάζονται να κα-

ταφεύγουν σε μεγάλα αστικά κέντρα για εύρεση εργασίας.

Ακόμη, απαιτείται η ίδρυση ερευνητικών κέντρων στην επαρχία, που συνεπάγεται περισσότερες θέσεις εργασίας και επαγγελματική αποκατάσταση των φοιτούντων σε μεγάλα αστικά κέντρα και κατοίκων των παραμεθόριων περιοχών. Ευχαριστώ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Η κυρία Μπέλλου Αγγελική έχει το λόγο.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΠΕΛΛΟΥ (Νομός Άρτας): Πρόσφατα παρευρέθηκα σε μία λογομαχία μεταξύ ενός γονέα και ενός παιδιού, σχετικά με τη σχολική του επίδοση. Σε κάποιο σημείο της έντονης συζήτησης, ο γονέας είπε στο παιδί πως αν δεν βελτιωθεί, θα του αγοράσει εκατό ζώα για εκτροφή και ένα χωράφι να ασχολείται. Αυτά ήταν με τη μορφή απειλής.

Σίγουρα είναι ένα μεμονωμένο παράδειγμα. Πάντως, ακούω καθημερινά από τους καθηγητές μου να μιλούν αρνητικά για το επάγγελμα του αγρότη. Οι παιδαγωγοί μας, μας αποτρέπουν να ασχοληθούμε με τη γεωργία. Οι γονείς μου ασχολούνται με τη γεωργία. Βλέπω, όμως, στα μάτια τους ότι δεν θέλουν να ασχοληθώ με την καλλιέργεια της γης. Τους απαντώ ότι πρόκειται για ένα πολύ δύσκολο επάγγελμα και ότι θα πρέπει να ζω με την αβεβαιότητα. Όμως, όλα τα αγαθά αποκτώνται με κόπους είτε μικρούς, είτε μεγάλους. Σας ευχαριστώ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Καραγιάννη Αναστασία από το Νομό Φθιώτιδος.

ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ (Νομός Φθιώτιδος): Είπε κάποιος συνάδελφος Έφηβος Βουλευτής πριν ότι τα παιδιά αναγκάζονται να φύγουν από την επαρχία και έρχονται στις πόλεις, για να πάνε σχολείο και να σπουδάσουν. Αυτό το έχω βιώσει. Αναγκάστηκα να φύγω από το χωριό μου, για να πάω σε μια κοντινή πόλη, που έχει σχολείο. Αναγκάστηκα να αποχωριστώ την οικογένειά μου και να ζω με την αδελφή μου από 8 χρονών –και οι δύο ανήλικες– σε ένα σπίτι. Αυτό μας οδήγησε σε συναισθηματική κενότητα και σε αδιέξοδο. Νοιώθουμε εγκλωβισμένες σε ένα χώρο που δεν τον θεωρούμε δικό μας.

Είμαστε στην Ελλάδα και ουσιαστικά είμαστε όλοι ξένοι. Δεν υπάρχει υποστήριξη από κανέναν. Κανένας δεν ενδιαφέρεται για τους Έλληνες πολίτες που ζουν στην επαρχία. Οι γονείς μου είναι αγρότες και είμαστε πολύτεκνη οικογένεια. Κανένας δεν νοιάζεται για μας. Οι ταυτότητες που δίνουν στις πολύτεκνες οικογένειες για μειωμένα εισιτήρια καταργούνται, όταν κάποιο παιδί εργαστεί ή όταν τελειώσει το στρατιωτικό του. Αυτό είναι τελείως τρελό. Δεν καταλαβαίνει η κυβέρνηση ότι αντιμετωπίζουμε μεγάλο πρόβλημα; Χρήματα σχεδόν δεν υπάρχουν. Αναγκάζομαστε να παίρνουμε δάνεια όχι μόνο από τις τράπεζες, αλλά και από άλλους ανθρώπους.

Ήρθα εδώ, με στόχο να ακουστεί η φωνή μου και να πω τι πραγματικά συμβαίνει. Κανένας δεν νοιάζεται. Θέλω να πω αυτό που νοιώθω και να εξομολογηθώ ότι δεν υπάρχει καθόλου περιθώριο να συνεχίσουμε. Τι δουλειά θα κάνω, όταν μεγαλώσω, εφόσον οι γονείς μου δεν έχουν χρήματα να με σπουδάσουν; Ούτε στο φροντιστήριο των Αγγλικών, που αποτελεί το ελάχιστο εφόδιο, μπορώ να πάω. Η παραπαιδεία κοστίζει πια τη μισή περιουσία του κάθε Έλληνα. Δεν καταλαβαίνω γιατί κανένας δεν νοιάζεται γι' αυτό.

Γίνονται τόσα έργα στο κέντρο της Αθήνας, της Θεσσαλονίκης ή και σε άλλες μεγάλες πόλεις. Τα χωριά και οι άλλες πόλεις της Ελλάδας δεν αξίζουν; Γιατί να βρίσκονται στο περιθώριο; Αυτό δεν το αντέχω. Καταπιέζομαι και έχω καταντήσει να κουράζομαι να ζω. Η μετακίνηση από το χωριό μου προς την πόλη που ζω γίνεται πλέον πολύ δύσκολα. Δεν βλέπω τους γονείς μου. Έχω μεγαλώσει με τέτοιο τρόπο, ώστε να προσπαθώ να αντιμετωπίσω τα προβλήματα με κάποια ψυχρότητα. Δεν μου χαρίστηκε τίποτε μέχρι τα 17 μου χρόνια. Λίγοι είναι οι άνθρωποι που με υποστήριξαν και με βοήθησαν ψυχολογικά. Τους ευχαριστώ γι' αυτό.

Βλέπω, ότι το μόνο που νοιάζει την κυβέρνηση είναι η εξουσία. Δεν θέλω να εμφορούμαι από ιδέες κατά της κυβέρνησης και από κομματικές πεποιθήσεις, αλλά δεν είναι υποφερτό να νοιάζεται η κυβέρνηση μόνο για την εξουσία. Αν είναι δυνατόν! Οι ελεημοσύνες του κ. Σημίτη, με τις κοινωνικές παροχές που δόθηκαν, δεν μπορούν να ανακουφίσουν ούτε στο ελάχιστο κάποιους Έλληνες. Θα συνεχίσουμε να ζούμε έτσι; Αν είναι δυνατόν! Ευχαριστώ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Το λόγο έχει η εισηγήτρια Έφηβος Βουλευτής Παρασύρη Μαρία από το Νομό Ηρακλείου.

ΠΑΡΑΣΥΡΗ ΜΑΡΙΑ (Νομός Ηρακλείου): Θα ήθελα να εκφράσω τα συγχαρητήριά μου στη συνάδελφο που μίλησε πριν και να της πω κουράγιο.

Θα ήθελα τώρα να εστιάσω την προσοχή της στην κτηνοτροφία της Ελλάδας και ειδικότερα της Κρήτης, από όπου κατάγομαι. Στον 21ο αιώνα αυτός ο πλουτοπαραγωγικός κλάδος της οικονομίας είναι παραμελημένος και αντιμετωπίζει δυσκολίες που δεν αρμόζουν σε μία ευρωπαϊκή χώρα, η οποία, εκτός των άλλων, παρουσιάζει και υψηλό δείκτη ανεργίας. Δυστυχώς, η Πολιτεία δεν δίνει τα κατάλληλα κίνητρα για την ανάπτυξη αυτού του τομέα, ενώ υπάρχει αρκετή θέληση από τους νέους της επαρχίας να ασχοληθούν με την κτηνοτροφία.

Ιδιαίτερα στην Κρήτη, παρατηρείται το φαινόμενο αρκετοί νέοι να στρέφονται αρχικά στην κτηνοτροφία, αλλά στη συνέχεια, λόγω των υφιστάμενων δυσκολιών, να αποχωρούν από αυτόν τον παραγωγικό τομέα. Η κατάσταση επιβαρύνεται, διότι το κράτος δεν μεριμνά για την προώθηση των προϊόντων στο εξωτερικό, παρόλο που αυτά θα μπορούσαν να

έχουν υψηλή ζήτηση στην Ευρωπαϊκή Αγορά, λόγω της ποιότητάς τους.

Στην εξωτερική αγορά, πολυεθνικές εταιρίες προχωρούν στην εισαγωγή μεγάλων ποσοτήτων γαλακτοκομικών προϊόντων και κρέατος και, ακολουθώντας την πολιτική χαμηλών τιμών, καταφέρνουν να βάζουν στο περιθώριο τις μικρές κτηνοτροφικές μονάδες, που το κόστος παραγωγής τους τις καθιστά μη ανταγωνιστικές.

Ένα σημαντικό πρόβλημα για τους Κρήτες κτηνοτρόφους είναι η υψηλή τιμή των ζωοτροφών. Το κόστος είναι ιδιαίτερα υψηλό, επειδή η παραγωγή ζωοτροφών στην Κρήτη είναι αρκετά χαμηλή και έτσι αναγκάζονται να τις προμηθεύονται από τα άλλα μέρη της χώρας ή να εισάγουν από το εξωτερικό, πληρώνοντας ένα υψηλό ποσοστό, της τάξης του 15%, για τα έξοδα μεταφοράς δια θαλάσσης. Το κόστος παραγωγής δεν ισοσταθμίζεται από το κέρδος, καθώς η τιμή του γάλακτος και του κρέατος είναι αρκετά χαμηλή. Επίσης, δεν υπάρχει οργανωμένη αγορά για την επεξεργασία του μαλλιού.

Η κατάσταση αυτή δημιουργείται, επειδή δεν υπάρχουν κτηνοτροφικοί συνεταιρισμοί που να προωθούν τις υψηλές τιμές των προϊόντων. Δυσκολεύουν ακόμα περισσότερο τα πράγματα, αφού το κόστος συντήρησης των αιγοπροβάτων είναι υψηλό, εξαιτίας των προληπτικών και θεραπευτικών φαρμάκων που απαιτούνται, ενώ δεν βοηθούνται από την πολιτεία.

Ακόμα και για το βιοτικό επίπεδο της ζωής του, ο κτηνοτρόφος αντιμετωπίζει δυσκολίες κι αυτό γιατί εργάζεται πολλές ώρες τη μέρα, χωρίς να του δίνονται οι ευκαιρίες για ξεκούραση με αποδοχές, που δίνονται στους άλλους εργαζομένους.

Επιπλέον, στα άλλα θέματα, όπως συνταξιοδότησης, ασφάλισης και παιδείας ο κτηνοτρόφος είναι ζημιωμένος. Η μόνη συνδρομή του κράτους και της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα παραπάνω προβλήματα είναι οι επιδοτήσεις, που είναι χαμηλές και, όπως προανέφερα, θα κοπούν στη συνέχεια. Έτσι, ο κτηνοτρόφος δεν μπορεί να ανταπεξέλθει στις ανάγκες της ζωής και να ζήσει με αξιοπρέπεια την οικογένειά του, που κυρίως είναι πολύτεκνη και ζει στην ύπαιθρο.

Επίσης, είναι απαραίτητη η έγκαιρη και συστηματική καταβολή των κονδυλίων για τον εξοπλισμό των κτηνοτροφικών μονάδων με μηχανήματα, που προς το παρόν στερούνται, ενώ τα έχουν οι Ευρωπαίοι συνάδελφοί τους. Ήδη, κάποιο ελάχιστο ποσοστό κτηνοτρόφων κάνουν χρήση των αναπτυξιακών προγραμμάτων. Αυτό το ποσοστό πρέπει να αυξηθεί, κυρίως για τους νέους που στην Κρήτη εκδηλώνουν μεγάλο ενδιαφέρον γι' αυτά.

Είναι, επομένως, απαραίτητο να ληφθούν κάποια ενισχυτικά μέτρα από την Πολιτεία, για να μετριαστούν αυτά τα προβλήματα και προτείνω τη μείωση του ΦΠΑ ή την απαλ-

λαγή του ΦΠΑ για τις ζωοτροφές και την επιδότηση για τα έξοδα μεταφοράς τους. Επίσης, πρέπει να γίνει άμεση και ευνοϊκή ρύθμιση των κτηνοτροφικών χρεών προς τις τράπεζες και μείωση των επιτοκίων δανειοδότησης των κτηνοτρόφων. Επίσης, θα πρότεινα να γίνει κάποια ρύθμιση για την κρητική φέτα, η οποία, δυστυχώς, δεν αναγνωρίζεται ως φέτα, αλλά ως λευκό τυρί, πράγμα το οποίο την υποβαθμίζει στο χώρο της αγοράς των γαλακτοκομικών προϊόντων.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να παρατηρήσω ότι οι κλιματολογικές συνθήκες της Ελλάδας ευνοούν την ανάπτυξη των αιγοπροβάτων και κατ' επέκταση των προϊόντων τους. Η χώρα μας έχει δυνατότητες, σε μεγάλο βαθμό, να γίνει ανταρκτης, αλλά και ανταγωνιστική σε σύγκριση με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες, αναδεικνύοντας την κτηνοτροφία σε έναν από τους βασικότερους τομείς απασχόλησης της νέας γενιάς.

Τα επιτεύγματα της τεχνολογίας, σε συνάρτηση με την κρατική μέριμνα και τη συνεργασία των κτηνοτρόφων και των κτηνιάτρων, θα επιφέρουν την εδραίωση της ελληνικής κτηνοτροφίας σε διεθνές επίπεδο.

Ως εισηγήτρια της Επιτροπής μας στην Ολομέλεια της Βουλής, θα ήθελα να θέσω το ερώτημα, αν για όλους αυτούς τους προβληματισμούς στα ερωτήματά μας και τις προτάσεις μας θα δοθούν απαντήσεις και αν πρόκειται να γίνει κάτι στο κοντινό μέλλον. Το μόνο σίγουρο πάντως είναι πως εμείς οι Έφηβοι Βουλευτές ευαισθητοποιηθήκαμε, γινόμαστε ενεργοί πολίτες και θα αγωνιστούμε για ένα καλύτερο αύριο, για μια καλύτερη Ελλάδα και όσο και αν είναι ουτοπιστικό για ένα μέλλον χωρίς προβλήματα.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ο κ. Σίμογλου Απόστολος-Χρήστος έχει το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΙΜΟΓΛΟΥ (Βα Θεσσαλονίκης): Θα ήθελα να ρωτήσω το εξής. Είπατε για τους γεωργούς ότι θέλουν να τους μειώσουν ακόμα περισσότερο τις επιδοτήσεις, γιατί είναι πολύ αυξημένες. Το κράτος τι προσπαθεί να καταφέρει με αυτό; Να εξοντώσει εντελώς κάποιους μικρογεωργούς; Θα μείνουν μόνο, δηλαδή, όσοι έχουν πάνω από 500 στρέμματα καλλιεργήσιμης γης και πολλά ζώα;

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Σε ό,τι αφορά τις επιδοτήσεις δεν είναι ελληνική υπόθεση, δεν αφορά την Ελληνική Κυβέρνηση. Αφορά το σύνολο των ευρωπαϊκών χωρών, που συναποτελούν την Ευρωπαϊκή Ένωση, σήμερα. Είναι δηλαδή οι δεκαπέντε χώρες και οι άλλες δέκα χώρες που εντάχθηκαν και που από το τέλος του 2004 θα αποτελούν ισότιμα μέλη.

Βρισκόμαστε, δηλαδή, μπροστά σε ένα τεράστιο μετασχηματισμό μιας ολόκληρης διαδικασίας που συνδέεται με την ανάπτυξη των παραγωγικών πηγών της Ευρώπης, αλλά και ολόκληρου του κόσμου και εδώ βρίσκεται πλέον αυτό

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

που ρητορικά επαναλαμβάνουμε, το μεταίχμιο μιας άλλης εποχής. Ασφαλώς, βιώνουμε μία νέα εποχή.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΙΜΟΓΛΟΥ (Β' Θεσσαλονίκης): Ναι, αλλά έχω παρατηρήσει ότι σε κάποιες άλλες χώρες δεν υπάρχουν τόσο μειωμένες επιδοτήσεις.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Πού εννοείς; Στην Ευρώπη;

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΙΜΟΓΛΟΥ (Β' Θεσσαλονίκης): Μάλιστα.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Όχι, δεν συμβαίνει αυτό. Είναι κοινοί οι κανόνες, οι όροι και οι διαδικασίες.

Απλά, υπάρχουν ορισμένες παρεκκλίσεις, οι οποίες λαμβάνουν χώρα μόνο για σοβαρά προβλήματα, και όταν αυτά διαπιστωθούν. Αυτά βγαίνουν από το Αγροτικό Ταμείο και ενισχύονται από άλλο ταμείο, όπως συνέβη φέτος και στην Ελλάδα με το βαμβάκι. Εδώ και τρία χρόνια έχει ληφθεί απόφαση, όσον αφορά την έκταση της καλλιέργειας που πρέπει να έχει ο κάθε αγρότης-καλλιεργητής βαμβακιού και αυτό δεν τηρήθηκε. Και δεν τηρήθηκε με τη συμμετοχή, την υποστήριξη και τη συνεννοχή των διαφόρων συνεταιριστών, συνεταιρισμών και των διαφόρων παραγόντων στους διάφορους νομούς.

Όμως, αυτή η πραγματικότητα δεν μπορεί να συνεχίζεται άλλο στη χώρα. Αυτή είναι η αλήθεια. Αυτά τα πράγματα πρέπει να λέγονται και ιδιαίτερα σε σας τους νέους. Πρέπει να αποκαλύπτεται ποια είναι η πραγματικότητα και πού βρισκόμαστε σήμερα.

Βιώνουμε μία καινούργια εποχή σαν κοινωνία και σαν λαός και όχι μόνο εμείς. Ζούμε σε μία εποχή που κυριαρχείται από την ανασφάλεια, την αβεβαιότητα, τις εντάσεις και τις ανατροπές των παραδοσιακών στρατηγικών και των γεωπολιτικών ισορροπιών. Ζούμε σε μία εποχή με μεγάλες συγκρούσεις, που έρχονται πραγματικά να προσδιορίσουν ένα παγκόσμιο σκηνικό με ανισότητες, με ανασφάλεια και με μεγάλες αναταράξεις.

Μέσα σ' αυτό το νέο σκηνικό, που διαμορφώνεται στην περιοχή μας και στον κόσμο γενικά, σαν χώρα πρέπει να προχωρήσουμε. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να διασφαλίσουμε μία ισχυρή ανταγωνιστική οικονομία, να διασφαλίσουμε τα εθνικά μας συμφέροντα, την κοινωνική συνοχή της χώρας μας και τους όρους μιας ανάπτυξης, που να μην υπακούει πλέον στους κλυδωνισμούς και να μην επηρεάζεται από τους κλυδωνισμούς των εντάσεων και των αποσταθεροποιητικών τάσεων, που προωθούνται στην ευρύτερη περιοχή.

Άλλωστε, βιώνουμε καθημερινά ότι η ευρύτερη περιοχή μας είναι μια περιοχή διαρκώς αποσταθεροποιημένη. Η κρίση αποδόμησης των βαλκανικών κοινωνιών, αυτή η ζώνη της καταϊγίδας, που παίρνει πλέον τα χαρακτηριστικά των μεγάλων ανατροπών, τόσο στα Βαλκάνια όσο και στην ευρύτερη

περιοχή της Ευρασίας, με αποκορύφωμα όλο αυτό το όνειδος του σύγχρονου κόσμου, που είναι η επέμβαση στο Ιράκ και το ολοκαύτωμα της Παλαιστίνης, δημιουργούν αλυσιδωτές αντιδράσεις, που επηρεάζουν συνολικότερα την οικονομική λειτουργία και τις οικονομικές σχέσεις όχι μόνο της χώρας μας, αλλά και γενικότερα.

Υπάρχει, δηλαδή, μία απομάκρυνση των επενδυτικών κύκλων από την ευρύτερη περιοχή. Αυτό συνιστά ένα τεράστιο ζήτημα για τη χώρα μας, δεδομένου ότι σήμερα είμαστε η μοναδική πλέον χώρα, στην ευρύτερη περιοχή, που αποτελούμε ένα χώρο σταθερότητας, ασφάλειας, ευημερίας και ένα χώρο ο οποίος μπορεί πραγματικά να αποτελέσει εγγύηση για το λαό μας.

Αυτά δεν θα πρέπει να τα υποτιμάμε ως στοιχεία. Άλλωστε, αυτά δεν έχουν σχέση με τα κόμματα. Έχουν σχέση με την εθνική μας υπόσταση και με τις δυνατότητες που έχουμε, πλέον ως λαός και ως πολιτεία, να προωθήσουμε εκείνες τις πολιτικές, οι οποίες δίνουν απάντηση στα προβλήματα που μας απασχολούν σήμερα.

Εγώ δεν υποτιμώ καθόλου τον προβληματισμό, που ακούστηκε, σε σχέση με την περιθωριοποίηση της επαρχίας. Όμως, θα πρέπει να σας εξηγήσω ορισμένα πράγματα. Καταλαβαίνω ότι ως άνθρωποι βρίσκεστε σε ένα μεταίχμιο. Θα φύγετε από το σχολείο και θα μπειτε πλέον στην πανεπιστημιακή ζωή. Αναζητάτε την ταυτότητά σας στο μέλλον, σε ένα μέλλον γκρίζο, ένα μέλλον θολό, χωρίς βεβαιότητα και χωρίς ασφάλεια.

Όμως, αυτό δεν σημαίνει ότι πρέπει να απορρίψουμε και να ισοπεδώσουμε ό,τι έχει γίνει σήμερα. Σήμερα, όλη η ελληνική επαρχία έχει πανεπιστημιακές σχολές. Αυτό δεν πρέπει να το υποτιμάμε. Είμαστε η μοναδική χώρα, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, που έχουμε αυτή την αποκεντρωμένη διάρθρωση των πανεπιστημιακών δομών μας σε τόσο μεγάλη έκταση. Και αυτά τα επίπεδα των εκπαιδευτικών δομών σε πανεπιστήμια, στην ανώτερη και ανώτατη μόρφωση, διαμορφώνουν, αν θέλετε, μια καινούργια πολιτιστική πραγματικότητα στην Ελλάδα, τόσο στο οικονομικό όσο και στο κοινωνικό επίπεδο.

Όμως, θα πρέπει να πούμε τα πράγματα όπως έχουν. Η αποκέντρωση δεν σημαίνει ότι ταυτόχρονα πρέπει να συντηρηθούν χωριά που ο ιστορικός τους κύκλος έγκλεισε. Αυτό είναι μια πραγματικότητα. Όπως ταυτόχρονα πρέπει να πούμε ότι υπάρχουν αγροτικές δραστηριότητες, οι οποίες πλέον δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο συντήρησης, ανάπτυξης και τροφοδοσίας της ζωής του απλού κόσμου, όταν δεν έχουν απήχηση και ανταπόκριση στην αγορά.

Είπε ένας συνάδελφός σας για τα Ολυμπιακά έργα, γιατί γίνονται μόνο στην Αθήνα. Ευχαριστώ για το ερέθισμα που μου δώσατε. Γιατί ακούγεται από πολλούς παράγοντες αυτό, γιατί υπάρχει το αθηνοκεντρικό κράτος κ.λπ. Ακούστε:

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες διεξάγονται από την Ολυμπιακή Επιτροπή. Είναι υπόθεση της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής. Η κάθε μια χώρα που αναλαμβάνει τη διεξαγωγή των Ολυμπιακών Αγώνων, προσδιορίζει και την πόλη που θα αναλάβει την οργάνωση και τη διεξαγωγή τους. Αυτή η πόλη ήταν η Αθήνα. Αν ήταν η Θεσσαλονίκη, τα ολυμπιακά έργα θα γίνονταν εκεί. Απαγορεύεται απαρέγκλιτα να γίνουν ολυμπιακά έργα έξω από τα όρια της πόλεως, που αναλαμβάνει τη διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων.

Η Κυβέρνηση προϋπέβαλε ένα πολύ συγκεκριμένο πρόγραμμα οργάνωσης των Ολυμπιακών έργων. Αυτό υιοθετήθηκε από τη Διεθνή Επιτροπή Ολυμπιακών Αγώνων και γι' αυτό ανατέθηκε στην Ελλάδα και στην Αθήνα να διεξάγει τους Ολυμπιακούς Αγώνες. Αυτό κάνουμε σήμερα. Δεν είναι, λοιπόν, υπόθεση καμίας κυβέρνησης και καμίας χώρας το να επιμερίζει επιλεκτικά, όπου αυτή θέλει, την αποκέ-

ντρωση των αγωνισμάτων για να προωθήσει ταυτόχρονα τα έργα υποδομής, για τη διεξαγωγή αυτών των αγώνων. Είναι, λοιπόν, υπόθεση της Αθήνας. Έτσι γίνεται. Αυτός είναι ο Κανονισμός, όχι ο δικός μας, αλλά της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής, που τον έχει αποδεχθεί όλος ο κόσμος. Μέσα, δηλαδή, σ' αυτό το πλαίσιο κινούμαστε σε σχέση με τα ολυμπιακά έργα.

Ολοκληρώθηκε η διαδικασία για σήμερα.

Ευχαριστώ πολύ.

Λύεται η συνεδρίαση.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Β' ΑΘΗΝΑΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ 16-9-2003

Στην Αθήνα σήμερα, 16 Σεπτεμβρίου 2003, ημέρα Τρίτη και ώρα 9.10' π.μ., στην Αίθουσα 223 του Μεγάρου της Βουλής, συνεδρίασε η Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής των Εφήβων, υπό την Προεδρία του Βουλευτή Αθήνας, κ. Λάμπρου Κανελλόπουλου με αντικείμενο την εξέταση των θεμάτων: "Εθνική Οικονομία, Φορολογία, Φοροδιαφυγή, Παραοικονομία, Φυσικό Περιβάλλον, Πολεοδομία - Οικιστικό Πρόβλημα, Δημόσια Έργα, Κοινωνική Ανισότητα, Καταναλωτισμός, Διαφήμιση, Μόδα, Γεωργία - Κτηνοτροφία, Δάση, Αλιεία, Τουρισμός, Ενέργεια, Υδάτινοι Πόροι, Τεχνολογία, Επιστήμη, Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές - Κινητά Τηλέφωνα, Μεταλλεία, Τρόφιμα, Θαλάσσιο Περιβάλλον, Ναυτικοί - Λιμάνια και Ζώα - Ζωοφιλία" της Σύθεσης Κεμένων των μαθητών της Α', Β' και Γ' Τάξης του Ενιαίου Λυκείου και των Τ.Ε.Ε., καθώς και των Τ.Ε.Ε. Μαθητείας Α' Κύκλου του Ο.Α.Ε.Δ. από την Ελλάδα και τον Απόδημο Ελληνισμό και των μαθητών της Β' Τάξης των Λυκείων και των Τεχνικών Σχολών από την Κύπρο, που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα "Βουλή των Εφήβων", Η' Σύνοδος 2002 - 2003 (3η συνεδρίαση).

Στη συνεδρίαση της Επιτροπής συμμετείχαν οι Έφηβοι Βουλευτές: Αξιάς Βασίλειος (Ν. Πιερίας), Βαγγελιά Ευφροσύνη (Α' Θεσσαλονίκης), Βόμβα Ελένη (Ν. Λέσβου), Γκαϊντατζή Χριστίνα (Ν. Έβρου), Δελέγκου Βασιλική (Ν. Ηλείας), Δημητριάδου Μαρία (Ν. Καστοριάς), Εξακουσιτίδου Ευαγγελία (Ν. Κοζάνης), Ζαμπάντης Φώτιος (Ν. Κεφαλληνίας), Ζεμπιλιά Μαρία (Β' Θεσσαλονίκης), Θεοδώρου Χρυσιέλα (Λεμεσός Κύπρου), Καραγιάννη Αναστασία (Ν. Φθιώτιδας), Κανκαλίδης Αθανάσιος (Ν. Κέρκυρας), Κουτσουμπάς Ιωάννης (Ν. Φωκίδας), Λαζαράκη Κωνσταντίνα (Β' Αθήνας), Λιόλιου Πολυξένη (Ν. Άρτας), Μανδάλου Θεοδώρα (Ν. Χαλκιδικής), Μάνιου Μάριον - Εμμανουέλα (Α' Αθήνας), Μήνου Μαριλένα (Ν. Αιτωλοακαρνανίας) Μούστα Τερέζα (Επικρατείας), Μπεθάνη Καλλιόπη (Περιφέρεια Ν. Αττικής), Μπέλλου Αγγελική (Ν. Άρτας), Μπούκλη Αθανασία (Ν. Ηλείας), Παπακωνσταντίνου Αγγελική (Α' Αθήνας), Παπαντώνης Διονύσιος (Ν. Ζακύνθου), Παρασκευόπουλος Νικόλαος (Ν. Πέλλας), Παρασύρη Μαρία (Ν. Ηρακλείου), Πηλιούρας Ηλίας (Ν. Λακωνίας), Πλιάτσικα Ζωή (Ν. Σερρών), Σάμιος Γεώργιος (Ν. Σάμου), Σιαφάκα Πανωραία (Ν. Ημαθίας), Σίμογλου Απόστολος - Χρήστος (Β' Θεσσαλονίκης), Σίμου Μαρία (Ν. Κυκλάδων), Στόικος Αθανάσιος (Ν. Πέλλας), Σωκράτους Ξενοφών - Σωκράτης (Λευκωσία Κύπρου), Τερζή Ραλλού (Ν. Έβρου), Τζουλέκη Μαριάννα (Ν. Ηλείας), Τσιλιμύγκας Ιωάννης (Ν. Πιερίας), Τσούμπα Αικατερίνη (Ν. Κορινθίας), Φανουργιάκης Μανώλης (Ν. Λασιθίου) και Χονδρός Κωνσταντίνος (Ν. Αιτωλοακαρνανίας).

Στη συνεδρίαση παραβρέθηκε και το μέλος του Εκπαιδευτικού Προγράμματος «Βουλή των Εφήβων» κ. Χαράλαμπος Μελισσάρης, φιλόλογος.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Φίλες και φίλοι αρχίζει η συνεδρίαση. Μετά από τις προηγούμενες συνεδριάσεις, πιστεύω πως έχουμε αποκτήσει μια οικειότητα και μια ζεστασιά που είναι απαραίτητο στοιχείο της κάθε κοινωνικής και πολιτικής διαδικασίας.

Με αυτήν την τρίτη συνεδρίαση ολοκληρώνουμε τη συζήτησή μας. Πριν προχωρήσουμε στη διαδικασία της ψηφοφορίας θα ήθελα να δώσω το λόγο στην Έφηβο Βουλευτή Αθανασία Μπούκλη.

ΑΘΑΝΑΣΙΑ ΜΠΟΥΚΛΗ (Νομός Ηλείας): Κύριε Πρόεδρε της Επιτροπής, κύριοι συνάδελφοι, έχουμε ήδη πραγματοποιήσει δύο συνεδριάσεις ακούγοντας κάποιες προτάσεις και προβληματισμούς από παιδιά πολλών Νομών. Κάποιοι Έφηβοι Βουλευτές μας άγγιξαν ιδιαίτερα με τα λόγια τους και θα ήθελα να τους συγχαρώ για το θάρρος της γνώμης τους.

Όπως θα αντιληφθήκατε και εσείς, κύριε Πρόεδρε, το αίμα μας βράζει και θέλουμε πάντα να λέμε την αλήθεια χωρίς φόβο ή πάθος. Εσείς πιστεύετε, κύριοι, ότι είμαστε ξεσπασμα ασυνείδητων αιχμών στην συνειδητή ζωή;

Μίλησαμε για την ανακύκλωση, τη ρύπανση, την ανεργία, τη γεωργία, την κτηνοτροφία, την οικολογία, την αστυφιλία, την παγκοσμιοποίηση, την ξενομανία, για τους Ολυμπιακούς Αγώνες, για τον τουρισμό, για τον αγροτουρισμό, όπως και για άλλα πολλά.

Πριν έλθω εδώ γνωστοί και καθηγητές μου είπαν πως δεν θα έπρεπε να ενθουσιαστώ με την ιδέα της Βουλής των Εφήβων, γιατί δεν υπήρχε περίπτωση να εισακουστούν οι παρακλήσεις μας για ένα καλύτερο αύριο, για μια ομορφότερη Ελλάδα. Φυσικά χαίρομαι που βρισκομαι εδώ σήμερα μαζί σας, αλλά έχω μία απορία που παραμένει ακόμα άλυτη στο πίσω μέρος του μυαλού μου. Όλα αυτά που ειπώθηκαν τις προηγούμενες μέρες, θα πραγματοποιηθούν άραγε στο άμεσο μέλλον; Μήπως ακούγονται κάθε χρονιά οι ίδιες προτάσεις, τα ίδια άγγη και τα ίδια προβλήματα, χωρίς να υπάρχει ουσιαστικό αποτέλεσμα, αλλά τα λέμε απλά για να λέγονται; Ίσως να φαίνομαι λίγο απαισιόδοξη και ίσως να χαρακτηριστώ υπερβολική. Το μέλλον μας, όμως, έχει σίγουρα εμπόδια και στον τόπο που ζούμε αυτό με φοβίζει. Αν ενώσουμε τις εφηβικές μας φωνές σήμερα, εμείς τα φωτεινά παραδείγματα της θέλησης, για ένα δημιουργικότερο και ομορφότερο αύριο, δεν θα μπορέσει να μας σταματήσει κανείς. Όταν στο μέλλον κάποιοι από μας θα κάθονται σ' αυτά τα έδρανα, να μην ξεχάσουν ποτέ, ότι σε όλα τα προβλήματα, αν αγωνιστεί κανείς πραγματικά, χωρίς υπεκφυγές, τότε θα βρει σίγουρα τις λύσεις τους. Ευχαριστώ πολύ.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Όπως και εσείς έτσι και εγώ δέχθηκα ορισμένα ερεθίσματα από την τοποθέτηση της Εφήβου Βουλευτού Αθανασίας Μπούκλη. Δεν επιδιώχθηκε και δε σχεδιάστηκε μία διαδικασία εικονική, ψευδοδημοκρατική για να εγκλωβίσουμε ή να ενσωματώσουμε σε μία εικονική, ενδεχόμενα, πραγματικότητα μία ολόκληρη γενιά. Θα ήταν η χειρότερη συμβολή σε ένα νέο κόσμο, που φιλοδοξούμε να του δώσουμε τη σκυτάλη για να πάει τη χώρα αυτή ένα βήμα παραπέρα. Ο μοναδικός στόχος και η μοναδική επιδίωξη ήταν, είναι και θα παραμείνει, το πώς θα ανοίξουμε τις διαδικασίες πολιτικοποίησης των νέων ανθρώπων μέσα στον κατ' εξοχήν χώρο της κοινωνικοποίησης, που είναι το σχολείο. Αυτή, λοιπόν, η συμμετοχή αναδεικνύει αξίες, δημοκρατικές αρχές, οράματα, ιδανικά, συμπυκνώνει ιδέες, αναζητά διεξόδους, καταγράφει προβλήματα, τα οποία, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, μπορεί να μην τα βλέπω εγώ, λόγω, ίσως, της ομολογούμενης ή της ανομολόγητης ωριμότητάς μας ως ανθρώπων.

Έτσι, λοιπόν, Αθανασία, θα ήθελα να σε παρακαλέσω, όταν θα επιστρέψεις στον Πύργο να πεις στους δασκάλους σου, οι οποίοι αμφισβητούν αυτήν τη δυνατότητα της συμμετοχής στο θεσμό αυτό ή, ίσως να μην το έχουν συνειδητοποιήσει, αλλά εάν είναι συνειδητοί εκπαιδευτικοί, θα έπρεπε τουλάχιστον να μην αμφισβητούν τη διαδικασία και εάν συνεχίζουν να την αμφισβητούν ύστερα από επτά χρόνια, θα τους παρακαλέσω να έρθουν στην Αθήνα, να πάρουν μια πρώτη γεύση του τι γίνεται μέσα σ' αυτήν τη διαδικασία. Έχετε στα χέρια σας τα πρακτικά των συνεδριάσεων της Βουλής των Εφήβων, τα οποία είναι δικά σας. Όταν σήμερα συμμετέχουν 24.000 μαθητές από όλη την Ελλάδα, την Κύπρο και τον Απόδημο Ελληνισμό σε μία συζήτηση και έναν αυθόρμητο και πηγαίο διάλογο, που δεν υπακούει σε σκοπιμότητες και δεν υποτάσσεται σε προκαθορισμένα κλισέ, αλλά εκφράζει αυτήν την ελεύθερη δημοκρατική βούληση του καθενός από εσάς πάνω στα προβλήματα που αφορούν το μέλλον του, τη γενιά του, το σπίτι του και την καθημερινή του ζωή. Επίσης, αφορούν την ερήμωση των σχολείων μέχρι τη δυνατότητα πρόσβασης στην εκπαίδευση σε θέματα που αδυνατούν ή απομακρύνουν το νέο κόσμο να μπει στη διαδικασία της εκπαίδευσης της χώρας μας.

Επίσης, αφορούν τη μόλυνση του περιβάλλοντος. Αυτός ο πλούσιος και πολύχρωμος προβληματισμός ενός κόσμου που έχει συνείδηση και ανεπτυγμένη ιστορική αυτογνωσία, ότι αυτός ο τόπος όπως τον δανειστήκαμε εμείς, έτσι τον δανείζετε και εσείς από τα παιδιά σας. Κοινή συνισταμένη όλων μας είναι η αγάπη. Αυτά, λοιπόν, τα πρακτικά των συνεδριάσεων της Βουλής των Εφήβων δεν πάνε μόνο στη Βιβλιοθήκη της Βουλής ή των διαφόρων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Δεν τα αναφέρουμε στους ιστοριοδίφες του μέλλοντος για να συζητήσουν απλά και να καταναλώσουν ώρες από τις

έρευνές τους για τους προβληματισμούς μιας γενιάς της δεκαετίας του 2000. Πηγαίνουν σε κάθε ένα Υπουργείο, σε πολλούς φορείς, στην Εκκλησία, στους δήμους κ.λπ.. Αξιολογούνται από Επιτροπές της Βουλής και σαν προτάσεις στα νομοσχέδια τα οποία γίνονται, λαμβάνονται υπόψη, κάτω από την ευθύνη και τη συστηματική παρακολούθηση του Προέδρου της Βουλής και των εξουσιοδοτημένων από αυτών εκπροσώπων, δηλαδή, των Βουλευτών.

Μια σειρά, λοιπόν, από προτάσεις τα τελευταία επτά χρόνια έχουν γίνει νόμοι του κράτους. Εάν μία πρόταση δεν τη θεωρώ εφικτή ή αναγκαία θα κάνω την παρατήρησή μου και θα σας πω, μπορείτε να την εγκρίνετε, αλλά απλά θα είναι ένα καπρίτσιο, γιατί δε θα βρει ανταπόκριση για να υλοποιηθεί. Για παράδειγμα, δεν μπορώ να απορρίψω την πρόταση της Εφήβου Βουλευτού Μπέλλου από την Άρτα για την επισήμανση που κάνει, σχετικά με τα τοξικά απόβλητα που πέφτουν στον Αμβρακικό Κόλπο. Ο Αμβρακικός Κόλπος δεν είναι μια υπόθεση κλειστή, αλλά είναι μία πολιτιστική κληρονομιά, αλλά και μια πολιτική υποχρέωση όλων μας για να τον προστατεύσουμε. Βέβαια, και όλες εκείνες οι περιοχές που αλλοιώνονται. Ο προβληματισμός τον οποίο αναπτύξατε είναι πολύ σημαντικός. Δείχνει ότι αναπτύσσεται ένα κίνημα οικολογίας στην Ελλάδα, ένα κίνημα που θέλει να συνδέσει πραγματικά την ανάπτυξη του τόπου, την ευημερία του Ελληνικού λαού και να συνδέσει τις επόμενες γενιές με την προστασία του περιβάλλοντος. Είναι μία παρακαταθήκη, την οποία δεν μπορεί κανείς να μην την εντάξει στο νομοθετικό πλαίσιο στο επίπεδο του Κοινοβουλίου.

Οι μεγάλες ιδέες και τα μεγάλα οράματα δεν εξαντλούνται μέσα σε κλειστές αίθουσες, είτε των Κοινοβουλίων είτε των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων. Πρέπει να βγαίνουν και στα πεζοδρομία και να γίνονται διεκδικητικά αιτήματα. Να αποκτήσουν, δηλαδή, κοινωνική απήχηση, συνείδηση και αξία.

Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Μανώλης Φανουργιάκης.

ΜΑΝΩΛΗΣ ΦΑΝΟΥΡΓΙΑΚΗΣ (Νομός Λασιθίου): Θα ήθελα να σας κάνω μία ερώτηση, λέγοντάς σας ότι πολλά παιδιά έχουν τελειώσει πανεπιστήμια, έχουν κάνει διάφορα masters, αλλά είναι άνεργοι. Τις θέσεις αυτών των ανθρώπων τις καταλαμβάνουν κάποιοι άλλοι, οι οποίοι μπορεί να μην είναι γνώστες της θέσης που κατέχουν. Μιλάω, λοιπόν, για τις θέσεις εργασίας στις δημόσιες επιχειρήσεις που τις καταλαμβάνουν κάποιοι χωρίς να το αξίζουν, χρησιμοποιώντας κάποιο μέσο, είτε αυτός είναι Υπουργός που μας το έχει υποσχεθεί κατά την προεκλογική περίοδο είτε κάποιο συγγενικό πρόσωπο που κατέχει κάποια σημαντική θέση και μπορεί να βοηθήσει. Τι θα γίνει με αυτές τις περιπτώσεις; Και αυτοί που το αξίζουν, δεν παίρνουν τη θέση. Μπορείτε, κύριε Πρόεδρε, να μου πείτε, γιατί;

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Επιτροπής): Η διαδικασία των προσλήψεων τα τελευταία επτά χρόνια είναι μια αξιοκρατική διαδικασία, θεσμοθετημένη μέσα από τον ν. 2190/95. Ο νόμος αυτός αφαιρεί από το κράτος και τις υπηρεσίες του κάθε δυνατότητα παρέμβασης στον τρόπο των προσλήψεων. Ο νόμος αυτός εφαρμόζεται από το Ανώτατο Συμβούλιο Προσλήψεων (ΑΣΕΠ), που την ευθύνη έχει δικαστικός λειτουργός.

Οι θέσεις οι οποίες προκηρύσσονται έχουν συγκεκριμένες προϋποθέσεις και όρους. Μοριοποιούνται, αξιολογούνται από τους υπολογιστές και γίνονται οι προσλήψεις στο δημόσιο τομέα. Ο ιδιωτικός τομέας είναι ελεύθερος να κάνει ό,τι θέλει. Οι βαθμίδες των προσόντων, όπως αυτές πιστοποιούνται μέσα από τις διαδικασίες στη χώρα μας, π.χ. απολυτήριο Λυκείου, πτυχίο Ανωτάτων Σχολών κ.λπ., όπου ζητούνται, αξιολογούνται. Υπάρχει αυξημένη μοριοδότηση για τις θέσεις που ζητούνται μεταπτυχιακά διπλώματα.

Στην Ελλάδα φύγαμε από το πελατειακό – ρουσφετολογικό εξαρτημένο σύστημα της αλλαγής και της εξάρτησης του πολίτη από το βουλευτή και το κόμμα και έχουμε μπει σε μια φάση εξυγίανσης του τρόπου λειτουργίας αυτών των σχέσεων. Στο δημόσιο δεν μπορεί να γίνει καμία παρέμβαση, αυτό λένε οι δημοκρατικές αρχές κάθε ευνοούμενης πολιτείας.

Μια σειρά προσλήψεων που αφορούν άτομα με ειδικές αναπηρίες δεν γίνονται μαζί με τις άλλες προσλήψεις, υπάρχει ειδική διαδικασία προσλήψεων. Στην κατηγορία αυτή είναι παιδιά πολυτέκνων, παιδιά αγωνιστών της Εθνικής Αντίστασης. Τα άτομα αυτά εντάσσονται σε ένα ειδικό σύστημα αξιολόγησης, πάλι αντικειμενικό και διάφανο και μέσα από αυτή τη διαδικασία επιβάλλουμε όχι μόνο στο δημόσιο, αλλά και ένα ποσοστό προσλήψεων και στον ιδιωτικό τομέα.

Σαν κοινωνία βρισκόμαστε σε μια μεταβατική φάση αναπροσαρμογών και μεταρρυθμίσεων του τρόπου λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης και της σχέσης με τον πολίτη. Ήταν μια γάγγραινα αυτή. Δεν τη ξήσατε και δεν θα τη γνωρίσετε. Αυτός ο τρόπος εξάρτησης προσβάλλει και τους θεσμούς και το δημοκρατικό πολιτισμό μας. Τουλάχιστον η κυβερνητική πλειοψηφία που έχει την ευθύνη για την ιστορική τομή στη λειτουργία του θεσμού των προσλήψεων θα επιμείνει μέχρι τέλους.

Σήμερα στην Ελλάδα υπάρχουν 500.000 άνεργοι από 20 μέχρι 30 χρονών. Το 60% είναι γυναίκες. Για φανταστείτε, λοιπόν, να καταργηθεί ο θεσμός της αξιολόγησης, της αξιοκρατίας και της ίσης ευκαιρίας. Ή θα κατοχυρώσουμε και την κατοχυρώνουμε μια ανοικτή δημοκρατική κοινωνία των ίσων ευκαιριών και δυνατοτήτων, όπου η δικαιοσύνη να μην αποτελεί ούτε σύνθημα ούτε επίκληση, αλλά μια καθημερινή βιωματική σχέση με τα προβλήματα, με τις ανάγκες και τις προσδοκίες που έχει ο κάθε πολίτης. Είναι ένα κρίσιμο στοιχείο το οποίο θα το κερδίσουμε όχι μόνο μας, είναι υπόθεση όλου του ελληνικού λαού.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Μαριάννα Τζουλέκη.

MARIANNA TZOULEKI (Νομός Ηλείας): Κύριε Πρόεδρε, συγκεκριμένα με την πρόταση που είχα κάνει για φιλοξενία ξένων αριστούχων μαθητών στη χώρα μας, προτείνω αυτοί οι μαθητές να φιλοξενοούνται στην Αρχαία Ολυμπία, στα πλαίσια μιας πολιτιστικής συνάντησης, στην οποία θα συζητούνται θέματα ειρηνικής συνύπαρξης των λαών. Καθώς, επίσης, να εδραιωθούν μαθητικοί ολυμπιακοί αγώνες μόνιμα στην Ολυμπία κάθε 4 χρόνια.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Εάν η πρόταση αυτή δεν περιλαμβάνεται στη Σύνοψη Κειμένων αρμοδιότητας της Επιτροπής Οικονομικών, βεβαίως θα τεθεί σε ψηφοφορία.

Να ξέρετε πάντα ότι το μικρόφωνο έξω από όλα τα άλλα, όπως αυτοπεποίθηση στον εαυτό σου, γνώση, σημαίνει χειραφέτηση, σημαίνει θέληση συμμετοχής - σημαίνει εξουσία.

Εισερχόμεθα τώρα στη διαδικασία των ψηφοφοριών.

Πρώτον, θα θέσω σε ψηφοφορία επί της αρχής το σύνολο των θεμάτων με τις προτάσεις.

Δεύτερον, θα θέσω σε ψηφοφορία το κάθε θέμα χωριστά.

Τρίτον, θα θέσω σε ψηφοφορία όλες τις προτάσεις που διατυπώσατε στις προηγούμενες συνεδριάσεις. Οι προτάσεις αυτές δε συμπεριλαμβάνονται στη Σύνοψη Κειμένων αρμοδιότητας της Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων.

Τέταρτον, θα θέσω σε ψηφοφορία το σύνολο των προτάσεών σας.

Η ψηφοφορία θα γίνει με ανάταση του χεριού.

Ερωτώ, λοιπόν, γίνεται δεκτό, κατ' αρχήν, το σύνολο των θεμάτων της Σύνοψης Κειμένων, αρμοδιότητας της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου;

ΠΟΛΛΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτά, δεκτά.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Επομένως, τα θέματα της Σύνοψης Κειμένων, αρμοδιότητας της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου γίνονται δεκτά, επί της αρχής, κατά πλειοψηφία.

Στη συνέχεια οι Έφηβοι Βουλευτές, αφού ρωτήθηκαν από τον Πρόεδρο της Επιτροπής, εάν γίνεται δεκτό κάθε θέμα της Σύνοψης Κειμένων, αρμοδιότητας της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου, με ανάταση του χεριού έκαναν δεκτά κατά πλειοψηφία, τα θέματα: Εθνική Οικονομία, Φορολογία, Φοροδιαφυγή, Παραοικονομία, Φυσικό Περιβάλλον, Πολεοδομία – Οικιστικό Πρόβλημα, Δημόσια Έργα, Καταναλωτισμός, Διαφήμιση, Μόδα, Γεωργία – Κτηνοτροφία, Δάση, Αλιεία, Τουρισμός, Ενέργεια, Υδάτινοι Πόροι, Τεχνολογία, Επιστήμη, Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές – Κινητά Τηλέφωνα, Μεταλλεία, Τρόφιμα, Θαλάσσιο Περιβάλλον, Ναυτικοί - Λιμάνια και Ζώα – Ζωοφιλία).

Το θέμα «Κοινωνική Ανισότητα» έγινε δεκτό, ομόφωνα.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Εισερχόμαστε τώρα στη διαδικασία ψήφισης των νέων προτάσεων που διατυπώθηκαν στις δύο προηγούμενες συνεδριάσεις και δεν περιλαμβάνονται στη Σύνοψη Κειμένων.

Η Έφηβος Βουλευτής Μαρία Παρασύρη (Ν. Ηρακλείου - Εισηγήτρια) προτείνει:

- 1) Βελτίωση της υποδομής των λιμανιών, για την εξυπηρέτηση του πολίτη.
- 2) Ηλεκτροδότηση όλων των αυθαιρέτων που ήδη υπάρχουν, εμποδίζοντας ταυτόχρονα την κατασκευή νέων.
- 3) Διάθεση περισσότερων χρημάτων για τις αναδασώσεις.
- 4) Πιστοποίηση της κρητικής φέτας με τη συγκεκριμένη ονομασία και όχι ως λευκού τυριού.

Οι Έφηβοι Βουλευτές, αφού ρωτήθηκαν από τον Προεδρεύοντα της Επιτροπής, εάν γίνονται δεκτές οι ανωτέρω προτάσεις, με ανάταση του χεριού έκαναν δεκτές, ομόφωνα, τις προτάσεις 1, 3 και 4 και κατά πλειοψηφία την πρόταση 2.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Θεοδώρα Μανδάλου (Ν. Χαλκιδικής) προτείνει:

- 1) Να μην υπάρχει όριο ηλικίας για τη συμμετοχή σε προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- 2) Επιβολή προστίμου στους εμπόρους που «βαφτίζουν» το εισαγόμενο κρέας ελληνικό.
- 3) Διαχωρισμός των προγραμμάτων για νέους που τώρα ξεκινούν το επάγγελμα του αγρότη και δημιουργία νέων προγραμμάτων γι' αυτούς που ήδη εξασκούν το επάγγελμα.
- 4) Ίδια αντιμετώπιση μεταξύ παλαιών και νέων κτηνοτρόφων για τις χορηγήσεις και επιδοτήσεις και κατάργηση του ηλικίας για τα επιλέξιμα και τα δικαιώματα των κτηνοτρόφων να μη χάνονται κατά τη διάρκεια άσκησης του επαγγέλματος.

Οι Έφηβοι Βουλευτές, αφού ρωτήθηκαν από τον Προεδρεύοντα της Επιτροπής, εάν γίνονται δεκτές οι ανωτέρω προτάσεις, με ανάταση του χεριού έκαναν, ομόφωνα, δεκτές τις προτάσεις.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Ραλλού Τερζή (Ν. Έβρου) προτείνει:

- 1) Κατασκευή κάθετων οδικών αξόνων, για τη σύνδεση του Έβρου με τη Βόρεια και την Ανατολική Ευρώπη.
- 2) Δημιουργία περισσότερων υποδομών για την ανάπτυξη του Έβρου (πανεπιστημιακό νοσοκομείο, λιμάνι, διεθνές αεροδρόμιο) και παροχή κινήτρων στους ιδιώτες για την πραγματοποίηση επενδύσεων και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Οι Έφηβοι Βουλευτές, αφού ρωτήθηκαν από τον Προεδρεύοντα της Επιτροπής, εάν δέχονται τις ανωτέρω προτά-

σεις, με ανάταση του χεριού έκαναν, ομόφωνα, δεκτή την πρόταση 1 και κατά πλειοψηφία τη 2.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Χριστίνα Γκαϊντάτζη (Ν. Έβρου) προτείνει:

- 1) Οργάνωση εκπαιδευτικών εκδρομών με προορισμό τον Έβρο, για την αναβάθμιση της περιοχής και αξιοποίηση των μέγιστης ιστορικής αξίας βυζαντινών μνημείων.
- 2) Αναδασμός στις αγροτικές εκτάσεις της περιοχής του Έβρου.

Οι Έφηβοι Βουλευτές, αφού ρωτήθηκαν από τον Προεδρεύοντα της Επιτροπής, εάν δέχονται τις ανωτέρω προτάσεις, με ανάταση του χεριού έκαναν, ομόφωνα, δεκτή την πρόταση 1 και κατά πλειοψηφία τη 2.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Αγγελική Μπέλλου (Ν. Άρτας) προτείνει:

- 1) Απαγόρευση της ρύψης απορριμμάτων και τοξικών αποβλήτων στον Αμβρακικό Κόλπο και, παράλληλα, δημιουργία δικτύου πόρων και χρήσης αποβλήτων ως πρώτης ύλης για βιομηχανίες.
- 2) Απομάκρυνση των τρατών από τον Αμβρακικό και απαγόρευση των έργων που συντελούν στην καταστροφή του.

Οι Έφηβοι Βουλευτές, αφού ρωτήθηκαν από τον Προεδρεύοντα της Επιτροπής, εάν αποδέχονται τις ανωτέρω προτάσεις, με ανάταση του χεριού έκαναν, ομόφωνα, δεκτές τις προτάσεις.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Καλλιόπη Μπεθάνη (Περιφέρεια Ν. Αττικής) προτείνει:

- 1) Υποστήριξη από το κράτος της έρευνας των ελληνικών πανεπιστημίων σε θέματα οικολογικής διαχείρισης λυμάτων και απορριμμάτων και αξιοποίηση των αντίστοιχων προγραμμάτων συνεργασίας των ελληνικών με τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια.

- 2) Πρόβλεψη αυστηρών όρων στο σχεδιασμό, στον προγραμματισμό, στην υλοποίηση και στη λειτουργία των έργων, των σχετικών με τη διαχείριση των λυμάτων και αξιοποίηση των ευρωπαϊκών κονδυλίων που διατίθενται γι' αυτά.

Οι Έφηβοι Βουλευτές, αφού ρωτήθηκαν από τον Προεδρεύοντα της Επιτροπής, εάν δέχονται τις ανωτέρω προτάσεις, με ανάταση του χεριού έκαναν, ομόφωνα, δεκτές τις προτάσεις.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής):

Ο Έφηβος Βουλευτής Κωνσταντίνος Χονδρός (Ν. Αιτωλοακαρνανίας) προτείνει:

Ίδρυση πανεπιστημίου στο Αγρίνιο, με γνωστικά αντικείμενα στα γεωπονικά, οικονομικά και τουριστικά θέματα.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Οι Έφηβοι Βουλευτές, αφού ρωτήθηκαν από τον Προεδρεύοντα της Επιτροπής, εάν δέχονται την ανωτέρω πρόταση, με ανάταση του χεριού έκαναν δεκτή ομόφωνα, την πρόταση.

Ο Έφηβος Βουλευτής Γεώργιος Σάμιος (Ν. Σάμιου) προτείνει:

Συνεργασία μεταξύ των κρατών, για την αντιμετώπιση του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

Οι Έφηβοι Βουλευτές, αφού ρωτήθηκαν από τον Προεδρεύοντα της Επιτροπής, εάν δέχονται την ανωτέρω πρόταση, με ανάταση του χεριού έκαναν, ομόφωνα, δεκτή την πρόταση.

Ο Έφηβος Βουλευτής Φώτιος Ζαπάντης (Ν. Κεφαλληνίας) προτείνει:

Αξιοποίηση του Προγράμματος Leader 2 της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την αποκατάσταση των μνημείων που έχουν φθαρεί (όπως η γέφυρα Ορμού Αργοστολίου).

Οι Έφηβοι Βουλευτές, αφού ρωτήθηκαν από τον Προεδρεύοντα της Επιτροπής, εάν δέχονται την ανωτέρω πρόταση, με ανάταση του χεριού έκαναν, ομόφωνα, δεκτή την πρόταση.

Ο Έφηβος Βουλευτής Απόστολος – Χρήστος Σίμογλου (Β' Θεσσαλονίκης) προτείνει:

Κατασκευή εγκαταστάσεων για τη διεξαγωγή αγώνων γκραν πρι (πίστας φόρμουλα 1) στο χώρο του Αεροδρομίου του Ελληνικού, για τη βιωσιμότητα των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων της περιοχής και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Οι Έφηβοι Βουλευτές, αφού ρωτήθηκαν από τον Προεδρεύοντα της Επιτροπής, εάν δέχονται την ανωτέρω πρόταση, με ανάταση του χεριού έκαναν, κατά πλειοψηφία, δεκτή την πρόταση.

Η Έφηβος Βουλευτής Πανωραία Σιαφάκα (Ν. Ημαθίας) προτείνει:

Έλεγχο στις επιδοτήσεις προς τους εργοστασιαρχες, για την αποφυγή διαδοχικών παράνομων επιδοτήσεων για εικονικές επενδύσεις.

Οι Έφηβοι Βουλευτές, αφού ρωτήθηκαν από τον Προεδρεύοντα της Επιτροπής, εάν δέχονται την ανωτέρω πρόταση, με ανάταση του χεριού έκαναν, ομόφωνα, δεκτή την πρόταση.

Η Έφηβος Βουλευτής Μάριον – Εμμανουέλα Μανιού (Α' Αθήνας) προτείνει:

1. Απαγόρευση των εκπαιδευτικών εκδρομών σε ζωολογικούς κήπους, γιατί ευνοούν τη δημιουργία αισθημάτων εξουσίας και επιβολής στα ζώα.

2. Απαγόρευση του εμπορίου των ζώων.

Οι Έφηβοι Βουλευτές, αφού ρωτήθηκαν από τον Προεδρεύοντα της Επιτροπής, εάν δέχονται τις ανωτέρω προτάσεις, με ανάταση του χεριού έκαναν, κατά πλειοψηφία, δεκτές τις προτάσεις.

Η Έφηβος Βουλευτής Αικατερίνη Τσούμπα (Ν. Κορινθίας) προτείνει:

Πρόσληψη του απαιτούμενου προσωπικού για την κάλυψη των αναγκών καθαριότητας στις παραμεθόριες περιοχές και σε αρχαιολογικούς χώρους.

Οι Έφηβοι Βουλευτές, αφού ρωτήθηκαν από τον Προεδρεύοντα της Επιτροπής, εάν δέχονται την ανωτέρω πρόταση, με ανάταση του χεριού, έκαναν, ομόφωνα, δεκτή την πρόταση.

Η Έφηβος Βουλευτής Μαριάννα Τζουλέκη (Ν. Ηλείας) προτείνει:

1) Υπαρξη χωροταξικού σχεδιασμού, για να σταματήσει η καταπάτηση δημόσιας γης.

2) Φιλοξενία αριστούχων μαθητών άλλων κρατών, για τη διαφήμιση της χώρας μας στο εξωτερικό και την ανάπτυξη του Τουρισμού.

3) Διεξαγωγή μαθητικών Ολυμπιακών Αγώνων ανά τετραετία στην Αρχαία Ολυμπία.

Οι Έφηβοι Βουλευτές, αφού ρωτήθηκαν από τον Προεδρεύοντα της Επιτροπής, εάν δέχονται τις ανωτέρω προτάσεις, με ανάταση του χεριού έκαναν, ομόφωνα, δεκτή την πρόταση 1 και κατά πλειοψηφία τις 2 και 3.

Ο Έφηβος Βουλευτής Μανώλης Φανουργιαννάκης (Ν. Λασιθίου) προτείνει:

1) Έλεγχος των εισαγωγών από τρίτες χώρες προϊόντων που παράγονται και στον τόπο μας, για να ενισχυθεί η διακίνηση της εγχώριας παραγωγής στην ελληνική αγορά, αλλά και στις ξένες αγορές.

2) Παροχή κινητήρων για την κατασκευή έργων με σκοπό την ανάδειξη του οροπεδίου Λασιθίου (αναστήλωση των 10.000 ανεμόμυλων, δημιουργία μονάδας παραγωγής παραδοσιακών κρητικών υφαντών, λειτουργία αθλητικού κέντρου, αναστήλωση παραδοσιακού οικισμού, λειτουργία τελεφερί κ.λπ.).

Οι Έφηβοι Βουλευτές, αφού ρωτήθηκαν από τον Προεδρεύοντα της Επιτροπής, εάν δέχονται τις ανωτέρω προτάσεις, με ανάταση του χεριού έκαναν, κατά πλειοψηφία, δεκτές τις προτάσεις.

Η Έφηβος Βουλευτής Μαριλένα Μήνου (Ν. Αιτωλοακαρνανίας) προτείνει:

1) Τουριστική ανάπτυξη της περιοχής της Λίμνης Τριχωνίδας.

2) Ανάδειξη από την Πολιτεία των αρχαιολογικών χώρων της περιοχής.

Οι Έφηβοι Βουλευτές, αφού ρωτήθηκαν από τον Προεδρεύοντα της Επιτροπής, εάν δέχονται τις ανωτέρω προτάσεις, με ανάταση του χεριού έκαναν, ομόφωνα, δεκτές τις προτάσεις.

Η Έφηβος Βουλευτής Ευφροσύνη Βαγγελιά (Α' Θεσσαλονίκης) προτείνει, για την αντιμετώπιση της αλόγιστης

άντλησης των υδάτων της λίμνης Δοϊράνης:

1) Αυστηρό έλεγχο των γεωτρήσεων και σταδιακή μείωση του αριθμού τους, μέχρι την κατάργησή τους.

2) Κατασκευή έργων για διοχέτευση νερού από το Μπέλες.

3) Χρήση του συστήματος σταγονιδίων για το πότισμα με περιορισμό της χρήσης μπεκ.

Οι Έφηβοι Βουλευτές, αφού ρωτήθηκαν από τον Προεδρεύοντα της Επιτροπής, εάν δέχονται την ανωτέρω πρόταση, με ανάταση του χεριού έκαναν, ομόφωνα, δεκτές τις προτάσεις.

Ο Έφηβος Βουλευτής Αθανάσιος Κανκαλίδης (Ν. Κέρκυρας) προτείνει:

1) Σύσταση Επιτροπής Οικολογίας και Περιβάλλοντος, ως ανεξάρτητης Επιτροπής της Βουλής.

2) Ίδρυση ερευνητικών κέντρων στην επαρχία.

Οι Έφηβοι Βουλευτές, αφού ρωτήθηκαν από τον Προεδρεύοντα της Επιτροπής, εάν δέχονται τις ανωτέρω προτάσεις, με ανάταση του χεριού έκαναν, ομόφωνα δεκτή την πρώτη πρόταση και κατά πλειοψηφία τη δεύτερη.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ερωτάται τώρα η Επιτροπή, εάν δέχεται και στο σύνολό της τη Σύσταση Κειμένων αρμοδιότητας της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου με την προσθήκη των νέων προτάσεων που έγιναν προηγουμένως δεκτές;

ΠΟΛΛΟΙ ΟΙ ΕΦΗΒΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτή, δεκτή.

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Επομένως, η Σύσταση Κειμένων αρμοδιότητας της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου μαζί με τις νέες προτάσεις που ψηφίστηκαν, έγινε δεκτή και στο σύνολό της, κατά πλειοψηφία.

Τελειώσαμε τη διαδικασία ψήφισης. Οι προτάσεις που έγιναν δεκτές ενσωματώνονται στη Σύσταση Κειμένων. Όλες οι νέες προτάσεις θα συμπεριληφθούν στην Έκθεση της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων και θα σταλούν στην Ολομέλεια της Βουλής των Εφήβων.

Όπως σας είπα, όλες οι προτάσεις θα μελετηθούν, θα αξιολογηθούν και θα παραδοθούν στους ανάλογους κυβερνητικούς τομείς δράσεις.

Ολοκληρώθηκε η διαδικασία των συνεδριάσεων της Επιτροπής μας.

Θέλω να τονίσω ότι ήταν πλούσια σε προβληματισμό. Είναι παρήγορο και ενθαρρυντικό ότι ρίξατε το βάρος σας σε ένα παγκόσμιο πρόβλημα, όπως είναι η προστασία του περιβάλλοντος. Υπάρχει ένα παγκόσμιο κίνημα για την προστασία του περιβάλλοντος, το οποίο οδήγησε στην πρώτη παγκόσμια διάσκεψη για το περιβάλλον στο Ρίο ντε Τζανέιρο το 1992, όπου εκπροσωπήθηκαν 150 χώρες. Η διακήρυξη του Ρίου αποτέλεσε ένα πλαίσιο ελπίδας, αλλά δυστυχώς δεν υλοποιήθηκαν οι βασικές του δεσμεύσεις. Ακολούθησε η Διάσκεψη του Κιότο, όμως και αυτό το πλαίσιο δεν τηρήθηκε, κυρίως από τις ΗΠΑ, ως προς τον έλεγχο των ρύπων.

Σήμερα βρισκόμαστε σε μία καμπή. Πέρυσι έγινε η Διάσκεψη του Γιοχανεσμπουργκ, όπου εκπροσωπήθηκαν όλα τα μέλη του ΟΗΕ. Ας ενώσουμε τις φωνές μας με όλους αυτούς που βρίσκονται σε κινητοποίηση, ώστε να αποτρέψουμε την περαιτέρω επιδείνωση του περιβάλλοντος. Εσείς πρέπει να πρωτοστατήσετε σε αυτούς τους αγώνες.

Ακολούθησε κλήρωση από την οποία προέκυψε ότι στην Ολομέλεια θα μιλήσουν οι κάτωθι:

Δελέγκου Βασιλική (Ν. Ηλείας)

Τσιλιμίγκας Ιωάννης (Ν. Πιερίας)

Γκαΐτατζή Χριστίνα (Ν. Έβρου)

Μανιού Μάριον – Εμμανουέλα (Α' Αθήνας)

Σάμιος Γεώργιος (Ν. Σάμου)

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Προεδρεύων της Επιτροπής): Ως Πρόεδρος θέλω να σας συγχαρώ. Σας εύχομαι από καρδιάς καλή επιτυχία στις σπουδές σας. Είμαι σίγουρος ότι θα κερδίσετε το μέλλον σας, γιατί έχετε όλα τα εφόδια, τις γνώσεις και τις ευαισθησίες, για να πετύχετε στη ζωή σας.

Στη συνέχεια και περί ώρα 10.40' λύθηκε η συνεδρίαση.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Β' ΑΘΗΝΑΣ

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΠΡΑΚΤΙΚΟ-ΕΚΘΕΣΗ

Της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής των Εφήβων στα θέματα «Εθνική Οικονομία, Φορολογία, Φοροδιαφυγή, Παραοικονομία, Φυσικό Περιβάλλον, Πολεοδομία – Οικιστικό Πρόβλημα, Δημόσια Έργα, Κοινωνική Ανισότητα, Καταναλωτισμός, Διαφήμιση, Μόδα, Γεωργία - Κτηνοτροφία, Δάση, Αλιεία, Τουρισμός, Ενέργεια, Υδάτινοι Πόροι, Τεχνολογία, Επιστήμη, Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές – Κινητά Τηλέφωνα, Μεταλλεία, Τρόφιμα, Θαλάσσιο Περιβάλλον, Ναυτικοί – Λιμάνια και Ζώα – Ζωοφιλία» της Σύνοψης Κειμένων των μαθητών της Α' και της Β' Τάξης των Ενιαίων Λυκείων και των Τ.Ε.Ε., καθώς και των Τ.Ε.Ε. Μαθητείας Α' Κύκλου του Ο.Α.Ε.Δ. από την Ελλάδα και τον Απόδημο Ελληνισμό και των μαθητών της Β' Τάξης των Λυκείων και των Τεχνικών Σχολών από την Κύπρο, που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα "Βουλή των Εφήβων", Η' Σύνοδος 2002 – 2003.

Προς τη Βουλή των Εφήβων

Η Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής των Εφήβων συνήλθε στις 14, 15 και 16 Σεπτεμβρίου 2003 σε τρεις συνεδριάσεις, που διήρκεσαν συνολικά περίπου 8 ώρες, υπό την προεδρία του Βουλευτή Β' Αθήνας κ. Λάμπρου Κανελλόπουλου, με αντικείμενο την εξέταση των θεμάτων της Σύνοψης Κειμένων, που ανήκουν στην αρμοδιότητά της.

Στην Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής των Εφήβων συμμετείχαν οι Έφηβοι Βουλευτές: Αξιάς Βασίλειος (Ν. Περίας), Βαγγελιά Ευφροσύνη (Α' Θεσσαλονίκης), Βόμβα Ελένη (Ν. Λέσβου), Γκαϊντατζή Χριστίνα (Ν. Έβρου), Δελέγκου Βασιλική (Ν. Ηλείας), Δημητριάδου Μαρία (Ν. Καστοριάς), Εξακουσίτου Ευαγγελία (Ν. Κοζάνης), Ζαπάντης Φώτιος (Ν. Κεφαλληνίας), Ζεμπιλιά Μαρία (Β' Θεσσαλονίκης), Θεοδώρου Χρυσιέλα (Λεμεσός Κύπρου), Καραγιάννη Αναστασία (Ν. Φθιώτιδας), Κανκαλίδης Αθανάσιος (Ν. Κέρκυρας), Κουτσουμπάς Ιωάννης (Ν. Φωκίδας), Λαζαράκη Κωνσταντίνα (Β' Αθήνας), Λιόλιου Πολυξένη (Ν. Άρτας), Μανδάλου Θεοδώρα (Ν. Χαλκιδικής), Μανιού Μάριον – Εμμανουέλα (Α' Αθήνας), Μήνου Μαριλένα (Ν. Αιτωλοακαρνανίας) Μούστα Τερέζα (Επικρατείας), Μπεθάνη Καλλιόπη (Περιφέρεια Ν. Αττικής), Μπέλλου Αγγελική (Ν. Άρτας), Μπούκλη Αθανασία (Ν. Ηλείας), Παπακωνσταντίνου Αγγελική (Α' Αθήνας), Παπαντώνης Διονύσιος (Ν. Ζακύνθου), Παρασκευόπουλος Νικόλαος (Ν. Πέλλας), Παρασύρη Μαρία (Ν. Ηρακλείου), Πηλιούρας Ηλίας (Ν. Λακωνίας), Πλιάτσικα Ζωή (Ν. Σερρών), Σάμιος Γεώργιος (Ν. Σάμου), Σιαφάκα Πανωραία (Ν. Ημαθίας), Σίμογλου Απόστολος – Χρήστος

(Β' Θεσσαλονίκης), Σίμου Μαρία (Ν. Κυκλάδων), Στόικος Αθανάσιος (Ν. Πέλλας), Σωκράτους Ξενοφών – Σωκράτης (Λευκωσία Κύπρου), Τερζή Ραλλού (Ν. Έβρου), Τζουλέκη Μαριάννα (Ν. Ηλείας), Τσιλιμίγκας Ιωάννης (Ν. Περίας), Τσουμπα Αικατερίνη (Ν. Κορινθίας), Φανουργιάκης Μανώλης (Ν. Λασιθίου) και Χονδρός Κωνσταντίνος (Ν. Αιτωλοακαρνανίας).

Κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων έλαβαν το λόγο η Εισηγήτρια Έφηβος Βουλευτής Μαρία Παρασύρη και οι Έφηβοι Βουλευτές Μπούκλη Αθανασία, Δελέγκου Βασιλική, Μανδάλου Θεοδώρα, Τερζή Ραλλού, Γκαϊντατζή Χριστίνα, Μπέλλου Αγγελική, Μπεθάνη Καλλιόπη, Θεοδώρου Χρυσιέλα, Βαγγελιά Ευφροσύνη, Δημητριάδου Μαρία, Σωκράτους Ξενοφών-Σωκράτης, Χονδρός Κωνσταντίνος, Σάμιος Γεώργιος, Παπακωνσταντίνου Αγγελική, Φανουργιάκης Μανώλης, Στόικος Αθανάσιος, Κανκαλίδης Αθανάσιος, Παπαντώνης Διονύσιος, Ζαπάντης Φώτιος, Τσιλιμίγκας Ιωάννης, Σίμογλου Απόστολος-Χρήστος, Σιαφάκα Πανωραία, Ζεμπιλιά Μαρία, Πλιάτσικα Ζωή, Μανιού Μάριον-Εμμανουέλα, Τσουμπα Αικατερίνη, Τζουλέκη Μαριάννα, Μήνου Μαριλένα και Καραγιάννη Αναστασία, οι οποίοι διατύπωσαν τις απόψεις τους επί των θεμάτων της Σύνοψης Κειμένων, αρμοδιότητας της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου, καθώς και νέες προτάσεις επί των θεμάτων αυτών.

Η Εισηγήτρια - Έφηβος Βουλευτής Μαρία Παρασύρη (Ν. Ηρακλείου) είπε τα εξής:

«Αγαπητοί φίλοι Έφηβοι Βουλευτές, θα ήθελα, αρχίζοντας το λόγο μου, να εκφράσω τη λύπη μου για το θάνατο του Αντώνη Σαμαράκη, ενός από τους πιο σημαντικούς ανθρώπους της εποχής μας.

Ως Εισηγήτρια της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου, θα προσπαθήσω να δώσω περιληπτικά τις απόψεις, τις προτάσεις και τις ενστάσεις μας.

Στην προσπάθειά μου αυτή διαπίστωσα ότι στη χώρα μας δεν υπάρχει οικονομική ανάπτυξη. Τα αίτια είναι πολλά, όπως η ανεργία, οι περιορισμένες εξαγωγές, η χαμηλή παραγωγικότητα κ.λπ.. Οι Ολυμπιακοί Αγώνες, παρά τα όσα θετικά στοιχεία έχουν, θα επιβαρύνουν τον Έλληνα φορολογούμενο για πολλά χρόνια. Το φορολογικό σύστημα της χώρας μας, παρά τα όσα θετικά, έχει αδιαμφισβήτητα πολλά προβλήματα. Το κράτος χάνει χρήματα. Υπάρχει ακόμα η παραοικονομία και η φοροδιαφυγή, που είναι ανασταλτικοί παράγοντες για την ανάπτυξη της οικονομίας. Ο Νεοέλληνας έχει ιδιαίτερη αγάπη στο τζόγο. Πρέπει, συνεπώς, να γίνονται εντατικότεροι έλεγχοι.

Στην Ελλάδα και σε όλο τον κόσμο κυριαρχεί ο ανεξέλεγκτος καταναλωτισμός και η κρίση των ηθικών αξιών. Ο άνθρωπος αγωνίζεται να αποκτήσει περισσότερα χρήματα, τα οποία «εξαργυρώνει» (σε άχρηστη ύλη), με αποτέλεσμα να

εργάζεται περισσότερες ώρες. Οι συνέπειες είναι πάντα δυσμενείς, καθώς μειώνεται ο ελεύθερος χρόνος και επέρχεται η ψυχοσωματική κόπωση του ανθρώπου. Επίσης, παρατηρείται υπερδανεισμός από τις τράπεζες, μέσω πιστωτικών καρτών και η μόδα, που καθορίζει την εξωτερική εμφάνιση και τη συμπεριφορά του ατόμου, τον κάνει θύμα της καταναλωτικής του μανίας.

Υπάρχει κρίση στις ανθρώπινες σχέσεις. Η διαφήμιση, που είναι ένας εξυπνος τρόπος των επιχειρήσεων για την προώθηση των προϊόντων τους, πολλές φορές απορροφά ασύλληπτα ποσά. Αρκετές φορές η διαφήμιση αυτής της μορφής αποπροσανατολίζει, παραπλανά προάγοντας την υπερκατανάλωση και καλλιεργώντας το υλιστικό πνεύμα και χειραγωγεί τις μάζες. Οι ώρες προβολής και το είδος των διαφημίσεων πρέπει να εξεταστούν.

Στις μέρες μας παρατηρείται οργασμός στην κατασκευή δημόσιων έργων εν όψει των ολυμπιακών αγώνων. Όμως, τα έργα αυτά γίνονται μόνο στα μεγάλα αστικά κέντρα, η επαρχία έχει εγκαταλειφθεί παντελώς. Πρωταρχικό μέλημα για το κράτος πρέπει να είναι τα έργα οδοποιίας, το αποχετευτικό σύστημα και οι χώροι εναπόθεσης σκουπιδιών. Είναι απαραίτητη η σωστή διαχείριση των χρημάτων, για την καλύτερη και ταχύτερη αποπεράτωση των έργων. Ιδιαίτερη μέριμνα πρέπει να ληφθεί για τα λιμάνια της χώρας, καθώς πολλά από αυτά δεν έχουν καλή υποδομή και δεν εξυπηρετούν τον πολίτη.

Η βιομηχανική ανάπτυξη και η αστυφιλία είχαν ως συνέπεια την ανεπάρκεια στις υποδομές των πόλεων. Ειδικότερα, παρατηρείται αύξηση των αυθαίρετων και έλλειψη γενικού χωροταξικού σχεδιασμού. Η Πολιτεία πρέπει να φροντίσει για όλα τα παραπάνω και οι Έλληνες να ευαισθητοποιηθούν για τη σωστή οργάνωση των πόλεων. Το κράτος πρέπει να δώσει ρεύμα σε όλα τα αυθαίρετα που υπάρχουν και να εμποδίσει την κατασκευή νέων.

Η κοινωνική ανισότητα τα τελευταία χρόνια εντείνεται και είναι εμφανής στην ιατρική περίθαλψη, στην παιδεία. Επίσης, αυξάνεται η άνιση κατανομή του πλούτου, με αποτέλεσμα τη βία, την εγκληματικότητα και την τρομοκρατία. Είναι απαραίτητη η άμεση κινητοποίηση όλων, για μια Ελλάδα με ίσες ευκαιρίες για όλους.

Στην Επιτροπή μας κύριο θέμα είναι η υποβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος, που καταστρέφεται αλόγιστα. Τα προβλήματα που προκύπτουν και οι συνέπειες είναι κρίσιμες χωρίς υπερβολή και για την ίδια μας τη ζωή. Χρειάζεται συλλογικότερη εργασία από όλους μας, την κοινωνία, τους φορείς και το κράτος, ώστε να έχουμε ένα πραγματικά υγιές φυσικό περιβάλλον. Ιδιαίτερα στο ζωτικό τομέα των δασών, δεν γίνεται σωστή διαχείριση και χρειάζονται σοβαρά μέτρα για την προστασία τους. Οι φωτιές πληθαίνουν και η ευθύνη βαρύνει το κράτος, αλλά και τους πολίτες. Χρειάζεται να

διατεθούν περισσότερα χρήματα για τις αναδασώσεις.

Δεν βρίσκονται σε καλύτερη μοίρα οι υδάτινοι πόροι. Απαιτείται η σωστή διαχείριση του νερού, αφού κινδυνεύει να γίνει είδος προς εξαφάνιση.

Στον ενεργειακό τομέα, η συνεχής χρήση διαφόρων μορφών ενέργειας οδηγεί στην υπερεκμετάλλευση και σε οικολογικές καταστροφές. Είναι ανάγκη να στραφούμε σε εναλλακτικές μορφές ενέργειας (αιολική – ηλιακή), που δε βλάπτουν το περιβάλλον.

Στον τομέα της γεωργίας και της κτηνοτροφίας παρατηρείται κρίση, εξαιτίας των χαμηλών τιμών των προϊόντων σε σχέση με το κόστος παραγωγής τους, με αποτέλεσμα οι γεωργοί και οι κτηνοτρόφοι να αντιμετωπίζουν πρόβλημα επιβίωσης ή και να εγκαταλείπουν την επαρχία. Ανάλογη κατάσταση παρατηρείται και στην αλιεία.

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μεγάλη κρίση στον τουρισμό, καθώς δεν προωθείται σωστά από τους τουριστικούς πράκτορες, με αποτέλεσμα τη μείωση του τουριστικού και εθνικού εισοδήματος.

Η πρόοδος και η εξέλιξη της επιστήμης και της τεχνολογίας, παρά τη μεγάλη προσφορά τους, δημιουργούν προβλήματα και εγκυμονεί κινδύνους η λανθασμένη και ανεξέλεγκτη χρήση τους. Ιδιαίτερα πρέπει να μας απασχολήσει το ζήτημα της κρίσης του πνευματικού μας πολιτισμού, καθώς και των ηθικών μας αξιών.

Υπάρχουν, επίσης, κάποιοι άμεσοι κίνδυνοι από τη χρήση των κινητών τηλεφώνων. Με τη χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών και του διαδικτύου μπορεί να κινδυνεύσει η προσωπική μας ελευθερία, που είναι εκτεθειμένη στον κυβερνοχώρο. Τα μεταλλαγμένα τρόφιμα αποτελούν βόμβα για τη ζωή του ανθρώπου. Ο Έλληνας πρέπει να επιστρέψει στη μεσογειακή διατροφή.

Η απομόνωση και η μοναξιά των ανθρώπων των πόλεων έχουν ως συνέπεια την αύξηση του αριθμού των ζώων συντροφιάς και παράλληλα την αύξηση των αδέσποτων ζώων. Οι δήμοι και οι κοινότητες πρέπει να μεριμνήσουν, με ανθρώπινο πρόσωπο, γι' αυτά τα θέματα.

Ελπίζω αυτές τις μέρες, μέσα από τον εποικοδομητικό διάλογο που θα διεξαχθεί, να ευαισθητοποιηθούμε περισσότερο σ' αυτά τα κρίσιμα θέματα, να γίνουμε πιο έτοιμοι πολίτες και να συμβάλουμε καθοριστικά στην αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων.»

Οι Έφηβοι Βουλευτές Μαρία Παρασύρη, Θεοδώρα Μανδάλου, Ραλλού Τερζή, Χριστίνα Γκαϊντατζή, Αγγελική Μπέλλου, Καλλιόπη Μπεθάνη, Κωνσταντίνος Χονδρός, Γεώργιος Σάμιος, Φώτιος Ζαπάντης, Απόστολος – Χρήστος Σίμογλου, Πανωραία Σιαφάκα, Μάριον – Εμμανουέλα Μανιού, Αικατερίνη Τσούμπα, Μαριάννα Τζουλέκη, Μανώλης Φανουργιάκης, Μαριλένα Μήνου, Ευφροσύνη Βαγγελιά και Αθανάσιος Κανκαλίδης διατύπωσαν προτάσεις, που δεν περιλαμβάνονται

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

στη Σύνοψη Κειμένων, αρμοδιότητας της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου.

Οι νέες αυτές προτάσεις, μετά από ψηφοφορία, έγιναν δεκτές, ομόφωνα ή κατά πλειοψηφία, όπως αναφέρεται αναλυτικά στην Έκθεση της Επιτροπής.

Στη συνέχεια, η Σύνοψη Κειμένων, αρμοδιότητας της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου, έγινε δεκτή, κατ' αρχήν, κατά θέμα και στο σύνολό της, κατά πλειοψηφία.

Ειδικότερα:

Τα θέματα «Εθνική Οικονομία, Φορολογία, Φοροδιαφυγή, Παραοικονομία, Φυσικό Περιβάλλον, Πολεοδομία – Οικιστικό Πρόβλημα, Δημόσια Έργα, Καταναλωτισμός, Διαφήμιση, Μόδα, Γεωργία - Κτηνοτροφία, Δάση, Αλιεία, Τουρισμός, Ενέργεια, Υδάτινοι Πόροι, Τεχνολογία, Επιστήμη, Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές – Κινητά Τηλέφωνα, Μεταλλεία, Τρόφιμα, Θαλάσσιο Περιβάλλον, Ναυτικοί – Λιμάνια και Ζώα – Ζωοφιλία» έγιναν δεκτά, κατά πλειοψηφία.

Το θέμα «Κοινωνική Ανισότητα» έγινε δεκτό, ομόφωνα.

ΕΚΘΕΣΗ

Η Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου της Βουλής των Εφήβων, κατά την εξέταση των θεμάτων «Εθνική Οικονομία, Φορολογία, Φοροδιαφυγή, Παραοικονομία, Φυσικό Περιβάλλον, Πολεοδομία – Οικιστικό Πρόβλημα, Δημόσια Έργα, Κοινωνική Ανισότητα, Καταναλωτισμός, Διαφήμιση, Μόδα, Γεωργία - Κτηνοτροφία, Δάση, Αλιεία, Τουρισμός, Ενέργεια, Υδάτινοι Πόροι, Τεχνολογία, Επιστήμη, Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές – Κινητά Τηλέφωνα, Μεταλλεία, Τρόφιμα, Θαλάσσιο Περιβάλλον, Ναυτικοί – Λιμάνια και Ζώα – Ζωοφιλία» της Σύνοψης Κειμένων των μαθητών της Α', Β' και Γ' Τάξης του Ενιαίου Λυκείου και των Τ.Ε.Ε., καθώς και των Τ.Ε.Ε. Μαθητείας Α' κύκλου του Ο.Α.Ε.Δ. από την Ελλάδα και τον Απόδημο Ελληνισμό και των μαθητών της Β' Τάξης των Λυκείων και των Τεχνικών Σχολών από την Κύπρο, που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα "Βουλή των Εφήβων", Η' Σύνοδος 2002 - 2003, αφού έλαβε υπόψη τις αγορεύσεις της Εισηγήτριας Μαρίας Παρασύρη, καθώς και των μελών της, αποδέχθηκε τη Σύνοψη Κειμένων, αρμοδιότητας Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων, Παραγωγής και Εμπορίου, κατ' αρχήν, κατά θέμα και στο σύνολό της, κατά πλειοψηφία και εισηγείται την ψήφισή της από την Ολομέλεια της Βουλής των Εφήβων, με την προσθήκη των παρακάτω νέων προτάσεων, που έγιναν κατά τη συζήτηση στην Επιτροπή, από τους Έφηβους Βουλευτές:

1. Βελτίωση της υποδομής των λιμανιών, για την εξυπηρέτηση του πολίτη (ομόφωνα).

2. Ηλεκτροδότηση όλων των αυθαιρέτων που ήδη υπάρχουν, εμποδίζοντας ταυτόχρονα την κατασκευή νέων (κατά πλειοψηφία).

3. Διάθεση περισσότερων χρημάτων για τις αναδασώσεις (ομόφωνα).

4. Πιστοποίηση της κρητικής φέτας με τη συγκεκριμένη ονομασία και όχι ως λευκού τυριού (ομόφωνα).

5. Να μην υπάρχει όριο ηλικίας για τη συμμετοχή σε προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ομόφωνα).

6. Επιβολή προστίμου στους εμπόρους που «βαφτίζουν» το εισαγόμενο κρέας ελληνικό (ομόφωνα).

7. Διαχωρισμός των προγραμμάτων για νέους που τώρα ξεκινούν το επάγγελμα του αγρότη και δημιουργία νέων προγραμμάτων γι' αυτούς που ήδη εξασκούν το επάγγελμα (ομόφωνα).

8. Ίδια αντιμετώπιση μεταξύ παλαιών και νέων κτηνοτρόφων για τις χορηγήσεις και επιδοτήσεις. Κατάργηση ορίου ηλικίας για τα επιλέξιμα και τα δικαιώματα των κτηνοτρόφων να μη χάνονται κατά τη διάρκεια άσκησης του επαγγέλματος (ομόφωνα).

9. Κατασκευή κάθετων οδικών αξόνων, για τη σύνδεση του Έβρου με τη Βόρεια και την Ανατολική Ευρώπη (ομόφωνα).

10. Δημιουργία περισσότερων υποδομών για την ανάπτυξη του Έβρου (πανεπιστημιακό νοσοκομείο, λιμάνι, διεθνές αεροδρόμιο) και παροχή κινήτρων στους ιδιώτες για την πραγματοποίηση επενδύσεων και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας (κατά πλειοψηφία).

11. Οργάνωση εκπαιδευτικών εκδρομών με προορισμό τον Έβρο, για την αναβάθμιση της περιοχής και αξιοποίηση των μέγιστης ιστορικής αξίας βυζαντινών μνημείων (ομόφωνα).

12. Αναδασμός στις αγροτικές εκτάσεις της περιοχής του Έβρου (κατά πλειοψηφία).

13. Απαγόρευση της ρύψης απορριμμάτων και τοξικών αποβλήτων στον Αμβρακικό Κόλπο και, παράλληλα, δημιουργία δικτύου πόρων και χρήσης αποβλήτων ως πρώτης ύλης για βιομηχανίες (ομόφωνα).

14. Απομάκρυνση των τρατών από τον Αμβρακικό και απαγόρευση των έργων που συντελούν στην καταστροφή του (ομόφωνα).

15. Υποστήριξη από το κράτος της έρευνας των ελληνικών πανεπιστημίων σε θέματα οικολογικής διαχείρισης λυμάτων και απορριμμάτων και αξιοποίηση των αντίστοιχων προγραμμάτων συνεργασίας των ελληνικών με τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια (ομόφωνα).

16. Πρόβλεψη αυστηρών όρων στο σχεδιασμό, στον προγραμματισμό, στην υλοποίηση και στη λειτουργία των έργων, των σχετικών με τη διαχείριση των λυμάτων και αξιοποίηση των ευρωπαϊκών κονδυλίων που διατίθενται γι' αυτά (ομόφωνα).

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΦΗΒΩΝ

17. Ίδρυση πανεπιστημίου στο Αγρίνιο, με γνωστικά αντικείμενα στα γεωπονικά, οικονομικά και τουριστικά θέματα (ομόφωνα).

18. Συνεργασία μεταξύ των κρατών, για την αντιμετώπιση της ρύπανσης του θαλάσσιου περιβάλλοντος (ομόφωνα).

19. Αξιοποίηση του προγράμματος Leader 2 της Ευρωπαϊκής Ένωσης, για την αποκατάσταση των μνημείων που έχουν φθαρεί (όπως η γέφυρα Ορμού Αργοστολίου) (ομόφωνα).

20. Κατασκευή εγκαταστάσεων για τη διεξαγωγή αγώνων γκραν πρι (πίστας φόρμουλα 1) στο χώρο του Αεροδρομίου του Ελληνικού, για τη βιωσιμότητα των ξενοδοχειακών επιχειρήσεων της περιοχής και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας (κατά πλειοψηφία).

21. Έλεγχος τις επιδοτήσεις προς τους εργοστασιάρχες, για την αποφυγή διαδοχικών παράνομων επιδοτήσεων για εικονικές επενδύσεις (ομόφωνα).

22. Απαγόρευση των εκπαιδευτικών εκδρομών σε ζωολογικούς κήπους, γιατί ευνοούν τη δημιουργία αισθημάτων εξουσίας και επιβολής στα ζώα (κατά πλειοψηφία).

23. Απαγόρευση του εμπορίου των ζώων (κατά πλειοψηφία).

24. Πρόσληψη του απαιτούμενου προσωπικού για την κάλυψη των αναγκών καθαριότητας στις παραμεθόριες περιοχές και σε αρχαιολογικούς χώρους (ομόφωνα).

25. Ύπαρξη χωροταξικού σχεδιασμού, για να σταματήσει η καταπάτηση δημόσιας γης (ομόφωνα).

26. Φιλοξενία αριστούχων μαθητών άλλων κρατών, ιδιαίτερα στο χώρο της Αρχαίας Ολυμπίας, για τη διαφήμιση της χώρας μας στο εξωτερικό και την ανάπτυξη του τουρισμού (κατά πλειοψηφία).

27. Διεξαγωγή μαθητικών Ολυμπιακών Αγώνων, ανά τετραετία, στην Αρχαία Ολυμπία (κατά πλειοψηφία).

28. Έλεγχος των εισαγωγών από τρίτες χώρες προϊόντων

που παράγονται και στον τόπο μας, για να ενισχυθεί η διακίνηση της εγχώριας παραγωγής στην ελληνική, αλλά και στις ξένες αγορές (κατά πλειοψηφία).

29. Παροχή κινήτρων για την κατασκευή έργων με σκοπό την ανάδειξη του οροπεδίου Λασιθίου (αναστήλωση των 10.000 ανεμόμυλων, δημιουργία μονάδας παραγωγής παραδοσιακών κρητικών υφαντών, λειτουργία αθλητικού κέντρου, αναστήλωση παραδοσιακού οικισμού, λειτουργία τηλεφερίκ κ.λπ.) (κατά πλειοψηφία).

30. Τουριστική ανάπτυξη της περιοχής της Λίμνης Τριχωνίδας (ομόφωνα).

31. Ανάδειξη από την Πολιτεία των αρχαιολογικών χώρων της περιοχής (ομόφωνα).

32. Για την αντιμετώπιση της αλόγιστης άντλησης των υδάτων της λίμνης Δοϊράνης:

α) Αυστηρό έλεγχο των γεωτρήσεων και σταδιακή μείωση του αριθμού τους, μέχρι την κατάργησή τους.

β) Κατασκευή έργων για διοχέτευση νερού από το Μπέλες.

γ) Χρήση του συστήματος σταγονιδίων για την άρδευση, με περιορισμό της χρήσης μπεκ (ομόφωνα).

33. Σύσταση Επιτροπής Οικολογίας και Περιβάλλοντος, ως ανεξάρτητης Επιτροπής της Βουλής (ομόφωνα).

34. Ίδρυση ερευνητικών κέντρων στην επαρχία (κατά πλειοψηφία).

Αθήνα, 16 Σεπτεμβρίου 2003

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ,
ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΛΑΜΠΡΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Β' ΑΘΗΝΑΣ

